Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze”

Lokalna Strategia Rozwoju

Chrzanów, maj 2023

Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 26.02.2024 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 20.05.2024 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 18.07.2024 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 08.11.2024 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 12.12.2024 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 04-04-2025 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 18-12-2025 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 16-01-2026 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu 23-04-2026 roku
Zmieniono na Posiedzeniu Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze” w dniu **02-11-2026** roku

Spis treści

Rozdział I – Charakterystyka Partnerstwa Lokalnego 3
Rozdział II – Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR 8
Rozdział III – Partycypacyjny charakter LSR 12
Rozdział IV – Analiza potrzeb i potencjału LSR 23
Rozdział V – Spójność, komplementarność i synergia 37
Rozdział VI – Cele i wskaźniki 48
Rozdział VII – Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru 63
Projekty wskazane w LSR będą wybierane zgodnie z zasadami i warunkami obowiązującymi dla EFS+ i EFRR. 64
Rozdział VIII – Plan działania 66
Rozdział IX – Plan finansowy LSR 67
Rozdział X – Monitoring i ewaluacja 68
Wykaz wykorzystanej literatury 75
Załączniki do LSR 76

Rozdział I – Charakterystyka Partnerstwa Lokalnego

Nazwa LGD i forma prawna

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (Strategia RLKS, zwana też Lokalną Strategią Rozwoju – LSR) została opracowana przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo na Jurze". Stowarzyszenie jest partnerstwem trójsektorowym, które składa się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego. W skład Stowarzyszenia wchodzi 5 gmin powiatu chrzanowskiego: Alwernia, Babice, Chrzanów (bez miasta) , Libiąż oraz Trzebinia.

Organizacja działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tj. Dz. U. 2020 r. poz. 2261), ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2022 r. poz. 943 z późn. zm.), ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2422 z późn. zm.), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. L 231 z 30.6.2021) oraz statutu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze".

Opis procesu tworzenia partnerstwa uwzględniający dotychczasowe doświadczenia

Początki LGD „Partnerstwo na Jurze" sięgają 2002 roku, kiedy nawiązana została współpraca między samorządami i innymi organizacjami na terenie Małopolski Zachodniej, których wspólnych celem był rozwój lokalny przy wykorzystaniu licznych zasobów przyrodniczych i kulturowych. W ten sposób powstała Grupa Partnerska „Partnerstwo na Jurze", będąca porozumieniem organizacji pozarządowych, samorządów i firm, które chciały wspólnie działać na rzecz rozwoju regionu. Kolejny etap miał miejsce w 2004 roku, kiedy cztery gminy powiatu chrzanowskiego (Alwernia, Babice, Chrzanów, Libiąż) rozpoczęły rozmowy koncepcyjne dotyczące budowy na terenie gmin Lokalnej Grupy Działania w ramach środków Pilotażowego Programu Leader+. Przygotowany wniosek („W pół drogi - gminy pogórnicze w poszukiwaniu szans na lepszą przyszłość") otrzymał dofinansowanie na jego realizację, co stanowiło punkt przełomowy w powstaniu i rozpoczęciu działalności LGD „W pół drogi". W grudniu 2004 roku podpisano porozumienie partnerskie, które zainaugurowało budowę LGD. Do tworzenia stowarzyszenia zaproszono wszystkie organizacje pozarządowe, jednostki kultury i oświaty, muzea, radnych gminnych i powiatowych, przedstawicieli sołectw, grup nieformalnych (koła gospodyń wiejskich, grupy młodzieżowe), przedsiębiorców, rolników oraz osoby fizyczne aktywnie działające na terenie gmin tworzących LGD. Rozpoczęto aktywne działania, które miały na celu identyfikację obszarów wiejskich, opracowanie misji LGD, wskazanie strategicznych obszarów działania, przeprowadzenie analizy SWOT i wskazanie zestawienia projektów i zasad wyboru operacji. Dodatkowo prowadzono prace nad stworzeniem dokumentów regulujących funkcjonowanie LGD. 8 maja 2006 roku na Zebraniu Założycielskim doszło do uchwalenia Statutu, przyjęcia Zintegrowanej Strategii Obszarów Wiejskich i wyboru organów LGD - Stowarzyszenie Rozwoju Gmin Pogórniczych „W pół drogi", a w sierpniu tego samego roku LGD została wpisana do rejestru stowarzyszeń.

Kolejny kluczowy moment miał miejsce 14 maja 2008, kiedy doszło do połączenia Stowarzyszenia Rozwoju Pogórniczych „W pół drogi" z Grupą Partnerską „Partnerstwo na Jurze". Konsekwencją było powstanie Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze". W 2009 roku LGD została wybrana przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, na podstawie złożonego wniosku, do realizowania Lokalnej Strategii Rozwoju i podpisała umowę na dotację zadań zawartych w LSR. W jej skład weszły wszystkie gminy powiatu chrzanowskiego. Tym samym rozpoczęto wówczas prace nad Lokalną Strategią Rozwoju.

Członkowie LGD zrealizowali w pierwszym okresie programowania około 120 projektów, które wpływały na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, zwiększenia oferty turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej, a dodatkowo aktywizowały społeczność lokalną. Działania inwestycyjne skierowane były przede wszystkim na

budowę placów zabaw, kompleksów boisk, odnowę zabytków, wyposażanie świetlic wiejskich, remonty i wyposażanie obiektów turystycznych. LGD realizowała także działania promujące obszar oraz przeznaczała środki na warsztaty ekologiczne, edukacyjne i rękodzielnicze. Sukcesem były niewątpliwie operacje z zakresu przedsiębiorczości, w tym otwieranie i rozwój działalności gospodarczych. Rolnicy prowadzili dzięki środkom działania zmierzające do różnicowania w kierunku działalności nierolniczej. LGD była też inicjatorem wielu wydarzeń promujących kulturę i tradycję regionu, zajmowała się szkoleniem lokalnych liderów i prowadziła badania nad obszarem objętym LSR.

Warto zauważyć, że w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju 2007-2013 LGD „Partnerstwo na Jurze" realizowała też międzyregionalne projekty współpracy sieciujące zasoby lokalne północno-zachodniej Małopolski, a także jeden projekt międzynarodowy. LGD realizowała także projekty finansowane z innych źródeł niż PROW 2007-2013, w tym „Potrzebni od zaraz" współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013. LGD aplikowała z powodzeniem również o środki finansowe w ramach programu „Mecenat Małopolski" na promocję potencjału kulturowego regionu.

Zdobyte doświadczenie w pierwszym okresie programowania niewątpliwie przysłużyło się profesjonalizmowi podejścia do przygotowywania kolejnej Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020. W rezultacie prowadzonych analiz zdefiniowano następujący cel ogólny dla LSR: „Stworzenie warunków do poprawy jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich z wykorzystaniem potencjału przyrodniczego, kulturowego, społecznego, gospodarczego oraz organizacyjnego dla zrównoważonego rozwoju regionu". Uznano, iż jego realizacja może w istotny sposób przyczynić się do zmiany sytuacji mieszkańców obszaru LGD. Na podstawie diagnozy i konsultacji społecznych wygenerowano cztery cele szczegółowe: 1. kształtowanie oferty oraz warunków dla spędzania czasu wolnego mieszkańców oraz rozwój potencjału turystycznego i rekreacyjnego obszaru objętego LSR; 2. wsparcie i promocja efektywnej, nowoczesnej gospodarki, w tym turystycznej, opartej na lokalnych zasobach; 3. innowacyjne rozwiązania i zachowania promujących ochronę środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu; 4. wzmocnienie włączenia społecznego mieszkańców w proces wdrażania LSR poprzez działania edukacyjne oraz rozwój partnerstwa na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR.

Prowadzone operacje pozwoliły na zwiększenie potencjału i kapitału społecznego oraz wpłynęły na wzrost zatrudnienia. Premie na założenie działalności gospodarczej i prowadzone szkolenia skutkowały wzrostem postaw przedsiębiorczych w społeczności lokalnej. Dzięki rozwiniętej bazie rekreacyjno-sportowej i kulturalnej zwiększyła się jakość życia mieszkańców oraz oferta spędzania wolnego czasu. Innym efektem działań było zwiększenie ruchu turystycznego i rozszerzenie oferty dla przyjezdnych. Działania LGD pozwoliły dostrzec bogactwo zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego, a warto podkreślić, że „Partnerstwo na Jurze" organizowała wyjazdy szkoleniowo-aktywizacyjne, promowała obszar na wydarzeniach, imprezach, targach i przeglądach. Istotnym aspektem działalności było zarejestrowanie w 2011 roku przez LGD w Urzędzie Patentowym RP nazwy „Chrzanolandia" jako znaku towarowego. Pod tym brandem zaczęto promować najciekawsze lokalne produkty turystyczne (rzeczy, obiekty, miejsca, atrakcje, usługi), interesujące wydarzenia kulturalne i sportowe organizowane w powiecie chrzanowskim.

Duży wpływ na rozwój turystyczny miał projekt utworzenia miejscowości tematycznych (Bolęcin. Wioska pod Skałą, Dulowa. Zaginiona Wioska, Zagórze. Wioska u Źródła). Pomogło to niewątpliwie w integracji mieszkańców, wpłynęło na poprawę jakości życia i zwiększyło możliwość rozwoju gospodarczego. Warto w tym aspekcie podkreślić, że LGD „Partnerstwo na Jurze" zwyciężyła w konkursie „Miejscowości tematyczne w Małopolsce" realizowanym przez Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych w Krakowie.

Drugi okres programowania to także realizacja projektu współpracy. W działaniach pod nazwą „Rozwój ekomuzeów na rzecz promocji turystyki na obszarach wiejskich i małych miast" wzięło udział 3 partnerów krajowych i jeden zagraniczny (Austria). Podstawą było przeprowadzanie kampanii informacyjno-promocyjnej ekomuzeów (wydano materiały informacyjno-promocyjne, utworzono infrastrukturę turystyczną, utworzono pakiety turystyczne na bazie obiektów i ofert turystycznych ekomuzeów, promocję ekomuzeów w mediach oraz zorganizowano konferencje podsumowującą realizację projektu współpracy), ale także istotnym elementem była wymiana wiedzy i doświadczeń w procesie zarządzania i promowania ekomuzeów.

Pracownicy LGD „Partnerstwo na Jurze" byli w dalszym ciągu aktywni na polu pozyskiwania dodatkowych środków na działalność Stowarzyszenia. Z inicjatywy Prezesa LGD w ramach budżetu obywatelskiego w 2016 roku udało się uzyskać dofinansowanie na projekt „Pociąg do Małopolski", w ramach którego powstała kolejka turystyczna scalająca różne atrakcje obszaru. Przejazdy kolejką cieszą się ogromną popularnością wśród uczestników wydarzeń lokalnych, a jednocześnie stanowią dużą promocję dla samego LGD. Kolejne z ciekawszych przedsięwzięć dotyczyło promowania kultury fizycznej wśród osób starszych. Była to odpowiedź na inicjatywę samych seniorów i operacje polegały na przeprowadzeniu zajęć ruchowych, nauki nordic walkingu, zorganizowaniu wycieczek i wydarzenia promującego zdrowy styl życia. Patronem akcji był Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Innym działaniem realizowanym poza programem LEADER, na który warto zwrócić uwagę, jest organizacja pięciu seansów plenerowego kina w miejscowościach powiatu chrzanowskiego (dofinansowanie z konkursy „Małopolska Gościnna"). W lipcu 2022 roku zorganizowano z budżetu obywatelskiego wydarzenie „Chechło Live Festiwal", na które przybyło ponad 3 tysiące osób, w tym przede wszystkim młodzież. W ramach imprezy odbyły się spotkania inspiracyjne z osobistościami z czterech różnych branż: muzycznej, filmowej, youtuberskiej oraz sportowej (branżę muzyczną reprezentował Dawid Kwiatkowski, filmową Tomasz Karolak, sportową Radosław Majdan, youtuberską Edward Durda), a wielkim finałem były koncerty zespołu Dawida Kwiatkowskiego, Pączki w Tłuszczu oraz Adi Nowaka. Działania miały przysłużyć się zmianie sposobu myślenia młodych ludzi, w tym odkryciu własnego potencjału i budowie kreatywności. W 2022 roku z Mecenatu Małopolskie zrealizowano także projekt „Przygrywki akordeonowe - patriotyzm i tradycja", którego celem było wykorzystanie potencjału drzemiącego w mieszkańcach poprzez zorganizowanie warsztatów z gry na akordeonie oraz śpiewu dla dzieci i młodzieży z Gminy Babice. Dodatkowo zakupiono sprzęt nagłaśniający umożliwiający przeprowadzenie warsztatów oraz zorganizowano międzypokoleniową imprezę z udziałem akordeonistów i śpiewaków.

Lata funkcjonowania LGD i realizacja strategii potwierdzają, że stowarzyszenie tworzone jest przez osoby zaangażowane w działania na rzecz rozwoju lokalnego, a organizacja poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów pragnie stworzyć lepsze warunki życia dla mieszkańców. Można stwierdzić, że udział LGD „Partnerstwo na Jurze" w rozwój obszaru jest zauważalny i stanowi rezultat trwającego od kilkunastu lat nieustannego procesu budowania partnerstwa. Wszystkie dobre praktyki jakie nabyto w trakcie realizacji dwóch poprzednich LSR-ów wykorzystano w przygotowaniu kolejnej Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Ogólny opis struktury LGD zawierający w szczególności krótką charakterystykę jej członków

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" posiada następujące organy:

1. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia

2. Zarząd LGD,

3. Rada LGD,

4. Komisja Rewizyjna.

Najwyższą władzą Stowarzyszenia LGD „Partnerstwo na Jurze" jest **Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia**. Zwoływane jest ono przez Zarząd w każdym roku. Do podstawowych kompetencji Walnego Zebrania Członków należy: uchwalanie statutu Stowarzyszenia i jego zmian, uchwalanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, uchwalanie kierunków i programów działania Stowarzyszenia, wybór oraz odwoływanie członków innych organów LGD, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań, uchwalanie regulaminów Zarządu LGD i Komisji Rewizyjnej oraz podejmowanie pozostałych decyzji przewidzianych w Statucie.

Stowarzyszenie liczy 78 członków. Skład LGD jest różnorodny i reprezentatywny dla lokalnej społeczności. Wśród członków odnaleźć można reprezentantów grup kluczowych z punktu widzenia realizacji LSR. Zdecydowanie dominują przedstawiciele sektora społecznego (57 osoby), a w dalszej kolejności sektora publicznego (12) i gospodarczego (9). Wśród reprezentantów sektora społecznego zwraca uwagę bardzo duża liczba osób fizycznych, ale równocześnie odnaleźć można przedstawicieli różnego rodzaju stowarzyszeń. Każda z gmin posiada swoich przedstawicieli – najwięcej Alwernia (23), a w dalszej kolejności Chrzanów (17), Trzebinia (10), Babice (12) i Libiąż (12). Swoją reprezentację w Stowarzyszeniu mają też gminy, Wilamowice, Przeciszów, Zabierzów, Warszawa (po

jednej osobie). Ważnym elementem, który zasługuje na uwagę, jest również to, że każda z gmin reprezentowana jest przez przedstawicieli każdego sektora. Kolejnym istotnym wskazaniem jest fakt, że członkiem Stowarzyszenia (zgodnie z zasadą inkluzowości) może zostać każdy.

Bieżącą pracą LGD kieruje 5-osobowy **Zarząd** (Prezes, Wiceprezes, Sekretarz, Skarbnik, Członek). Do podstawowych jego zadań należy między innymi: uchwalanie i aktualizowanie kryteriów wyboru operacji, procedur oceny i wyboru operacji oraz innych elementów wpływających na prawidłową realizację Lokalnej Strategii Rozwoju, zwoływanie Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia, reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu, opracowanie LSR oraz uchwalanie jej aktualizacji i zmian. Aktualny zarząd reprezentowany jest przez sektor społeczny (3 osoby) i publiczny (2 osoby). trzech członków zarządu mieszka w Alwerni, a po jednym w Babicach, Trzebini.

Organem kontrolującym całokształt działalności Stowarzyszenia jest **Komisja Rewizyjna**. Składa się ona z trzech członków wybieranych przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia (Przewodniczący, Sekretarz, Członek). Prowadzona przez Komisję Rewizyjną kontrola dotyczy przede wszystkim działalności statutowej i finansowej, ale do kompetencji należy też m.in. wydawanie zaleceń pokontrolnych, składanie wniosku o udzielenie lub odmowę udzielenia absolutorium, występowanie z żądaniem zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.

Do prowadzenia bieżących spraw Stowarzyszenia utworzono **Biuro** stowarzyszenia. Biuro jest zobowiązane do nawiązywania trwałych więzi ze środowiskiem, co ma służyć realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju oraz tworzenia dodatkowego wsparcia dla LGD w ramach aktywizacji i animacji społeczeństwa. Kluczową kwestią jest też świadczenie doradztwa. Aktualnie w Biurze, które ma swoją siedzibę w Chrzanowie, zatrudnione są trzy osoby (Kierownik Biura, Specjalista ds. wdrażania LSR, Specjalista ds. promocji i administracji, główna księgowa).

Ogólna informacja o składzie organu decyzyjnego

Do podstawowych zadań Rady należy wykonywanie funkcji organu decyzyjnego, czyli przede wszystkim wybór operacji, ustalanie kwoty wsparcia, ale również opiniowanie projektu aktualizacji LSR oraz opiniowanie kryteriów wyboru operacji. W jej skład wchodzą przedstawiciele grup interesu publicznego, gospodarczego i społecznego z zastrzeżeniem, że ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji. W skład Rady wchodzi aktualnie 12 osób.

Warto podkreślić, że do Rady wybrano osoby o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu, gwarantujących wysoki poziom merytoryczny podejmowanych decyzji. W przypadku sektora społecznego są to osoby z doświadczeniem we współpracy ze społeczeństwem i partycypacyjnym podejściem do rozwoju lokalnego, a także osoby o których można stwierdzić, że są inicjatorami i realizatorami działań społecznych z doświadczeniem we wdrażaniu i ocenie projektów realizowanych z zewnętrznych funduszy. Przedstawiciele sektora gospodarczego to natomiast osoby z długoletnim doświadczeniem, zatrudniający po kilkudziesięciu pracowników, a dodatkowo związani z obszarami wiejskimi i znający ich specyfikę.

Warto zwrócić uwagę, że członkowie Rady są osobami w różnym wieku – są wśród nich zarówno osoby młode, osoby w wieku średnim oraz seniorzy powyżej 60 roku życia. Jednocześnie należy odnotować, że w składzie występuje parytet – 6 kobiet i 6 mężczyzn. Najwięcej reprezentantów posiada gmina Alwernia (6), ale i pozostałe gminy mają swoich przedstawicieli - Trzebinia (1), Chrzanów (1) Babice (2), Libiąż (2).

Zwięzła charakterystyka rozwiązań stosowanych w procesie decyzyjnym

Uchwały Rady są podejmowane w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy składy Rady (w tym Przewodniczącego albo Wiceprzewodniczącego). Organ decyzyjny prowadzi ocenę operacji na podstawie Statutu, Regulaminu Rady, procedur wyboru oraz odpowiednich zapisów Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność. Podstawą jest tutaj zgodność z dokumentem strategicznym oraz zatwierdzone procedury oceny i wyboru. Same procedury i wyboru operacji i kryteria wyboru projektu są udostępniane do publicznej wiadomości na stronie internetowej LGD. Podobnie rzecz przedstawia się z wszystkimi

innymi koniecznymi informacjami. Rezultatem działań Rady jest lista rankingowa, która stanowi podstawę do zawarcia umowy i przyznania dofinansowania.

Członkowie Rady mają obowiązek zachować bezstronność w procesie oceny i wyboru operacji. Dotyczy to między innymi sytuacji, kiedy zachodzi pomiędzy członkiem Rady a wnioskodawcą stosunek bezpośredniej podległości służbowej, pokrewieństwo czy też jest osobą fizyczną reprezentującą przedsiębiorstwo powiązane z przedsiębiorstwem reprezentowanym przez wnioskodawcę. Podobnie członkowie Rady mają obowiązek zachować w tajemnicy wszelkie informacje i dokumenty ujawnione czy wytworzone w trakcie oceny i wyboru operacji. Istotnym aspektem jest w rezultacie wypełnienie i złożenie przez członka Rady Deklaracji bezstronności i poufności. Kierownik Biura LGD prowadzi dodatkowo Rejestr interesów członków Rady, zawierający informacje na temat zajmowanych stanowisk, pełnionych funkcji, prowadzonej działalności (m.in. zawodowej, gospodarczej, społecznej,) pozwalające na identyfikację faktu i charakteru ich powiązań z wnioskodawcami czy poszczególnymi operacjami.

Innymi działaniami wpływającymi na prowadzenie transparentnej polityki organu decyzyjnego Rady i prawidłowy wybór projektów mających realizować Strategię Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność są konsultacje ze społeczeństwem dotyczące kierunków działań oraz szkolenia mające na celu podnoszenie wiedzy i kompetencji członków Rady LGD.

Wskazanie dokumentów regulujących funkcjonowanie LGD

Głównymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie LGD Partnerstwo na Jurze są: Statut Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze", Regulamin Rady Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze", Regulamin Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze", Regulamin Komisji Rewizyjnej Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze", oraz Regulamin Biura Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze". W poniższej tabeli przedstawiono najważniejsze zapisy dokumentów oraz sposoby ich uchwalania/regulacji.

Tabela 1 Dokument wewnętrzne regulujące funkcjonowanie LGD

Dokumenty wewnętrzne regulujące funkcjonowanie LGD „Partnerstwo na Jurze"		
Tytuł dokumentu	**Sposób uchwalenia/aktualizacji**	**Główne zapisy**
Statut Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze"	Uchwalany i zmieniany przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. Zmiany Statutu wymagają uchwały Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia podjętej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. Wyjątkiem jest sytuacja, w której w czasie Walnego Zebrania nie stawi się minimum połowa zdolnych do głosowania osób. W takiej sytuacji wyznacza się drugi termin Walnego Zebrania tego samego dnia, na którym można podejmować decyzję bez obecności co najmniej połowy wszystkich zdolnych do głosowania. W takiej sytuacji decyzje zapadają zwykłą większością głosów obecnej liczbie osób uprawnionych do głosowania.	• cel i środki działania LGD „Partnerstwo na Jurze", • sposób nabywania i utraty członkostwa, • prawa i obowiązki członków LGD, • struktura organizacyjna LGD „Partnerstwo na Jurze", tryb dokonywania wyboru członków organów, uzupełniania składu oraz ich kompetencje, • sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, • sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich, • zasady dokonywania zmian statutu oraz tryb rozwiązania się stowarzyszenia.
Regulamin Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze"	Regulamin zatwierdzany i zmieniany jest przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.	• skład i funkcje członków Zarządu, • zadania Zarządu,

		• zwoływanie i przebieg posiedzeń Zarządu, • procedura podejmowania decyzji i dokumentowanie posiedzeń Zarządu,
Regulamin Rady	Regulamin jest uchwalany i zmieniany przez Zarząd Stowarzyszenia.	• organizacja wewnętrzna, • tryb pracy Rady, • obowiązki członków Rady, w tym Przewodniczącego Rady, • zasady wyłączenia od oceny i wyboru operacji i obowiązek zachowania poufności, • zwoływanie i przebieg posiedzenia Rady, w tym procedura podejmowania decyzji i dokumentowania posiedzeń,
Regulamin Komisji Rewizyjnej Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze”	Regulamin zatwierdzany i zmieniany jest przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia.	• zasady zwoływania i organizowania posiedzeń Komisji, • zasady prowadzenia działań kontrolnych, • zasady protokołowania posiedzeń,
Regulamin Biura Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze”	Regulamin jest uchwalany i zmieniany przez Zarząd LGD.	• struktura organizacyjna Biura, • podstawowe obowiązki i uprawnienia pracodawcy i pracownika, • ustalenia dotyczące czasu pracy i wynagradzania pracowników, • zasady udostępniania informacji będących w dyspozycji LGD, • zadania w zakresie animacji, współpracy i doradztwa.

Źródło: Opracowanie własne.

Warto podkreślić, że wszystkie procedury powstały zgodnie z ministerialnymi rozporządzeniami i wytycznymi i ewentualne ich zmiany są uzależnione od ich nowelizacji. Zwraca uwagę stopień dopracowania rozmaitych aspektów funkcjonowania LGD, a skuteczność działań LGD w poprzednich okresach programowania potwierdza jednoznacznie, iż wszystkie regulacje były profesjonalne i szczegółowe.

Rozdział II – Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR

Zwięzły opis obszaru

Obszar LGD „Partnerstwo na Jurze” tworzy 5 gmin powiatu chrzanowskiego:

- Alwernia,
- Babice,
- Chrzanów (obszar wiejski),
- Libiąż,
- Trzebinia

Każda z gmin pozostaje w bezpośrednim albo przynajmniej w dalszym sąsiedztwie, tworząc w ten sposób zwarty geograficznie obszar. Powierzchnia poszczególnych gmin: Alwernia -74 km², Babice – 55 km², Chrzanów (obszar wiejski) -40,70 km², Libiąż – 57 km², Trzebinia - 105 km². Wszystkie gminy są położone na terenie powiatu chrzanowskiego, a łączna powierzchnia obszaru LGD wynosi 331,70 km^2, co stanowi 89,29% całej powierzchni powiatu chrzanowskiego.

Źródło: GUS

Rysunek 1 Obszar działania LGD

Źródło: Opracowanie własne.

Łączna liczba mieszkańców obszaru LGD w 2020 roku wynosiła 86 554, co w porównaniu z 2015 rokiem oznacza wzrost zamieszkującej go populacji o 17 767 (wówczas jej liczebność wyniosła 68 787 osób). Wynika to z faktu, że w 2015 roku do obszaru działania nie zaliczało się Miasto Trzebinia, a jedynie obszar wiejski tej gminy. W związku ze spadkiem liczby ludności w/w miasta obszar ten został dołączony do terenu działania LGD. W latach 2015-2020 we wszystkich gminach odnotowano spadki, choć nie były one dynamiczne. Szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Ludność w gminach wchodzących w skład LGD.

Ludność w gminach wchodzących w skład LGD		
Nazwa gminy/rok	**2015**	**2020**
Alwernia	12 684	12 507
Babice	9 073	9 068
Chrzanów - obszar wiejski	10 225	10 164
Libiąż	22 649	21 689
Trzebinia	14 156	33 126

Źródło**:** Bank Danych Lokalnych.

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność opracowana przez LGD „Partnerstwo na Jurze" jest strategią wielofunduszową. W konsekwencji należy stwierdzić, iż jest ona współfinansowana przez różne

Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne (EFSI). W ramach realizowania Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażane będą operacje wspierane przez:

1. Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW),
2. Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+),
3. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Poszczególne EFSI obejmują swoim zakresem oddziaływania cały obszar LGD, czyli każdą z pięciu wchodzących w skład LGD gmin. Oznacza to, że w każdej z nich będzie możliwość realizowania operacji w ramach każdego z wymienionych powyżej Funduszy.

Na terenie Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" funkcjonuje wiele jednostek, które reprezentują sektor publiczny, gospodarczy oraz społeczny. Definiując grupę interesu jako grupę jednostek połączonych więzami wspólnych interesów lub korzyści należy wskazać, że na etapie opracowywania dokumentu strategicznego zostały zidentyfikowane grupy interesu które mogą działać we własnym interesie ponieważ są tworzone przez dwóch lub więcej członków, są to: Stowarzyszenie Przyjaciół Regulic i Nieporazu, Stowarzyszenie Sympatyków Grojca, Uczniowski Klub Sportowy z Regulic oraz grupa interesu władza publiczna. Procedury przyjęte przez LGD oraz regulamin organu decyzyjnego gwarantują, że żadna z wymienionych grup interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji.

Inkuzywna formuła funkcjonowania LGD daje także podstawę do uznania, że grupy w sposób komplementarny będą angażowały się w pracę LGD i wdrażanie LSR (szczegóły przyjętych rozwiązań znajdują się w rozdziale III i VII niniejszego dokumentu oraz Planie Komunikacyjnym LGD).

Spójność obszaru to kluczowa cecha, której konsekwencją jest zasadność stosowania podejścia LEADER. W przypadku gmin tworzących obszar LGD „Partnerstwo na Jurze" można mówić o spójności nie tylko w wymiarze terytorialnym, lecz również historycznym, społecznym i gospodarczym.

Teren powiatu chrzanowskiego zwany Ziemią Chrzanowską należy do jednych z najstarszych ośrodków osadniczych w Polsce. Aktualnie na spójność obszaru LGD „Partnerstwo na Jurze" duży wpływ ma **bliskie sąsiedztwo z głównymi ośrodkami miejskimi** województwa małopolskiego i śląskiego. Można stwierdzić, że położenia i warunki przyrodnicze sprawiają, że gminy wchodzące w skład LGD stanowią zaplecze turystyczno-rekreacyjne Krakowa i Śląska. Bliskość Krakowa i Katowic ma też duży wpływa na takie czynniki jak m.in. rynek pracy, rynek zbytu, dostępność kadr, dostęp do usług publicznych i dostęp do edukacji. Spójność obszaru łączy się również z **wysoką dostępnością komunikacyjną powiatu**, która warunkuje potencjał gospodarczy i inwestycyjny (sieć dróg krajowych i wojewódzkich, w tym autostrada A4, sieć kolejowa z głównymi magistralami towarowymi i pasażerskimi, bliskość dwóch międzynarodowych portów lotniczych – Balice i Pyrzowice).

Obszar LGD jest położony u podnóża Karpat, na pograniczu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej oraz Wyżyny Śląskiej, w dolinie Wisły. Dzięki temu cechują go **bogate walory przyrodnicze** oraz zróżnicowana rzeźba terenu wpływająca na **atrakcyjność krajobrazową i rekreacyjno-turystyczną**. Należy zauważyć, że obszar LGD to znakomite miejsce do uprawiania weekendowej turystyki. Występują tu różne formy ochrony przyrody i wśród nich wymienić trzeba:

- rezerwaty przyrody (Lipowiec i Bukowica na terenie gminy Babice, Dolina Potoku Rudno na obszarze gminy Alwernia, Ostra Góra w gminie Trzebinia)
- parki krajobrazowe (Rudniański Park Krajobrazowy na terenie gmin Alwernia i Babice oraz Tenczyński Park Krajobrazowy na terenie gmin Alwernia, Babice, Chrzanów i Trzebinia, a także Dolinki Krakowskie na obszarze gminy Trzebinia),
- obszary natura 2000 (Dolina Dolnej Skawy na terenie gmin Alwernia i Babice, Rudno na ternie gminy Alwernia),
- stanowisko dokumentacyjne (odsłonięcia geologiczne na terenie gminy Alwernia)

- liczne pomniki przyrody (w tym przede wszystkim drzewa - dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, buki pospolite, ale też skałki),
- użytek ekologiczny (Podbuczyna na terenie gminy Trzebinia).

Z przedstawionych materiałów wynika, że w czterech z pięciu gmin wchodzących w skład LGD znajduje się obszar chronionego krajobrazu co stanowi 80% terenu działania Stowarzyszenia.

Spośród atrakcji zainteresowaniem cieszą się akweny Kozi Bród, Balaton i Zalew Chechło w Trzebini oraz Skowronek w Alwerni. Do mocnych stron „turystycznych" wpływających na spójność zaliczyć trzeba też ścieżki rowerowe, prezentujące ciekawe miejsca na obszarze LGD i umożliwiające uprawianie czynnego wypoczynku, w tym dwa międzynarodowe szlaki rowerowe: Kraków-Morawy-Wiedeń Greenways oraz Eurovelo R4.

Obszar LGD to jednak nie tylko unikatowe walory przyrodnicze wpływające na atrakcyjność rekreacyjno-turystyczną, lecz również bogate materialne i niematerialne **dziedzictwo kulturowe.** Atrakcją jest obecność licznych budowli sakralnych, zamków, rezydencji i dworów. Na obszarze objętym LSR utworzono trzy **miejscowości tematyczne** – „Bolęcin. Wioska pod Skałą", „Dulowa. Zaginiona Wioska" oraz „Zagórze. Wioska u Źródła". Oferują one warsztaty i lekcje tematyczne, wycieczki oraz *questy*, a także organizują pokazy lokalnego rzemiosła i potraw. LGD „Partnerstwo na Jurze" wypracowało także wspólną markę „**Chrzanolandia**". Skupia ona największe atrakcje turystyczne gmin i służy ich synergii, a także wzmocnieniu siły przekazu oferty oraz przyciągnięciu większej liczby turystów. Należy podkreślić, że na obszarze LGD istnieją bardzo silne **tradycje związane z lokalnym rzemiosłem.** Duży wpływ na ich kontynuacje i odtwarzanie mają Koła Gospodyń Wiejskich oraz rzemieślnicy w sołectwach powiatu chrzanowskiego. Wymienić tu można wikliniarstwo, garncarstwo, kowalstwo, rzeźbiarstwo, hafciarstwo, bibułkarstwo. O spójności można więc mówić w przypadku takich aspektów jak **kultywowanie tradycji, folklor czy twórczość ludowa.** Spójność znajduje swój wyraz w zwyczajach i gwarze czy tradycjach patriotycznych (np. niespotykanych nigdzie w Małopolsce tradycjach związanych z górnictwem). Na terenach gmin należących do LGD „Partnerstwo na Jurze" można skosztować wielu ciekawych **produktów lokalnych**, w tym wymienić można m.in. Ziemniaki po Cabańsku, Hulajdy, Parzybroda Mirowska, Buchta Bolęcińska, Mętkowska Marchwionka, Zagórskie Placki z Pokrzywą, Krówka Regulicka, Babka Wojenna z Gromca, Szarpańce Karniowickie, Kluski Tlone z Luszowic (wspomniane potrawy są potrawami wpisanymi na listę produktów tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi) oraz Racuchy Bolęcińskie. Warto podkreślić też **tradycje pszczelarskie** - w gminach obszaru LGD znajduje się wiele pasiek.

Cechą charakterystyczną obszaru jest również **bogata oferta imprez kulturalnych**. W powiecie chrzanowskim organizowane są wydarzenia o charakterze cyklicznym, w tym obchody Dni Miast i Wsi. Dużym powodzeniem cieszą się „Ziemniaczysko pod Lipowcem", (którego LGD jest organizatorem) „Majówka u Bernardynów" w Alwerni, Turniej Rycerski i Zlot Wiedźm i Czarownic w Babicach, Rajd Rowerowy Kraków-Trzebinia czy „Biesiada patriotyczna" w Libiążu. W Nadwiślańskim Parku Etnograficznym w Wygiełzowie rokrocznie odbywa się Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej, ale wymienić też można takie wydarzenia jak Powiatowy Konkurs Przyśpiewek Weselnych czy Strzelanka Alwernijska (odpust w klasztorze OO. Bernardynów w Alwerni, zwany tak przez dawny zwyczaj strzelania z moździerzy).

Na obszarze gmin wchodzących w skład LGD „Partnerstwo na Jurze" funkcjonuje **wiele organizacji pozarządowych** działających w sferze wsparcia gospodarki, promocji kultury i tradycji, profilaktyki zdrowotnej, pomocy emerytom i rencistom, pomocy osobom niepełnosprawnym, rozwoju sportu oraz organizacje działające na rzecz swoich miejscowości.

Cechą wspólną gmin tworzących obszar objęty LSR jest **wysoka atrakcyjność osadnicza terenów wiejskich**, ale jednocześnie inną ważną cechą jest bardzo **niski wskaźnik przyrostu naturalnego** i w konsekwencji liczne zagrożenia jakie są związane z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa. Spadek liczby mieszkańców zauważalny jest przede wszystkim na terenach miast powiatu chrzanowskiego

Z pozytywnych aspektów na spójność obszaru duży wpływ ma **bardzo dobrze rozbudowana infrastruktura społeczna**, w tym dostępność do żłobków, przedszkoli, boisk sportowych czy sal gimnastycznych. Warto także

zwrócić uwagę na **ofertę dla młodych i starszych ludzi.** Gminy dysponują odpowiednim zapleczem do działalności rekreacyjnej, promocji zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku młodszych i starszych mieszkańców. Dużego znaczenia w tym aspekcie nabiera też działalność organizacji pozarządowych. Na obszarze gmin Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" znajduje się łącznie 32 Ochotniczych Straży Pożarnych, 29 Kół Gospodyń Wiejskich oraz 31 Klubów Sportowych (w tym 3 stowarzyszenia sportowe), które prowadzą operacje o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym. Rozmaite zajęcia organizują też m.in. Samorządowy Ośrodek Kultury w Alwerni, Gminny Ośrodek Kultury w Babicach, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie, Libiąskie Centrum Kultury, Trzebińskie Centrum Kultury. W ofercie zajęć odnaleźć można między innymi: naukę gry na instrumentach, chór i grupy wokalne, zajęcia plastyczne i taneczne, warsztaty rękodzielnicze, zajęcia teatralne, szachowe i kulinarne, naukę języka angielskiego, akrobatykę, robotykę. Dodać należy do tego, iż na obszarze działalność prowadzą m.in. kółka rolnicze, towarzystwo wędkarskie, studio teatralno-filmowe, teatr ludowy oraz prężnie działające Uniwersytety Trzeciego Wieku oferujące wykłady z różnych dziedzin, zajęcia ruchowe, naukę języka angielskiego oraz krajowe i zagraniczne wycieczki. Młodzi, ale i starsi ludzie mogą na obszarze korzystać z nowocześnie oznakowanych i profesjonalnie przygotowanych ścieżek rowerowych, a także możliwości wynajmowania sprzętu (rowery elektryczne, przyczepki dla dzieci). W gminach udostępnione są boiska wielofunkcyjne i siłownie zewnętrzne. W tym aspekcie warto przykładowo zauważyć, że w gminie Libiąż przy każdej szkole znajduje się boisko wielofunkcyjne o bezpiecznej nawierzchni oraz wielofunkcyjne place zabaw. Co więcej na obszarze działania LGD znajduje się Miejski Stadion Sportowy w Trzebini, który posiada pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem. Ponadto na obszarze gminy Trzebinia znajduje się kryta pływalnia Aqua Planet posiadająca w ofercie sauny, siłownię i strzelnicę. Na ośrodku rekreacyjnym Balaton zlokalizowany został dodatkowo tor przeszkód w stylu Ninja Warrior. Na obszarze gminy Trzebinia znaleźć można także tężnie solankowe, Trzebiński Park Rozrywki, Kino „Sokół" czy Skatepark w Krzu. Na sezon jesienno – zimowy rozkładana jest hala pneumatyczna nad boiskiem typu „Orlik" przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi, a w Żarkach została wybudowana hala łukowa nad wielofunkcyjnym boiskiem przyszkolnym oraz strefa do street workout. Wymienić też trzeba bardzo popularne w gminie Libiąż miejsca wypoczynku rodzinnego wraz z siłowniami plenerowymi, a także Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Solidarności 1980 z basenem, wodnym placem zabaw i parkiem liniowym, Park Wodny Libiąż (kryta pływalnia, sauna, strzelnica, klub fitness, ścianka wspinaczkowa, tężnia solankowa, kawiarnia oraz bibliopunkt) czy szkółkę jazdy konnej. Podobna bogata infrastruktura jest obecna w pozostałych gminach obszaru LGD. Dodać należy do tego rozmaite cykliczne wydarzenia (np. w Trzebini corocznie organizowane są zajęcia „Akcja Lato", Rekreacyjny Rajd Rowerowy, cykliczny bieg „Chechło Run", „Trzebińskie Lato na polu", Herbatka u Zieleniewskich, widowiska muzyczne w Ogrodach Bazyliki Mniejszej). Oferta dla młodych i starszych ludzi powinna być jednak w dalszym ciągu rozwijana. Można bowiem zaobserwować braki miejsc spotkań dla ludzi w każdym wieku, a także np. niewystarczającą ilość zajęć artystycznych i wokalnych dla dzieci i młodzieży.[1]

Rozdział III – Partycypacyjny charakter LSR

Partycypacja społeczna

Partycypacja to sposób na aktywne branie udziału w wydarzeniach, które nas dotyczą. Możliwość zabierania głosu, uczestniczenia ludzi w działaniach i podejmowaniu decyzji. W literaturze wyróżnia się kilka stopni działań partycypacyjnych[2] – od najniższego, podstawowego stopnia, jakim jest informowanie, poprzez konsultowanie, aż po współdecydowanie i współdziałanie, które jest najwyższą formą partycypacji, gdyż zapewnia możliwie największy udział społeczności w życiu publicznym, czy działaniach. Aby partycypacja mogła się odbywać, a podejmowane działania charakteryzowały się wysokim stopniem włączenia społecznego, niezbędne jest dbanie o tzw. otoczenie partycypacji, czyli kulturę zaufania, odpowiedzialności i lojalności. Stowarzyszenie „Partnerstwo na Jurze" od początku istnienia stowarzyszenia podejmuje działania na rzecz budowania właściwego kontekstu do funkcjonowania partnerstwa wewnątrz LGD oraz na obszarze LGD. Działania partycypacyjne, które na przestrzeni lat stosowało LGD były zróżnicowane i dostosowane z jednej strony do zamierzonych celów komunikacyjnych, z

[1] System EKRS (ms.gov.pl)

[2] https://partycypacjaobywatelska.pl/strefa-wiedzy/abc-partycypacji/co-to-jest-partycypacja-obywatelska-2/

drugiej do odbiorców tych działań. Partnerstwo wewnątrz LGD dotyczy członków organizacji, którzy wspólnie stanowią najwyższą władzę w LGD, a także są lokalnymi ambasadorami LGD w miejscowościach, w których żyją. Działania partycypacyjne w kierunku budowania partnerstwa wychodzą także poza samą organizację i dotyczą różnych interesariuszy znajdujących się na obszarze działania LGD. Stowarzyszenie od samego początku swojego istnienia dba o to, żeby partycypacja wewnątrz i na zewnątrz organizacji odbywała się zarówno na poziomie informowania, konsultacji jak i współdecydowania.

Doświadczenie Lokalnej Grupy Działania w stosowaniu metod partycypacyjnych

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" już w okresie wdrażania LSR 2007-2013, a także 2014-2020 wykorzystywało metody partycypacyjne w tworzeniu dokumentu strategicznego. W celu zapewnienia oddolnego charakteru opracowywanego dokumentu Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w poprzednich okresach programowania UE, LGD realizowało szeroką partycypację przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego oraz mieszkańców każdej z gmin wchodzących w skład LGD.

LGD „Partnerstwo na Jurze" w okresie programowania 2014-2020 korzystała z pełnej możliwej gamy sposobów realizacji przedsięwzięć. Zaplanowano konkursy, liczne projekty grantowe, a także projekty partnerskie. To przełożyło się na zaangażowanie wielu grup interesu ze wszystkich sektorów partnerskich Stowarzyszenia. Ważnym partnerem podejmowanych działań partycypacyjnych przez LGD są organizacje pozarządowe. Spora część NGO działających na terenie Stowarzyszenia jest aktywnych i brała udział w przygotowaniach poprzedniej LSR. Siłę partnerstwa dostrzec można również w realizacji wielu partnerskich projektów w formułach JST-NGO, NGO-JST, NGO-Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa-NGO, JST-Przedsiębiorstwa. Wiele z takich partnerskich projektów otrzymało wsparcie za pośrednictwem LGD. W czasie realizacji minionej Lokalnej Strategii Rozwoju LGD zrealizowała wiele projektów partnerskich, z których wybrane zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 3 Doświadczenie Stowarzyszenia w podejmowaniu i animowaniu projektów partnerskich

Rok	Nazwa programu	Kwota przyznanej pomocy	Tytuł operacji	Partner
2022	**Budżet obywatelski**	150 000,00	„Chechło Live Festiwal" – organizacja imprezy plenerowej	TCK, Gmina Trzebinia
2022	**Mecenat Małopolski**	15 000,00	,,Przygrywki akordeonowe - patriotyzm i tradycja" – cykl warsztatów gry na akordeonie podsumowane imprezą z występami lokalnych muzyków i uczestników warsztatów, organizacja stoisk z potrawami regionalnymi.	KGW Mętków, OSP Mętków, DZT Luszki
2021	**Małopolska Gościnna – I edycja**	10 000,00	,,Zakochaj się w Luszowicach - organizacja warsztatów oraz wystawy rękodzieła artystycznego i koncertu plenerowego Dziecięcego Zespołu Tańca Ludowego LUSZKI oraz ZPiT Krakowiaczek jako forma promocji turystycznej dla miejscowości Luszowice" – tak jak w tytule	DZT Luszki, Biblioteka w Luszowicach, KGW Luszowice
2020	**Małopolska Gościnna – IV edycja**	18 000,00	,,Z filmem pod chmurką". Organizacja plenerowego kina w miejscowościach powiatu chrzanowskiego przez Lokalną Grupę Działania ,,Partnerstwo na Jurze"	TCK, Gmina Trzebinia, Zajazd Rowerowy Nawsie

2019	**FIO Małopolska Lokalnie - Północ**	2 993,00	,,Zagórscy Seniorzy silni duchem i ciałem" – promocja kultury fizycznej i aktywności ruchowej wśród seniorów z Zagórza. Przeprowadzono cykl wycieczek pieszych z instruktorem Nordic Walking	Członkowie stowarzyszenia „Wesoła Jesień", OSP Zagórze
2016	**FIO Małopolska Lokalnie - Północ**	5 000,00	„Zagórscy Seniorzy przykładem dla innych" – cykl zajęć z gimnastyki ruchowej dla seniorów pod okiem instruktora	Członkowie stowarzyszenia „Wesoła Jesień", OSP Zagórze
2015	**Mecenat Małopolski**	15 000,00	„Organizacja imprezy promującej dziedzictwo kulturowe Małopolski" – impreza plenerowa na której odbyły się folkowe występy, pokazy i warsztaty rzemieślnicze, pokazy tradycji i obrzędów, kiermasze regionalne.	KGW z powiatu chrzanowskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Dotychczasowe doświadczenia partycypacyjne z okresu wdrażania LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" zostały podsumowane w ewaluacji realizowanej LSR. Mieszkańcy oraz przedstawiciele biura, Rady i Zarządu Stowarzyszenia biorący udział w prowadzonych wówczas badaniach podsumowujących działania LGD, oceniali między innymi działania komunikacyjne, partycypacyjne i działania ukierunkowanie na budowanie kapitału społecznego, który stanowi fundament budowania bliższych relacji i sprzyja angażowaniu się w sprawy lokalne. Wnioski płynące z ewaluacji zawarte w raporcie ewaluacyjnym jednoznacznie wskazują, że podejmowane działania na rzecz włączenia społecznego szerokiego otoczenia interesariuszy działań LGD były skuteczne i przyniosły pozytywne efekty w postaci zwiększającego zainteresowania mieszkańców i instytucji działających na obszarze LGD działaniem Stowarzyszenia „Partnerstwo na Jurze" oraz pozyskiwaniem środków zewnętrznych na działania.

Jednym z ważnych elementów ocenianych w ramach ewaluacji jest poprawność realizowanego planu komunikacyjnego. Stowarzyszenie „Partnerstwo na Jurze" w minionym okresie wdrażania LSR korzystała z wielu form komunikacji, aby dotrzeć do zróżnicowanej grupy odbiorców. Były to takie działania jak publikowanie ogłoszeń na tablicach informacyjnych w siedzibach instytucji użyteczności publicznej oraz na tablicach informacyjnych w sołectwach, artykuły na stronie internetowej LGD i urzędów gmin, artykuły na profilu LGD na portalu społecznościowym, organizacja spotkań konsultacyjno-informacyjnych, realizacja ankiet oceniających poziom zadowolenia z działań informacyjnych i doradczych, prezentacja informacji podczas wydarzeń na obszarze LGD, wysyłka bezadresowa do gospodarstw domowych i podmiotów z obszaru LGD, spotkania informujące dla potencjalnych beneficjantów, informacja i doradztwo w siedzibie LGD, kontakt poprzez rozmowę telefoniczną, publikowanie materiałów informujących w prasie lokalnej, spotkania podczas Sesji Rady w gminach, przekazywanie informacji do głównych i regionalnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich, spotkania dla grup defaworyzowanych określonych w LSR, roznoszenie mini ulotek do sklepów, spotkania podsumowujące oraz audycje w lokalnym radiu internetowym. Ocena skuteczności tych działań również została przeprowadzona w ramach ewaluacji ex-post wdrażania LSR 2014-2020, gdzie sprawdzono opinie samych mieszkańców gmin obszaru LGD w tym temacie. W przeprowadzonym badaniu zadano pytanie o rozpoznawalność Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze", jakość świadczonego doradztwa, rozpowszechnianie informacji na tematy istotne z punktu widzenia beneficjentów czy skuteczności stosowania poszczególnych form komunikacji. Ankietowani beneficjenci potwierdzają, że sieć internetowa to aktualnie najlepszy kanał komunikacyjny. Na drugiej pozycji znalazł się profil LGD na Facebooku. Interesujące, że na trzecim miejscu odnaleźć można uczestnictwo w spotkaniach informacyjno-

konsultacyjnych, co pokazuje, iż jest to rozwiązanie, które jest nieustannie potrzebne. Najsłabiej wypadły informacje zamieszczane na tablicach informacyjnych, billboardach czy plakatach oraz informacje zamieszczane na stronach internetowych gmin. Istotne jest także sprawdzenie, jak badani beneficjenci oceniają to, czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków. Warto również zwrócić uwagę na jedną z najbardziej efektywnych form komunikacji z lokalną społecznością, za którą uważane jest doradztwo. W minionym okresie programowania udzielono porad ponad 500 podmiotom i osobom, które były zainteresowane współpracą z LGD. Ten wynik świadczy o tym, że biuro LGD było chętnie odwiedzane, a świadczone wsparcie było cenne dla osób odwiedzających.

Reasumując wątek doświadczenia Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" w stosowaniu narzędzi partycypacyjnych można stwierdzić, że jest ono bardzo bogate, a ponadto jest efektem poprawnych i inkluzywnych wewnętrznych procedur, realizowanej zasady oddolności w trakcie przygotowania i wdrażania LSR oraz skutecznej komunikacji z przedstawicielami lokalnej społeczności. Rosnąca liczba członków LGD, liczne spotkania ze społecznością lokalną reprezentowaną przez różne grupy interesu, skuteczna realizacja planu komunikacyjnego i włączenie społeczności lokalnej w proces opracowania i wdrażania LSR w poprzednich okresach programowania UE oraz realizacja wielu projektów partnerskich wskazują jasno, że LGD „Partnerstwo na Jurze" realizuje szeroko zakrojony plan rozwoju swojego obszaru działania ze szczególnym uwzględnieniem głosu społeczności i instytucji lokalnych.

Opis partycypacyjnych metod tworzenia LSR

Działania zmierzające do przygotowania dokumentu strategicznego LGD „Partnerstwo na Jurze" realizowane były na każdym etapie jego tworzenia. W celu zapewnienia oddolnego charakteru dokumentu opracowano system włączenia przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego oraz mieszkańców każdej z gmin wchodzących w skład LGD „Partnerstwo na Jurze". Podmiotem odpowiedzialnym za opracowanie LSR i koordynację wszystkich prac był specjalnie powołany Zespół ds. opracowania LSR, który został wyłoniony spośród lokalnych liderów każdej z gmin wchodzących w skład LGD zapewniając reprezentację wszystkich gmin i wszystkich sektorów. Oznacza to zrealizowanie w praktyce zasad:

a) Transparentności – przejrzystość i jawność procesu na każdym jego etapie, przekazywanie mieszkańcom obszaru wszelkich informacji na temat realizacji procesu,
b) Inkluzywności – włączenie w proces przedstawicieli wszystkich sektorów wchodzących w skład LGD, przedstawicieli wszystkich potencjalnych grup docelowych oraz potencjalnych grup defaworyzowanych oraz ze szczególnym uwzględnieniem zasady równości płci
c) Sprawczości – zapewnienie wszystkim uczestnikom procesu realnego i równego wpływu na jakiego przebieg.

Zespół zaczął pracę na początku lipca 2022 roku uchwałą Zarządu nr 3/2022 z dnia 11.07.2022 roku Zarządu Stowarzyszenia w sprawie powołania Zespołu Inicjatywnego tworzącego nową Lokalną Strategię Rozwoju dla obszaru LGD „Partnerstwo na Jurze" 2021 - 2027 podjętą na podstawie § 12 ust. 1 pkt 14 Statutu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze".

Na etapie tworzenia dokumentu strategicznego uwzględniono, zasady horyzontalne określone w art. 9 rozporządzenia 2021/1060, w tym dotyczące poszanowania praw podstawowych oraz przestrzeganie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; zasad równości kobiet i mężczyzn; zasady równości szans i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, w tym zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami; zgodność działań z celem wspierania zrównoważonego rozwoju określonego w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyń poważnych szkód". Dołożono również starań, aby w konsultacjach udział wzięły także osoby reprezentujące różne potencjalne grupy społeczne w niekorzystnym położeniu, w tym kobiety, osoby starsze, młodych ludzi do 25 r.ż. W związku z tym, plan włączenia

społeczności lokalnej w tworzenie LSR realizowano w ten sposób, aby wykorzystać zróżnicowane środki komunikacji, a także zróżnicowane kanały dotarcia z informacjami na temat podejmowanych działań (elektroniczne oraz tradycyjne), tak aby osoby o zróżnicowanych cechach demograficznych i psychospołecznych mogły wziąć udział w procesie tworzenie LSR. Istotne, że w przeważającej części były to środki umożliwiającą komunikację dwustronną. Oznacza to, że komunikaty formułowane były nie tylko przez członków zespołu bezpośrednio pracującego nad LSR, ale także przez zainteresowane organizacje i mieszkańców. Wspomniane zasady stanowiły też ważny fundament opracowania działań partycypacyjnych, komunikacyjnych, a także celów, przedsięwzięć i kryteriów wyboru operacji w tworzonym dokumencie strategicznym, co ma zagwarantować ich przestrzeganie. Szersze opisy w tym zakresie znajdują się w odpowiednich rozdziałach LSR, natomiast tutaj warto zaznaczyć, że LGD przy tworzeniu konkretnych jej zapisów zadbał o to, aby zarówno na poziomie funkcjonowania Stowarzyszenia jak i samego wdrażania LSR przyjąć formułę inkluzywności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Sposób przygotowania strategii można podzielić na pięć etapów prac. W każdym z nich podejmowano kroki zmierzające do jak najszerszego udziału społeczności lokalnej w tworzeniu LSR. W związku z tym przewidziano zastosowanie zróżnicowanych metod partycypacji społecznej.

Tabela 4 Kluczowe etapy przygotowywania LSR - partycypacja społeczna

Etap	Zakres prac	Wykorzystane metody
Etap I.	Zdefiniowanie potrzeb i potencjału obszaru LSR;	1,2,3,4,5,6,7
Etap II.	Wybór i określenie hierarchii celów LSR;	1,2,3,4,5,6,7
Etap III.	Poszukiwanie rozwiązań, stanowiących sposoby realizacji strategii;	1,2,3,4,5,6,7
Etap IV.	Stworzenie systemu monitorowania postępów w realizacji LSR;	4,6,7
Etap V.	Zidentyfikowanie grup docelowych LSR;	1,2,3,4,5,6,7

Źródło: Opracowanie własne.

W okresie przygotowania niniejszej Lokalnej Strategii Rozwoju LGD zorganizowało spotkania konsultacyjne w każdej z gmin członkowskich. Ponadto zorganizowano badania społeczne. Powołano także Zespół ds. opracowania Strategii, który został wyłoniony z lokalnych liderów każdej z gmin wchodzącej w skład LGD zapewniając reprezentację wszystkich gmin i wszystkich sektorów, a także przeprowadzono nabór fiszek do bazy projektów i konsultowano lokalne kryteria z członkami Rady. Konsultacje i współpraca pomiędzy różnymi aktorami życia społecznego odbywały się zatem na wszystkich kluczowych etapach pisania LSR.

W ramach prowadzonych konsultacji zebrano szereg danych, które zostały opracowane w ramach analizy SWOT, co dało fundament do napisania strategii w pełni odzwierciedlającej potrzeby i poglądy mieszkańców obszaru LGD. W ramach wykorzystanych metod należy wskazać:

1. Otwarte spotkania warsztatowe strategiczne dla mieszkańców – spotkania odbyły się w lipcu 2022 roku, w każdej z gmin wchodzących w skład obszaru LGD. Łącznie odbyło się 5 spotkań. W konsultacjach społecznych podczas spotkań stacjonarnych brały udział różne grupy społeczne, a przede wszystkich przedstawiciele samorządu gminnego: przewodniczący rad gmin, radni, sołtysi, pracownicy urzędu, pracownicy gminnych ośrodków kultury, bibliotek, członkowie organizacji pozarządowych, a w szczególności kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, klubów sportowych, organizacji działających na rzecz rozwoju gminy czy wsi, organizacji artystycznych (orkiestry, zespoły folklorystyczne), przedsiębiorcy różnych branż: turystycznej, handlowej, rzemieślniczej oraz rolnicy. Szeroki przegląd różnych organizacji biorących udział w spotkaniach w każdej z gmin wchodzących w skład obszaru działania LGD zapewnia reprezentatywność dla całej społeczności lokalnej. W ramach spotkań dokonano analizy potrzeb rozwojowych i potencjału obszaru, a także celów strategii, w tym wymiernych celów końcowych dotyczących rezultatów oraz odnośnych planowanych działań, o których mowa w art. 32 ust. 1 lit. c i d

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.. Przy tworzeniu niniejszej Lokalnej strategii Rozwoju Kierowanej przez Społeczność na obszarze każdej z gmin objętej LSR zostały zorganizowane warsztaty konsultacyjne, w których wzięli udział mieszkańcy, przedsiębiorcy, samorządowcy i organizacje NGO. Szeroko zakrojona promocja warsztatów zapewniła optymalną frekwencję podczas dyskusji oraz zróżnicowaną reprezentację osób, które wzięły udział w warsztacie. Sam warsztat był definiowany wokół problemów i potrzeb mieszkańców gminy. Tematyka spotkań poświęcona była w szczególności analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, a także celów Lokalnej Strategii Rozwoju. W celu koordynowania dyskusji został zatrudniony zewnętrzny moderator. Główna część warsztatu przebiegała w formie dyskusji. Moderator spisywał i podsumowywał na flipcharcie podawane przez uczestników warsztatu problemy i potrzeby. Dzięki temu, każdy miał szansę wypowiedzieć swoją opinię. Po przeprowadzonym warsztacie, moderator miał za zadanie zebranie całości wypracowanych przez uczestników materiałów i sporządził z nich notatkę na potrzeby opracowania LSR. Ponadto moderator dokonał klasyfikacji problemów i potrzeb, które prezentowali uczestnicy spotkania. Następnie przedstawione problemy i cele zostały pogrupowane i przekształcone w cele ogólne, szczegółowe i potrzeby właściwe dla obszaru działania LGD „Partnerstwo na Jurze". Już na etapie prowadzenia warsztatu zostały podjęte pierwsze działania mające na celu zaprojektowanie rozwiązań problemów i zaspokojenia potrzeb wskazanych przez uczestników warsztatu. Weryfikacja uzgodnień warsztatowych była udostępniona w formie drukowanej w biurze LGD. Wszelkie uwagi i sugestie były brane pod uwagę znów pod kątem kryterium realności oraz możliwości podjęcia działania, a także trafności zgłaszanych uwag. W ten sposób powstał gotowy dokument z celami i działaniami stanowiącymi sposoby realizacji LSR.

2. Badania ankietowe wśród mieszkańców LGD – zostały przeprowadzone w okresie październik 2022 - styczeń 2023, 2 metodami: mailowo, a także poprzez zamieszczenie formularza ankiety na stronie internetowej LGD. Łącznie zebrano 149 ankiet. Badania w szczególności posłużyły do określenia potrzeb i problemów społeczności lokalnej, poszukiwania rozwiązań formalno-instytucjonalnych oraz określenia wskaźników;
3. Badania ankietowe wśród młodzieży obszaru LGD – zostały przeprowadzone w okresie październik 2022 - styczeń 2023. Link do ankiety został zamieszczony na stronie internetowej Stowarzyszenia oraz został przesłany do szkół działających na obszarze LGD. Łącznie zebrano 35 ankiet. Zebrane dzięki ankiecie dane pozwoliły uzyskać szersze spektrum oczekiwań i sposobów rozwiązań najważniejszych problemów tej szczególnej grupy.
4. Praca nad zebranym materiałem za pośrednictwem strony internetowej LGD oraz portalu społecznościowego – w całym okresie przygotowywania poszczególnych elementów strategii, na stronie Stowarzyszenia i portalu społecznościowym umieszczane były artykuły, ogłoszenia i powstające elementy LSR. Materiał był dostępny, a mieszkańcy obszaru mogli zapoznać się z nim i mogli wyrazić swoją opinię na temat konsultowanego materiału. Warto zauważyć, że oprócz kanałów elektronicznych LGD, materiały pojawiały się także na stronach internetowych podmiotów, których przedstawiciele brali udział w pracach Zespołu Inicjatywnego. Zebrane dzięki konsultacjom elektronicznym opinie mieszkańców obszaru LGD zostały uwzględnione w przygotowaniu ostatecznego kształtu następujących części LSR: zdefiniowanie potrzeb i potencjału obszaru LSR, cele ogólne, szczegółowe i przedsięwzięcia, wybór grup defaworyzowanych, system monitoringu postępów realizacji LSR, określenie kryteriów wyboru operacji;
5. Formularz fiszki projektowej – w okresie wrzesień – grudzień 2022 na stronie Stowarzyszenia zamieszczona została fiszka projektowa, dzięki której potencjalni wnioskodawcy wskazywali jakiego rodzaju projektu chcieliby realizować w ramach nowej LSR. Uzupełniające narzędzie osoby były proszone także o określenie swojego zainteresowania zagadnieniami związanymi z innowacjami, cyfryzacją, środowiskiem i klimatem, partnerstwem w realizacji LSR, czy działaniami na rzecz przeciwdziałaniu negatywnym zmianom demograficznym. W fiszce znalazło się również pytanie dotyczące potencjalnych osób w niekorzystnej sytuacji, włączonych w realizację zgłaszanego projektu. Łącznie zebrano 7 fiszek. Fiszki dały możliwość

dokładniejszego oszacowania efektów będących rezultatem wdrażania LSR i zaplanowania budżetu i wskaźników do strategii;

6. Punkt konsultacyjny – przez cały okres przygotowywania LSR w biurze Stowarzyszenia prowadzony był dyżur konsultacyjny. W punkcie mieszkańcy obszaru działania LGD mogli zapoznawać się z bieżącymi efektami prac nad strategią, konsultować je, zgłaszać swoje uwagi i opinie. W ramach prowadzonego punktu, możliwy był nie tylko kontakt bezpośredni, ale także zapośredniczony poprzez środki komunikacji telefonicznej i elektronicznej.
7. Spotkania Zespołu Inicjatywnego – prace Zespołu polegały na dyskusji i konsultacji opracowanych na podstawie zebranych materiałów (badania, materiały ze spotkań, dane zastane z GUS, etc.) części tworzonej LSR. W celu zapewnienia udziału członków Zespołu w kolejnych spotkaniach, zapewniono możliwość zdalnego w nich udziału. Łącznie odbyło się 9 spotkań. Spotkania liderów społeczności lokalnych w ramach prac Zespołu pozwoliły na efektywną pracę nad bogatym materiałem zebranym w ramach konsultacji i prowadzonej diagnozy obszaru. Dodatkowo, głos Zespołu Inicjatywnego był rozstrzygający w sytuacjach niejednoznacznych, wymagających interpretacji i wiedzy lokalnej na temat funkcjonowania instytucji, oceny stanu infrastruktury czy specyfiki lokalnych zasobów. Każdorazowo Zespół kierował się w podejmowaniu decyzji po pierwsze dostępnymi materiałami wyrażającymi opinię społeczności lokalnej, po drugie możliwościami programowymi oraz po trzecie, swoją wiedzą wynikającą z doświadczenia i znajomości obszaru. Pomysły i propozycje zgłaszane w czasie konsultacji nie były odrzucane, ale były wyjaśniane i poszukiwano możliwości ich uwzględnienia w strategii. Z tego względu Zespół spotykał parokrotnie podczas prowadzonych konsultacji i omawiał ich wyniki.

O wszystkich działaniach związanych z powstawaniem strategii LGD „Partnerstwo na Jurze" mieszkańcy mogli dowiedzieć się ze źródeł elektronicznych – strona internetowa LGD, profil Facebook LGD, strony internetowe gmin partnerskich, informacje mailowe.

Proces tworzenia LSR był ukierunkowany na zagadnienia dotyczące kryteriów przekrojowych podejścia LEADER, w szczególności innowacyjność, cyfryzację, środowisko i klimat, zmiany demograficzne oraz partnerstwo w realizacji LSR. Tabela wskazuje najważniejsze wyniki konsultacji w tych obszarach wraz ze wskazaniem rozdziałów w LSR, w których można znaleźć ich pogłębioną analizę.

Tabela 5 Uwzględnienie kryteriów przekrojowych w przy opracowaniu LSR

Kryteria przekrojowe	Wyniki przeprowadzonych konsultacji	Rozdział LSR
Zmiany demograficzne	Analiza oferty kierowanej do osób poniżej 25 r.ż	2,4
	Analizy oferty kierowanej do osób powyżej 60 r.ż.	2,4
	Uzgodnienie działań na rzecz horyzontalnych zasad określonych w art. 9 rozporządzenia 2021/1060, w tym dotyczących poszanowania praw podstawowych oraz przestrzeganie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; zasad równości kobiet i mężczyzn; zasady równości szans i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, w tym zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami; zgodność działań z celem wspierania zrównoważonego rozwoju określonego w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyń poważnych szkód".	3,7
	Określenie grup osób w niekorzystnej sytuacji	4
	Wskazanie przedsięwzięć, które nakierowane będą na zwiększenie aktywności społecznej ludzi do 25 r.ż. oraz osób w wieku senioralnym, a także w osób w niekorzystnej sytuacji	6

	Wskazanie kryteriów wsparcia dla osób do 25 r.ż. oraz w wieku senioralnym, a także w osób w niekorzystnej sytuacji	7
Innowacyjność	Inwentaryzacja lokalnych zasobów, które mogą zostać wykorzystane do tworzenia innowacyjnych rozwiązań	1,4
	Uszczegółowienie definicji innowacyjności dla przedsięwzięć	7
	Określenie branż działalności gospodarczej, w których realizowane będą innowacje	6, 7
	Określenie metod wdrażania innowacji	6, 7
	Wskazanie kryteriów wsparcia dla rozwoju innowacyjności	7
	Wskazanie działań mających na celu animowanie do wdrażania innowacji	3, 6
	Zaplanowanie działań komunikacyjnych	3
	Stworzenie procedur monitoringu i ewaluacji	10
Środowisko i klimat	Identyfikacja kluczowych zasobów przyrodniczych obszaru LGD	2, 4
	Identyfikacja zagrożeń dla środowiska naturalnego	4
	Diagnoza zasobów rolniczych	4
	Zaplanowanie działań w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym z zakresu rolnictwa społecznego	6,7
Partnerstwo w realizacji LSR	Diagnoza dotychczasowych doświadczeń działań w partnerstwie podmiotów z obszaru LGD, w tym członków LGD	1,3
	Określenie form wsparcia dla budowania partnerstwa członków LGD (wewnętrzne) oraz wśród interesariuszy (zewnętrzne)	3,7

Źródło: Opracowanie własne.

Działania partycypacyjne podejmowane w trakcie tworzenia dokumentu strategicznego przyniosły wiele ważnych informacji, które na bieżąco były poddawane analizie, weryfikacji i konsultacji w ramach prac Zespołu Inicjatywnego. W wyniku szerokich działań konsultacyjnych opracowano listę najważniejszych zagadnień, które w dalszej kolejności stały się podstawą do przygotowania matrycy logicznej kierunków działań LGD „Partnerstwo na Jurze" na lata 2023-2027. Wśród najważniejszych wyników przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji wymienić należy następujące zagadnienia:

1. Wykorzystanie potencjału kulturowego i przyrodniczego w celu zrównoważonego rozwoju obszaru działania LGD;
2. Wzrost atrakcyjności obszaru dla jego mieszkańców w zakresie dostępu i podwyższenia jakości usług w zakresie kultury, sportu i rekreacji;
3. Rozwój przedsiębiorczości na obszarze działania LGD z wykorzystaniem lokalnych zasobów;
4. Integracja społeczna mieszkańców i włączenie grup społecznych w niekorzystnej sytuacji oraz aktywizacja mieszkańców różnych grup w niekorzystnej sytuacji i organizacji działających na rzecz dobra wspólnego;
5. Wzmocnienie kapitału cywilizacyjnego rozumianego jako inwestowanie w edukację i naukę, otwieranie dróg awansu dla młodych ludzi, a także promowanie rozwoju pasji i hobby oraz odrodzenie zainteresowania sprawami publicznymi wraz z wzmacnianiem rezyliancji (odporności społecznej na wyzwania współczesnego świata);
6. Rozwój i promocja turystyki poprzez działania inwestycyjne zmierzające do poprawy infrastruktury i oferty spędzania czasu na obszarze LGD, wzmocnienie kompetencji ukierunkowanych na zwiększenie znaczenia branży turystycznej i okołoturystycznej w rozwoju lokalnym, a także wdrożenie innowacyjnych usług zachęcających do odwiedzania tego regionu;
7. Wzmacnianie instytucji społecznych i kulturalnych działających na rzecz rozwoju lokalnego;
8. Rozwój nowoczesnego społeczeństwa opartego o innowacyjne działania oraz zasady zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem działań na rzecz przeciwdziałania negatywnym zmianom klimatycznym, negatywnym procesom demograficznym;

Opis partycypacyjnych metod realizacji LSR

LGD „Partnerstwo na Jurze" nie poprzestaje na działaniach partycypacyjnych na etapie przygotowania strategii i w swoich działaniach wdrożeniowych będzie dążyć do aktywizacji mieszkańców i umożliwienia im pełnego udziału w rozwijaniu obszaru działania LGD. Jak zostało to przedstawione powyżej, działania partycypacyjne podejmowane przez LGD oraz przewidziane do realizacji w ramach wdrażania LSR można podzielić na cztery stopnie partycypacji: informowanie, konsultacje, współdecydowanie i współdziałanie. Osiągnięcie celów partycypacji zostało oparte o wspomnianą drabinę zaangażowania społecznego, a działania do ich osiągnięcia zaplanowano tak, aby zachować maksymalnie inkluzywny charakter Stowarzyszenia i procesu wdrażania LSR dbając o poszanowanie zasad Horyzontalnych i uwzględniając specyfikę zdefiniowanych na podstawie diagnozy obszaru celów strategicznych oraz grup w niekorzystnej sytuacji, które wymagają wyjątkowego wsparcia ze strony LGD.

Poniższa tabela pokazuje zestawienie najważniejszych celów partycypacji i podjętych bądź planowanych działań, które realizowane będą przez LGD na rzecz zachowania oddolnego charakteru funkcjonowania LGD i wdrażania LSR. Cele zostały opracowane na podstawie dotychczasowych doświadczeń LGD we wdrażaniu RLKS oraz potrzeb zgłaszanych podczas działań konsultacyjnych na etapie przygotowania niniejszego dokumentu. Należy podkreślić, że podczas opracowywania dokumentu strategicznego, wszystkie grupy/organizacje/instytucje, które wzięły udział organizowanych spotkaniach wyraziły chęć dalszej, bliskiej współpracy przy wdrażaniu LSR. Wśród nich wymienić należy przedstawicieli sektora publicznego: wójtowie, burmistrzowie, przewodniczący rad gmin, radni, sołtysi, pracownicy urzędu, pracownicy gminnych ośrodków kultury, bibliotek; przedstawicieli sektora społecznego: członkowie organizacji pozarządowych, a w szczególności kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, klubów sportowych, organizacji działających na rzecz rozwoju gminy czy wsi, organizacji artystycznych (orkiestry, zespoły taneczne); przedstawiciele sektora gospodarczego, w tym przedsiębiorcy różnych branż: turystycznej, gastronomicznej, handlowej, rzemieślniczej oraz rolnicy.

Tabela 6 Plan partycypacji

Cel partycypacji	Zakres	Działanie	Rozdział LSR/ dokument
Wzmocnienie partnerskiej współpracy członków we wdrażaniu LSR	Konsultowanie propozycji zmian w LSR	Publikowanie proponowanych zmian w LSR na min. 5 dni do konsultacji w formie stacjonarnej i/lub internetowej. Zamieszczenie na stronie LGD informacji o możliwości zgłaszania pomysłów/inicjatyw/uwag	Plan komunikacji
	Umożliwienie zgłaszania pomysłów/inicjatyw dotyczących realizacji LSR i funkcjonowania LGD	Wysyłanie informacji o możliwości zgłaszania pomysłów/inicjatyw.	Plan komunikacji
		Zamieszczenie na stronie LGD informacji o możliwości zgłaszania pomysłów/inicjatyw	Plan komunikacji
		Realizacja warsztatów refleksyjnych	Plan komunikacji
	Wprowadzenie mechanizmu informowania o wyniku weryfikacji pomysłu/inicjatywy zgłoszonej przez członka LGD z uzasadnieniem tego wyniku	Prowadzenie rejestru zgłaszanych wniosków	Plan komunikacje – automatyczne generowanie wyników, omówienie i analiza na posiedzeniach zarządu W statucie
		Realizacja warsztatów refleksyjnych	Plan komunikacji

Cel partycypacji	Zakres	Działanie	Rozdział LSR/ dokument
	Zachęcanie do aktywności członków LGD w obrębie partnerstwa z wykorzystaniem zróżnicowanych działań	Wysyłanie informacji na temat bieżących działań LGD i efektów wdrażania LSR	Plan komunikacji
		Realizacja warsztatów refleksyjnych	Plan komunikacji
		Organizacja spotkań do spraw: • zmian w LSR, • pozyskiwania i realizacji projektów finansowanych poza LSR, • koordynacji partnerstw lokalnych i ponadlokalnych • ds. aktywizacji i inkluzji młodych ludzi oraz seniorów	Plan komunikacji
		Możliwość zwoływania walnego zebrania członków na wniosek wąskiej grupy członków LGD minimum 10% liczby członków	Statut
		Wymóg kolegialnego sposobu podejmowania decyzji w organach LGD	Regulamin /Statut
		Włączenie reprezentantów wszystkich sektorów do organu decyzyjnego Stowarzyszenia	Regulamin /Statut
Rozwinięcie współpracy pomiędzy mieszkańcami i podmiotami z obszaru LGD oraz poza nim	Aktywizacja i motywowanie interesariuszy oraz mieszkańców, w szczególności osób młodych, seniorów i pozostałych grup w niekorzystnej sytuacji do zwiększenia zaangażowania we wdrażanie LSR	Wskazanie w LSR przedsięwzięć mających zachęcać i wspierać aktywność osób młodych, seniorów oraz wybranych grup w niekorzystnej sytuacji	LSR rozdz. 6
		Premiowanie wyboru projektów uwzględniających działania podejmowane przez i dla osób młodych, seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji	Kryteria wyboru operacji
		Realizacja zróżnicowanych – adekwatnych i efektywnych - form komunikacji skierowanych do różnych grup społecznych, w tym osób młodych, seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji z uwzględnieniem ich specyfiki w zakresie a. możliwości udziału w działaniach na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji lub możliwości korzystania z efektów tych działań. b. szerokiego informowania o działalności LGD i efektach wdrażania LSR	Plan komunikacji
		Wzmacniania partnerstwa międzysektorowego poprzez realizację warsztatów refleksyjnych	Plan komunikacji
		Umożliwienie zróżnicowanych metod wdrażania przedsięwzięć LSR w celu zróżnicowania grup odbiorców	LSR rozdz. 6
	Zachęcanie do składania wniosków na realizację projektów wykraczających poza fundusze przewidziane w ramach LSR i/lub w	Premiowanie wyboru projektów realizowanych w partnerstwie z lokalnymi partnerami	Kryteria wyboru operacji
		Organizacja szkoleń dla wnioskodawców z zakresu pozyskiwania środków na realizację projektów poza LSR	Plan komunikacji/ LSR rozdz. 6 (projekt własny)

Cel partycypacji	Zakres	Działanie	Rozdział LSR/ dokument
	partnerstwie z lokalnymi i/lub ponadlokalnymi partnerami (krajowymi spoza obszaru objętego LSR i zagranicznymi)	Udział w organizacjach sieciowych LGD na poziomie wojewódzkim/ krajowym/międzynarodowym w celu poszukiwania partnerów do realizacji projektów partnerskich	Nie dotyczy
		Prowadzenie doradztwa w przedmiotowym zakresie	Plan komunikacji
	Konsultowanie propozycji zmian w LSR	Publikowanie proponowanych zmian w LSR na 5 dni konsultacji w formie stacjonarnej i/lub internetowej.	Plan komunikacji
		Zamieszczenie na stronie LGD informacji o możliwości zgłaszania pomysłów/inicjatyw/uwag	Plan komunikacji
	Umożliwienie zgłaszania pomysłów/inicjatyw dotyczących realizacji LSR i funkcjonowania LGD przez mieszkańców obszaru LGD	Wysyłanie z informacją o możliwości zgłaszania pomysłów/inicjatyw.	Plan komunikacji
		Zamieszczenie na stronie LGD informacji dotyczącej zgłaszania pomysłów/inicjatyw	Plan komunikacji
		Realizacja warsztatów refleksyjnych	Plan komunikacji
	Wprowadzenie mechanizmu informowania o wyniku weryfikacji pomysłu/inicjatywy zgłoszonej przez mieszkańców obszaru LGD z uzasadnieniem tego wyniku	Prowadzenie rejestru zgłaszanych wniosków	Plan komunikacji
Budowanie silnej marki LGD	Monitorowanie i ewaluacja efektów działań partycypacyjnych i skuteczności komunikacji	Bieżące monitorowanie i cykliczna ewaluacja efektów działań LGD, w tym stosowanych metod partycypacyjnych i skuteczności komunikacji	LSR rozdz. 10
		Zastosowanie metod włączających członków LGD w proces ewaluacji	
		Zastosowanie metod włączających społeczność lokalną oraz podmioty działające na obszarze działania LGD z uwzględnieniem grup w niekorzystnej sytuacji	
	Wzmacnianie wiarygodności i zaufania wśród członków LGD oraz interesariuszy	Wprowadzenie zapisów zapewniających transparentność i uczciwość funkcjonowania LGD i wyboru operacji	Statut
		Realizacja celów partycypacyjnych nr 1 i 2	LSR rozdz. 3

Cel partycypacji	Zakres	Działanie	Rozdział LSR/ dokument
		Realizacja zróżnicowanych – adekwatnych i efektywnych - form komunikacji skierowanych do różnych grup społecznych, w tym osób młodych, seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji z uwzględnieniem ich specyfiki w zakresie a. możliwości udziału w działaniach na rzecz grup osób w niekorzystnej sytuacji lub możliwości korzystania z efektów tych działań. b. szerokiego informowania o działalności LGD i efektach wdrażania LSR	Plan komunikacji

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział IV – Analiza potrzeb i potencjału LSR

Wypracowanie obszarów problemowych niniejszej Lokalnej Strategii Rozwoju jest możliwe dzięki analizie potrzeb i potencjału rozwojowego Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze". To właśnie wnioski z przedstawionych danych stanowią bazę do opracowania wdrażanych celów. Przy doborze danych wykorzystano różne źródła dzięki czemu zwiększa się prawdopodobieństwo rzetelnej odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców obszaru działania Stowarzyszenia. Wykorzystane dane zastane pochodzą ze statystyk publicznych np. Banku Danych Lokalnych, natomiast pozostałe informacje pozyskane zostały w toku prowadzenia badań własnych LGD kierowanych do przedstawicieli sektora społecznego, gospodarczego i publicznego oraz mieszkańców. Ponadto zbierane były dane w czasie licznych konsultacji dla w/w sektorów i mieszkańców i to właśnie dane z tych spotkań w znacznej mierze posłużyły do stworzenia analizy SWOT. Dzięki tak szerokiemu zastosowaniu metod partycypacyjnych przedstawione dane rzetelnie odpowiadają na realne potrzeby mieszkańców obszaru LGD „Partnerstwo na Jurze".

1. Omówienie danych zastanych

a) Liczba ludności

Na terenie działania Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" mieszkało na koniec 2020 roku 86 554 osób, co z rokiem 2015 oznacza spadek liczby ludności o 2 281 osób. Szczegółowe dane dotyczące spadku liczby ludności w poszczególnych gminach LGD obrazuje poniższa tabela. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD.

Tabela 7 Liczba ludności

Gmina	Liczba ludności	
	2015	2020
	[osoba]	[osoba]
Alwernia (3)	12 684	12 507
Babice (2)	9 073	9 068
Chrzanów – obszar wiejski (5)	10 225	10 164
Libiąż (3)	22 649	21 689
Trzebinia (3)	32 204	33 126
Suma	88 835	86 554

Źródło: Bank Danych Lokalnych.

b) Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

Z przedstawionych w poniższej tabeli danych zaobserwować można, że liczba osób w wieku produkcyjnym w okresie analizowanych pięciu lat spadła, 4 879 osób. Wzrosła natomiast liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym o kolejno 146 i 2 452 osoby. Szczegóły przedstawia poniższa tabela. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD.

Tabela 8 Liczba ludności w kategoriach wiekowych

Gmina	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym	
	2015	2020	2015	2020	2015	2020
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Alwernia (3)	2 106	2 249	8 118	7 515	2 460	2 743
Babice (2)	1 543	1 580	5 772	5 500	1 758	1 988
Chrzanów - obszar wiejski (5)	1 616	1 722	6 385	5 997	2 224	2 445
Libiąż (3)	3 921	3 790	14 446	12 940	4 282	4 959
Trzebinia (3)	5 654	5 645	21 512	19 402	7 038	8 079
Suma	14 840	14 986	56 233	51 354	17 762	20 214

Źródło: Bank Danych Lokalnych.

c) Migracje

Według danych pozyskanych z Banku Danych Lokalnych zaobserwować można, że zarówno liczba zameldowań jak i wymeldowani na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" wzrosła, kolejno o 69 i 112. Szczegóły dotyczące zameldowań i wymeldowań w podziale na gminy obrazuje poniższa tabela. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD.

Przedstawione dane obejmują okres czterech lat (od 2016 do 2020 roku), ponieważ w Banku Danych Lokalnych brakuje danych z roku 2015.

Tabela 9 Liczba zameldowań i wymeldowań

Gmina	Zameldowania ogółem		Wymeldowania ogółem	
	2016	2020	2016	2020
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Alwernia (3)	98	107	106	98
Babice (2)	83	91	49	66
Chrzanów - obszar wiejski (5)	126	109	71	62
Libiąż (3)	133	158	209	247
Trzebinia (3)	305	349	279	353
Suma	745	814	714	826

Źródło: Bank Danych Lokalnych

d) Podmioty gospodarki w rejestrze REGON

Na terenie działania Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" zaobserwować można rosnącą ilość podmiotów gospodarczych. W ciągu analizowanych pięciu lat liczba podmiotów zatrudniających do 9 osób wzrosła o 957, a liczba większych podmiotów zatrudniających od 10 do 49 osób zmalała o 20. Szczegóły wzrostu i spadku liczby podmiotów gospodarczych na obszarze LGD obrazuje poniższa tabela. Zaprezentowane dane w obszarze

gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD.

Tabela 10 Liczba podmiotów w rejestrze REGON wg wielkości podmiotów

Gmina	Wielkość podmiotów od 0 do 9		Wielkość podmiotów od 10 do 49	
	2015	2020	2015	2020
Alwernia (3)	1 037	1 160	41	39
Babice (2)	674	770	41	32
Chrzanów - obszar wiejski (5)	730	849	20	17
Libiąż (3)	1 718	1 890	49	46
Trzebinia (3)	3 130	3 577	122	119
Suma	7 289	8 246	273	253

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Obszar działania LGD „Partnerstwo na Jurze" charakteryzuje się nie tylko potencjałem do rozwoju podmiotów gospodarczych, ale również ich różnorodnością. Według Banku Danych Lokalnych w 2020 roku największa liczba podmiotów działa w sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (2 195 podmiotów), F – Budownictwo (1 345 podmiotów), C – Przetwórstwo przemysłowe (847 podmioty), H – transport i gospodarka magazynowa (689 podmiotów), M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (670 podmiotów) oraz w sekcji S i T – pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (667 podmiotów).

Analizując podmioty gospodarcze występujące na obszarze działania LGD „Partnerstwo na Jurze" należy również zwrócić uwagę na głos lokalnych mieszkańców, którzy w czasie licznie przeprowadzonych działań partycypacyjnych wyrazili swoje zdanie w tym zakresie. Zdaniem lokalnej społeczności należy podejmować działania zmierzające do tworzenia nowych i rozwijania istniejących przedsiębiorstw występujących na obszarze działania LGD. Wśród konkretnych branż zostały wskazane takie sekcje z PKD jak:

- **Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi**
- **Sekcja O - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca**
- **Sekcja S - Działalność związana z kulturą, sportem i rekreacją**
- **Sekcja Q – Edukacja**
- **Sekcja R - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna**
- **Sekcja T - Pozostała działalność usługowa**
- **Sekcja F – Budownictwo**
- **Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe**
- **Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny**
- **Sekcja J - Działalność wydawnicza i nadawcza oraz związana z produkcją i dystrybucją treści**
- **Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją**
- **Sekcja N - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna**
- **Sekcja O - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca**

(W rozdziale VI znajduje się szczegółowy opis branż, które będą mogły otrzymać wsparcie)

Sekcje te są jednymi z bardziej dominujących na obszarze działania LGD, dlatego można mówić o ugruntowanej pozycji, wiedzy i doświadczeniu lokalnych przedsiębiorców w tym zakresie. Również doświadczenia LGD w

minionych okresach programowania pokazały, że te sektory cieszyły się największą popularnością przy działaniach skierowanych do przedsiębiorców oraz osób fizycznych chcących podjąć działalność gospodarczą. W tym aspekcie ukierunkowanie wdrażania LSR właśnie w tych branżach ma zasadnicze znaczenie nie tylko w celach doraźnych, zarobkowych, ale także w dłuższej perspektywie, w ramach której dalsze wsparcie dla tych sektorów będzie powodowało coraz większą konkurencję i będzie sprzyjać poprawie jakości usług, dostosowaniu oferty tych branż do potrzeb odbiorców, co z kolei spowoduje wytworzenie się bogatej w wiedzę i doświadczenie kadry menagerów i pracowników, co może stanowić specyfikę w regionie.

Również, zdaniem lokalnej społeczności, należy przedsięwziąć działania zmierzające do tworzenia pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych, by nie tylko wesprzeć przedsiębiorców, ale również wesprzeć rolników gospodarujących na terenie działania Stowarzyszenia.

Na obszarze działania Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" w ramach pomiotów ekonomii społecznej[3] funkcjonuje Stowarzyszenie „Cześć", które zajmuje się organizacją czasu wolnego seniorom, przygotowywania animacji oraz prowadzeniem szkoleń z kompetencji cyfrowych.

e) Rolnictwo

Rolnictwo na analizowanym obszarze nie jest bardzo rozwinięte o czym świadczy mała powierzchnia gospodarstw rolnych. Przeważają gospodarstwa małe o powierzchni od 1 do 5ha, które najczęściej są gospodarstwami rodzinnymi ukierunkowanymi za zaspakajanie własnych potrzeb oraz do małej lokalnej dystrybucji. Takich gospodarstw jest na obszarze działania LGD 862 i stanowią 83,34% wszystkich gospodarstw. Szczegółową liczbę gospodarstw i ich powierzchni w podziale na gminy obrazuje poniższa tabela.

Zaprezentowane dane w obszarze gminy Chrzanów odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Chrzanów jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale nie wchodzi w skład LGD. W Banku Danych Lokalnych nie ma danych dotyczących liczby gospodarstw rolnych obszaru wiejskiego gminy Chrzanów, dlatego zostały wykorzystane dane obszaru wiejsko-miejskiego. Warto również zauważyć, że na terenie miast nie znajduje się wiele gospodarstw rolnych, charakterystycznych dla obszarów wiejskich więc przedstawione dane w dużym stopniu odzwierciedlają rzeczywistość. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD

Tabela 11 Liczba gospodarstw rolnych

Gmina	Gospodarstwa rolne ogółem					
	ogółem	do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
	2020	2020	2020	2020	2020	2020
Alwernia (3)	439	16	379	27	4	13
Babice (2)	188	5	166	8	0	0
Chrzanów (3)	164	9	137	6	3	9
Libiąż (3)	94	15	74	4	0	0
Trzebinia (3)	137	10	106	14	0	0
Suma	1 022	55	862	59	7	22

Źródło: Bank Danych Lokalnych

[3] Baza PS - Departament Ekonomii Społecznej (ekonomiaspoleczna.gov.pl)

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na analizowanym obszarze w 2020 roku wyniosła 4,53 ha. W analogicznym roku średnia dla województwa wyniosła 5,26 ha, co oznacza, że gospodarstwa na obszarze działania LGD charakteryzują się mniejsza niż średnia dla województwa wielkością.

Tabela 12 Średnia wielkość gospodarstwa rolnego na obszarze działania LGD

Nazwa	gospodarstwa rolne ogółem
	grunty ogółem
	2020
	[ha]
MAŁOPOLSKIE	5,26
Alwernia (3)	4,45
Babice (2)	4,46
Chrzanów (3)	4,59
Libiąż (3)	4,53
Trzebinia (3)	4,62
Średnia dla LGD	4,53

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W strukturze zasiewów największy udział posiadają zboża takie jak owies, pszenica, żyto i jęczmień. Statystyki GUS wskazując również na uprawy warzyw gruntowych, ziemniaków i kukurydzy. W strukturze pogłowia zwierząt gospodarskich wyróżnia się hodowla drobiu i bydła.

Kolejnym aspektem dotyczącym rolnictwa jest liczba osób zatrudnionych w rolnictwie. Łączna liczba pracujących w rolnictwie na analizowanym obszarze wynosu 1 780 osób. Szczegółowa liczbę pracujących w rolnictwie w podziale na gminy LGD przedstawia poniższa tabela. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Chrzanów i Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD. Należy zwrócić uwagę, że miasto Chrzanów jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale nie wchodzi w skład LGD. W Banku Danych Lokalnych nie ma danych dotyczących liczby gospodarstw rolnych obszaru wiejskiego gminy Chrzanów, dlatego zostały wykorzystane dane obszaru wiejsko-miejskiego.

Tabela 13 Liczba osób pracujących w rolnictwie

Gmina	Pracujący w rolnictwie
	ogółem
	2020
	[osoba]
Alwernia (3)	720
Babice (2)	359
Chrzanów (3)	289
Libiąż (3)	180
Trzebinia (3)	232
Suma	1 780

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Warto zwrócić uwagę, że małe gospodarstwa rolne zdaniem uczestników organizowanych spotkań charakteryzują się niską dochodowością, co jest efektem zanikania funkcji produkcyjnych w gospodarstwach rolnych na analizowanym obszarze. To powoduje wiele negatywnych następstw do których zaliczyć można między innymi zmniejszenie bezpieczeństwa żywnościowego oraz zanikanie krajobrazu wiejskiego, charakterystycznego dla tego obszaru. W związku z tym, uczestnicy wskazywali na konieczność wsparcia dla rolników w zakresie możliwości zdywersyfikowania źródeł dochodu poprzez rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstwa, w tym gospodarstw agroturystycznych oraz zagród edukacyjnych. Te pierwsze mają jednocześnie odpowiedzieć na potrzebę tworzenia miejsc noclegowych dla odwiedzających obszar Jury turystów, natomiast drugie mogą stanowić po pierwsze rozwój oferty dydaktycznej dla dzieci i dorosłych z obszaru działania LGD. Po drugie, mogą stanowić ważny i atrakcyjny punkt w ofercie spędzania czasu wolnego tak dla mieszkańców jak i turystów.

f) Rynek pracy

Podobnie jak w sytuacji rolnictwa, w Banku Danych Lokalnych nie ma informacji o liczbie osób bezrobotnych na obszarze wiejskim gminy Chrzanów. Dane te znaleźć można jedynie od roku 2019, który znajduje się daleko poza, analizowanym w niniejszym rozdziale, okresem czasu.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych zarówno dla całego obszaru działania LGD, jak również dodatkowo przedstawiono dane dla obszaru miejsko-wiejskiego gminy Chrzanów. Na podstawie zaprezentowanych danych zaobserwować można tendencję malejącą w liczbie osób bezrobotnych obszaru działania Stowarzyszenia. Mimo, iż w latach 2019-2020 liczb osób bezrobotnych na obszarze wiejskim gminy Chrzanów wzrosła widać wyraźnie, że w pozostałych gminach liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 systematycznie maleje, co w analizie całego obszaru daje malejącą liczbę osób bezrobotnych. Między rokiem 2019, a 2020 zaobserwować można wzrost liczby osób bezrobotnych na obszarze każdej z gmin, co spowodowane było wybuchem pandemii COVID-19 i zamknięciem wielu miejsc pracy w całej Polsce. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD.

Tabela 14 Liczba bezrobotnych

Gmina	Liczba bezrobotnych					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Alwernia (3)	420	361	309	265	231	272
Babice (2)	298	287	225	204	138	250
Chrzanów (3)	1 965	1 758	1 441	1 377	1 118	1 388
Chrzanów - obszar wiejski (5)	0	0	0	0	219	277
Libiąż (3)	726	628	497	504	415	477
Trzebinia (3)	1 442	1 260	1 081	953	761	924

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W strukturze bezrobotnych wyróżnić można bezrobotnych ze względu na wiek. Na obszarze działania LGD „Partnerstwo na Jurze" znajdowało się na koniec 2020 roku 271 osób bezrobotnych do 25 roku życia, 577 do 30 roku życia oraz 571 do 50 roku życia. Wśród 2 200 osób bezrobotnych, aż 1020 z nich to osoby długotrwale bezrobotne. **W strukturze osób bezrobotnych zwrócić uwagę należy jeszcze na strukturę ze względu na płeć. Na 2 020 osób bezrobotnych, 1 176 z nich stanowią kobiety**. Dlatego też ta grupa została wskazana jako wymagająca zwiększonego wsparcia ze strony LSR.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w gminach obszaru działania LGD w 2020 roku średnio 4,3% i jest to wyższa wartość od średniej województwa o 0,3% (4,0%).

Warto zwrócić uwagę, że współczynnik udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest znacznie wyższy u kobiet (5,1%) niż u mężczyzn (3,7%).

Tabela 15 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

Nazwa	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	2015	2020	2015	2020	2015	2020
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
MAŁOPOLSKIE	5,7	4,0	5,0	3,5	6,4	4,6
Alwernia (3)	5,2	3,6	4,5	3,3	5,9	4,0
Babice (2)	5,2	4,5	4,7	3,4	5,7	5,9
Chrzanów (3)	6,6	5,3	6,0	4,5	7,4	6,2
Libiąż (3)	5,0	3,7	4,0	3,1	6,3	4,4
Trzebinia (3)	6,7	4,8	6,0	4,2	7,5	5,4
Średnia dla LGD	5,7	4,3	5,0	3,7	6,5	5,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Sezonowość od lat stanowi podstawową cechę polskiego i lokalnego rynku pracy, co oznacza wzrost bezrobocia rozpoczynających i kończących rok. Miesiące wiosenne i lenie są okresami spadku liczby zarejestrowanych, co wynika m.in. z rozpoczynania prac sezonowych w budownictwie i rolnictwie, początku sezonu turystycznego, a także wzmożonej aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych mi.in. poprzez subsydia płacowe. Z kolei na przełomie roku z powodu napływu do bezrobocia osób, którym wygasają wówczas umowy o pracę, liczba bezrobotnych wzrasta. Równocześnie w miesiącach kończących rok liczba bezrobotnych wyłączanych z ewidencji zmniejsza się.

Wpływ na liczbę bezrobotnych miał również globalny kryzys spowodowany pandemią COVID-19, który bardzo mocno wpłyną na kariery zawodowe młodych osób przed 25 rokiem życia, co skłoniło Międzynarodową Organizację Pracy (ILO – International Labour Organization) do określenia tej grupy demograficznej, jako „Pokolenie Lockdown". W swoim najnowszym raporcie organizacja argumentuje, że COVID-19 ma "niszczący i nieproporcjonalny" wpływ na perspektywy zawodowe młodych osób. Pokolenie osób poniżej 25 roku życia jest w obecnej sytuacji narażone na potrójny szok na rynku pracy. Po pierwsze, osobom w tym wieku częściej grozi utrata pracy niż reszcie ludności aktywnej zawodowo. Po drugie, istnieje większe prawdopodobieństwo doznania przez nich zakłóceń w edukacji lub przerwania szkoleń zawodowych. Po trzecie, gorsza koniunktura oznacza, że młodzi napotkają na większe bariery przy wejściu na rynek pracy spowodowane mniejszym popytem ze strony pracodawców. Dodatkowo, młodzi pracownicy znacznie częściej niż inne osoby pracują w najbardziej narażonych segmentach gospodarki. Aż 30 proc. aktywnych zawodowo młodych osób w Polsce pracuje w sektorach bezpośrednio dotkniętych przez restrykcje związane z pandemią. Do tych sektorów zalicza się ważne z punktu widzenia rozwojowego analizowanego obszaru takie branże jak: hotelową, usługi gastronomiczne, handel detaliczny i hurtowy.

g) Problemy społeczne

Pomoc społeczna

Zgodnie z danymi ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości żadna z gmin członkowskich LGD „Partnerstwo na Jurze" nie jest zagrożona marginalizacją.[4]

Na obszarze działania Stowarzyszenia funkcjonuje szereg instytucji świadczących pomoc dziecku i rodzinie w różnych obszarach. Na terenie każdej z gmin wchodzących w skład LGD znajduje się Gminny Ośrodek Pomocy

[4] https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego

Społecznej, których głównymi celami jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ponadto celem Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się oraz integracji ze środowiskiem. Realizacja przedstawionych celów odbywa się poprzez wdrażanie i realizację wielu różnych projektów, w rezultacie których powstają nowe grupy czy formy wsparcia.

W ramach działania GOPSów na terenie LGD działają różne dodatkowe podmioty wsparcia społecznego. Są to takie podmioty jak pensjonat dla osób starszych, dom seniora Alwernia oraz kilka gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które składają się z grupy ludzi o różnych umiejętnościach i doświadczeniu, którzy dążą do wspólnego celu. Tworzenie takich zespołów zwiększa odpowiedzialność, produktywność, decyzyjność i szybkość reakcji członków zespołu. Ponadto na obszarze działania LGD znajduje się środowiskowy dom samopomocy, punkty konsultacyjne, informacyjne i pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, klub integracji społecznej, pielęgniarski dom opieki „Nasz dom", dok opieki „Eden" czy Klub Integracji Społecznej

Kolejną formą wsparcia udzielaną przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej jest prowadzenie wielu pomocowych programów. Wśród nich znajdują się takie jak karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami, karta dużej rodziny, dodatki mieszkaniowe, dodatki osłonowe, zasiłki rodzinne, dodatek dla samotnej matki, fundusz alimentacyjny, dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego, stypendium szkolne, zasiłek szkolny, asystent osoby niepełnosprawnej, opieka wytchnieniowa, program „za życie" czy opieka nad osoba starszą.

Zgodnie z danymi z Banku Danych Lokalnych liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeciągu pięciu analizowanych lat spadła o 943 osoby. Na uwagę zasługuje fakt, że w BDL nie ma danych o beneficjentach środowiskowej pomocy z obszaru wiejskiego gminy Chrzanów, zarówno z roku 2015, jak i z roku 2020. Zaprezentowane dane w obszarze gminy Trzebinia odnoszą się do obszaru wiejsko-miejskiego. Należy zwrócić uwagę, że miasto Trzebinia jest wliczone w dane zawarte w poniższej tabeli, ale w roku 2015 roku nie wchodziło w skład LGD.

Tabela 16 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej

Gminy	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej	
	2015	2020
	[osoba]	[osoba]
Alwernia (3)	463	378
Babice (2)	502	260
Libiąż (3)	1 013	754
Trzebinia (3)	1 966	1 609
Suma	3 944	3 001

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Dodatkowym elementem analizy sytuacji pomocy społecznej są informacje pozyskane przez LGD w czasie licznie przeprowadzonych różnorodnych działań partycypacyjnych. Zdaniem lokalnej społeczności na obszarze działania LGD należy przedsięwziąć działania z zakresu tworzenia nowych i rozwijania istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzież. Tego typu instytucje są ważnym podmiotem w ramach których dzieci i młodzież z obszaru uzyskuje dostęp do szeroko rozumianej edukacji, kultury, a także specjalistów z różnego zakresu. Z reguły tego typu oferta skierowana dla dzieci i młodzieży jeśli jest dostępna, jest droga, co powoduje duże ograniczenia w korzystaniu z niej, a w dłuższej perspektywie stanowi element odtwarzania nierówności społecznych. Kolejnym aspektem zgłoszonym przez mieszkańców jest potrzeba prowadzenia działań mających na celu włączenie społeczne dla osób w szczególnej sytuacji, w tym seniorów i osoby młode. Wynika to przede

wszystkim z procesów demograficznych jakie są obserwowane na obszarze działania LGD. Aby wzmacniać podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej, zdaniem uczestników spotkań konsultacyjnych, należy również wzmacniać potencjał organizacji do świadczenia usług dla lokalnej społeczności.

Ochrona zdrowia i Edukacja

Podstawowa opieka zdrowotna na obszarze działania LGD „Partnerstwo na Jurze" to przede wszystkie gabinety lekarskie, przychodnie NZOZ i przychodnie medyny rodzinnej, w których mieszkańcy obszaru działania Stowarzyszenia mogą znaleźć pomoc medyczną. W zakres działań podstawowej opieki zdrowotnej wchodzą następujące świadczenia:

- opieka lekarza rodzinnego, obejmująca badanie lekarskie, diagnostykę i leczenie chorób, kierowanie na leczenie specjalistyczne i szpitalne,
- opieka pielęgniarki w gabinecie zabiegowym i pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej (pobrania krwi, pomiar ciśnienia tętniczego i poziomu glukozy, wykonywanie iniekcji domięśniowych i dożylnych, wykonywanie opatrunków – zarówno w gabinecie zabiegowym jak i domu pacjenta, zależnie od decyzji lekarza prowadzącego i stanu zdrowia pacjenta),
- opieka położnej środowiskowo-rodzinnej (porady położnej, wizyty patronażowe u nowo narodzonych dzieci),
- opieka pielęgniarki szkolnej,
- opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą m.in. obowiązkowe szczepienia ochronne,
- promocja zdrowia i profilaktyka chorób.

Na terenie działania Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" nie znajduje się szpital powiatowy. Najbliższy znajduje się w mieście Chrzanów. Na obszarze działania Stowarzyszenia znajdują się 23 apteki oraz 6 punktów aptecznych. W celu zapewnienia mieszkańcom LGD możliwości zaopatrzenia w leki w porze nocnej, niedziele, święta i inne dni wolne od pracy apteki pełnią wymiennie dyżury całodobowe.

Na obszarze obejmującym Lokalną Grupę Działania „Partnerstwo na Jurze" znajdują się żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe i średnie dla lokalnych dzieci i młodzieży. Również na analizowanym obszarze znaleźć możemy Ochotniczy Hufiec Pracy, które maja za zadanie przeciwdziałać marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także realizuje zadania w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży.

h) Oferta spędzania czasu wolnego

Czas wolny dla każdego człowieka to chwila na wytchnienie od codziennych obowiązków. Od otoczenia, w którym mieszkamy zależy w jaki sposób ten czas spędzimy. Bogata oferta spędzania czasu wolnego, a co za tym idzie stosowana infrastruktura, umożliwiają nie tylko rozmaite rozrywki, ale także zmianę otoczenia oraz poznawanie nowych ludzi co wpływa pozytywnie na podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.

W obszarze oferty spędzania czasu wolego, mieszkańcy obszaru LGD wskazali, że brakuje infrastruktury w postaci między innymi placów zabaw, różnego rodzaju punktów spotkań czy bibliotek. Mieszkańcy zwrócili również uwagę na już istniejącą infrastrukturę, która ich zdaniem wymaga rozwinięcia i doposażenia. Wśród konkretnych przykładów pojawiły się takie elementy jak między innymi zwiększenie dostępności, cyfryzacja oferty, a także nowe usługi multimedialne. Kolejnym elementem wskazanym w czasie spotkań konsultacyjnych jest potrzeba tworzenia nowych i wspieranie istniejących obiektów kulturalnych i turystycznych, których odbiorcami będą nie tylko mieszkańcy LGD, ale także przyjezdni turyści.

Poza rozwojem infrastruktury i obiektów turystycznych, kulturalnych i wynikających z oferty spędzania czasu wolnego, mieszkańcy wskazali również na potrzebę podejmowania działań z zakresu promowania lokalnych dóbr, a także podejmowanie działań zmierzających do integrowania i aktywizowania lokalnej społeczności. Dzięki

tego typu działaniom nie tylko wzrośnie liczba przyjezdnych turystów, ale również zostanie zniwelowana możliwość wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego.

Ważnym czynnikiem, przy organizowaniu przedsięwzięć, ukierunkowanym na spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców LGD „Partnerstwo na Jurze" jest potencjał ludzki. Pomysł i infrastruktura to jedynie narzędzia niezbędne do zorganizowania czasu wolnego. Kluczowym zasobem jest zasób ludzki, a konkretnie aktywni społecznie mieszkańcy, którzy zorganizują i przeprowadzą ofertę, która, aby spełniała potrzeby mieszkańców, powinna być różnorodna, dostosowana do odbiorców i przygotowywana we współpracy z lokalnymi partnerami.

2. Analiza SWOT

Zebrane dane, zarówno te pozyskane w procesie analizy danych zastanych jak i pozyskanych metodami partycypacyjnymi od mieszkańców obszaru działania LGD „Partnerstwo na Jurze", stanowią podstawę do przygotowania matrycy logicznej analizy SWOT. W czasie spotkań konsultacyjnych mieszkańcy mieli możliwość przedstawić swoje pomysły na rozwój obszaru. Bardzo ważną rolę odegrali w tym miejscu moderatorzy spotkań, którzy nie tylko zachęcali uczestników do podzielenia się swoimi pomysłami, ale również od razu, zbierane propozycje filtrowali pod kątem zasadności i zgodności z wytycznymi programów finansujących. W związku z licznymi spotkaniami, natłokiem odpowiedzi, mogły zdarzyć się sytuacje, w których zapisane zostały działania, które nie mogą zostać sfinansowane z dostępnych funduszy. Dlatego po zakończeniu serii konsultacji Zespół Inicjatywny, raz jeszcze przeanalizował cały zebrany materiał pod kątem poprawności i możliwości realizacji wskazanych celów z funduszy dostępnych dla Lokalnych Grup Działania.

Po zakończeniu wstępnej selekcji materiału wywołanego, Zespół Inicjatywny rozpoczął analizę wskazanych przez mieszkańców potrzeb rozwojowych i potencjału obszaru. Należy w tym miejscu zauważyć, że Zespół Inicjatywny to zespół złożony z ekspertów z różnych dziedzin, co miało kluczowy wpływ zarówno na proces analizy materiału zastanego i wywołanego jak i na cały proces przygotowywanie niniejszej Strategii.

W dalszym procesie analizy i priorytetyzacji materiału zastanego i wywołanego członkowie Zespołu Inicjatywnego uszeregowali potrzeby rozwojowe i potencjał obszaru względem częstotliwości w jakim te elementy były zgłaszane przez uczestników wszystkich spotkań w każdej gminie. Umożliwiło to stworzenie jednej listy, która rzetelnie odzwierciedlała najważniejsze potrzeby i najważniejszy potencjał obszaru. Kolejnym krokiem, jaki przedsięwziął Zespół Inicjatywny było wdrożenie procesu agregacyjnego, co w połączeniu z realizacją siedmiu cech przekrojowych programu LIDER pozwoliło na inteligentne planowanie działań zmierzających do poprawy życia ludzi z obszaru LGD, z uwzględnieniem ich potrzeb rozwojowych i potencjału. Ostatnim etapem była analiza jednostkowa zgłaszanych kwestii, które poddane analizie pod katem komplementarności zostały włączone lub odrzucone. Zebrane i przeanalizowane w ten sposób dane stanowią podstawę do przygotowania i realizacji celów oraz przedsięwzięć w zbliżającym się okresie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju.

Zaprezentowana poniżej tabela to zestawienie przeanalizowanych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń obszaru działania LGD „Partnerstwo na Jurze". Potrzeby rozwojowe to tak naprawdę słabe strony regionu, które niosą za sobą różne zagrożenia, natomiast mocne strony wraz z szansami tworzą potencjał obszaru do podnoszenia jakości życia mieszkańców.

Tabela 17 Tabela SWOT

Analiza SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
- świetna lokalizacja – bezpośredni dostęp do autostrady, blisko dwa duże lotniska -bliskość dużych miast – lokalizacja w połowie drogi między Krakowem, a Katowicami	- mała liczba szlaków rowerowych - słabo rozwinięta infrastruktura umożliwiająca bezpieczne wycieczki piesze, rowerowe

-blisko dużych ogólnopolskich atrakcji: Energylandia, Zatorland -10 km do światowego ośrodka pamięci: Auschwitz, miejsca związane z dawną gminą żydowską, w tym kirkut, pomnik w pobliżu dawnego podobozu KL Auschwitz w Trzebini, Stowarzyszenie im. Witolda Pileckiego - walory przyrodnicze i krajobrazowe w tym unikatowe obiekty jak skałka triasowa w Bolęcinie, Skałki Gaudynowskie, wąwóz lessowy, Ekomuzeum Alwernia - liczne rezerwaty przyrody i obszary chronionej natury - różnorodne przedsiębiorstwa - ciekawe dziedzictwo kulturowe - cykliczne imprezy: Dni Miast, Herbatka u Zieleniewskich, Etnomania, Ziemniaczysko pod Lipowcem, Majówka u Bernardynów, imprezy biegowe np.: Chechło Run, rajdy rowerowe, -rozwinięte rękodzieło: wikliniarstwo, garncarstwo, ceramika, koronkarstwo, bibułkarstwo - zagospodarowane turystycznie zbiorniki wodne: Chechło, Balaton, Kozibród,–zalew Skowronek, akwen Szyjki -prężnie działające grupy rekonstrukcyjne i historyczne: ułani , rycerze - Miejscowości tematyczne: Bolęcin Wioska pod Skałą, Dulowa Zaginiona Wioska -nietypowe na skale polski atrakcje: drezyny -skansen, muzeum pożarnictwa, ekomuzea, zamek Lipowiec -prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich - prężnie działające, znane zespoły ludowe jak Krakowiaczek z Gminy Alwernia, Małopolanie z Gminy Babice, Bolęcanie i Karniowianie z Gminy Trzebinia - duża liczba małych gospodarstw rolnych, -rozwijająca się marka chrzanolandia - dobrze rozbudowana infrastruktura sportowa - wiele kluczowych przedsiębiorstw- Orlen Południe S.A.- Zakład Rafineria Trzebinia, Valeo, kopalnia Janina, zakłady chemiczne Alventa, Górka Cement, Technicoll i inne. - lokalne stowarzyszenia potrafią pozyskiwać środki zewnętrzne, - dostępność lokali i przestrzeni do zagospodarowania	- uboga oferta zajęć pozaszkolnych (w tym między innymi zajęć artystycznych) - uboga infrastruktura turystyczna - mała liczba miejsc spędzania czasu wolnego - emigracja ludzi młodych - słabo rozwinięta infrastruktura kulturalna - słabo rozwinięta turystyka - słaby dostęp do różnego rodzaju usług -uboga oferta wydarzeń na rzecz spędzania czasu wolnego -brak kluczowej istotnie przyciągającej turystów atrakcji -pogorszenie wizerunku gminy Trzebinia ze względu na zapadanie się ziemi – szkody górnicze -problem z otwarciem strefy ekonomicznej w chrzanowie - mała liczba lokalnych przedsiębiorstw, - słabo rozwinięte przedsiębiorstwa działające na obszarze, - lokalne NGO nie mają wsparcia w zakresie realizacji swoich celów statutowych, -plany otwarcia spalarni w gminie chrzanów -brak obwodnicy powodujący duże korki -próby zamknięcia kopalni Janina -brak wizualizacji i reklamy terenu, brak spójności i połączenia ofert -brak miejsc noclegowych -słaba komunikacja miejska - wiele kluczowych przedsiębiorstw- rafineria, valeo, kopalnia Janina, zakłady chemiczne Alventa, technicol -wyłączenie z życia społecznego dzieci i młodzieży, a nawet dorosłych – zwiększenie zamknięcia ludzi, wzrost komunikacji w mediach a zamknięcie komunikacji realnej - wzrasta liczba chorób cywilizacyjnych, powodowanych przez zanieczyszczenia powietrza wynikające z dużej liczby zakładów przemysłu ciężkiego, z obecności górnictwa
Szanse	Zagrożenia
- promowanie obszaru LGD jako obszaru z dostępem do licznej oferty rozrywkowej w okolicach	- zmniejszeni liczby ludności na obszarze działania LGD - brak perspektywy na rozwój lokalnych przedsiębiorstw,

-rozwój spójnej oferty m.in. w ramach miejscowości tematycznych - rozwój turystyki w oparciu o zasoby lokalne - rozwój agroturystyki - promocja lokalnych produktów - rozwój turystyki weekendowej -szansą jest „moda" na folklor, turystykę związaną z dziedzictwem oraz turystykę emocji, -moda na ekologię oraz zdrowy i aktywny tryb życia	- postępujący proces starzenia się społeczeństwa - rosnące zagrożenie wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego - Inflacja – rosnące ceny paliw, energii i żywności - pojawiające się zapadliska w Gminie Trzebinia - degradacja środowiska naturalnego

Źródło: Opracowanie własne

3. Prezentacja wyników analizy SWOT

Czy mocne strony pozwalają na wykorzystanie zdiagnozowanych szans?

1) Wśród mocnych stron obszaru działania LGD „Partnerstwo na Jurze" wskazano świetną lokalizację z bezpośrednim dostępem do autostrady i dwóch dużych lotnisk, bliskość dużych miast takich jak Kraków i Katowice, a także bliskość dużych ogólnopolskich atrakcji w postaci Energylandi i Zatorlandu, które pozwalają na wykorzystanie szansy regionu w postaci promowania obszaru LGD jako obszaru z dostępem do licznej oferty rozrywkowej w okolicach.
2) Wśród mocnych stron regionu, lokalni mieszkańcy wskazali również występowanie cyklicznych imprez w czasie których wykorzystywane i promowane są lokalne produkty, a także charakterystyczne dla obszaru rękodzielnictwo. Razem te aspekty tworzą rozwijającą się markę „Chrzanolandia", która stwarza szasnę regionu w postaci promowania lokalnych produktów. Istotnym elementy promowania lokalnych produktów jest również rozwijająca się moda na ekologiczne i zdrowe produkty.
3) Kolejną mocną stroną regionu jest bliskość do światowego ośrodka pamięci takiego jak Auschwitz co stwarza dużą szansę na rozwój turystyki w oparciu o lokalne zasoby.
4) Dostępność lokali i przestrzeni do zagospodarowania w połączeniu z dużą liczbą małych gospodarstw rolnych stanowią mocne strony obszaru, które stwarzają szanse na rozwój agroturystyki.
5) Zagospodarowane turystycznie zbiorniki wodne to mocna strona regionu, która stwarza szasnę rozwoju turystyki weekendowej.
6) Mocną stroną regionu są również bogate walory przyrodnicze i krajobrazowe, liczne rezerwaty przyrody i obszary chronionej natury, co stwarza szansę rozwoju agroturystyki oraz turystyki weekendowej.
7) Prężnie działające grupy rekonstrukcyjne, nietypowe na skale polski atrakcje jak drezyny, skansen, muzeum pożarnictwa, ekomuzea, zamek Lipowiec oraz prężnie działające zespoły ludowe stwarzają szasnę rozwoju turystyki w oparciu o rosnącą modę na folklor i turystykę związaną z dziedzictwem kulturowym.
8) Kolejną mocną stroną regionu jest umiejętność do pozyskiwania środków zewnętrznych przez lokalne organizacje pozarządowe, co pozwala na wykorzystanie szansy w postaci rozwoju infrastruktury publicznej.

Czy słabe strony ograniczają możliwość wykorzystania zdiagnozowanych szans?

9) Wśród słabych stron regionu wskazano ubogą infrastrukturę turystyczną, małą liczbę miejsc spędzania czasu wolnego, słabo rozwiniętą turystykę i brak bazy noclegowej, co skutecznie może uniemożliwić wykorzystanie szansy w postaci rozwoju turystyki weekendowej.
10) Słabą stroną regionu jest brak promocji lokalnych zasobów zarówno krajobrazowych jak kulturalnych i historycznych, co może zniwelować szanse w postaci promowania obszaru LGD.
11) Mała liczba szlaków rowerowych oraz słabo rozwinięta infrastruktura umożliwiająca bezpieczne wycieczki piesze i rowerowe to słabe strony regionu, które ograniczają szasnę w postaci rozwoju turystyki weekendowej.

12) Brak promocji regionu stanowi słabą stronę obszaru działania LGD co ogranicza szansę w postaci promowania lokalnych produktów.

Czy mocne strony pozwalają zniwelować zdiagnozowane zagrożenia?

13) Walory historyczne, krajobrazowe, kulturalne oraz dziedzictwo kulturowe to mocne strony regionu, które stwarzają możliwość tworzenia zintegrowanego społeczeństwa z poczuciem wspólnotowości, co umożliwia zniwelowanie zagrożenia w postaci zmniejszenia liczby ludności poprzez migracje osób młodych.
14) Mocną stroną regionu są cykliczne imprezy, które mają między innymi charakter integrujący i aktywizujący co niweluje zdiagnozowane zagrożenie w postaci rosnącego zagrożenia wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego.
15) Wśród mocnych stron regionu lokalna społeczność wskazała umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych przez lokalne NGO. Umiejętność ta pozwala w lepszy sposób realizować cele statutowe organizacji pozarządowych przez co nie tylko rośnie zadowolenie z życia mieszkańców, ale także zmniejsza się ryzyko emigracji mieszkańców oraz maleje zagrożenie wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego.

Czy słabe strony potęgują ryzyka ze zdiagnozowanymi zagrożeniami?

16) Wśród słabych stron region wskazano ubogą ofertę zajęć pozaszkolnych, małą liczbę miejsc spędzania czasu wolnego oraz słaba dostępność do różnego rodzaju usług co w połączeniu potęguje ryzyko zmniejszenia się liczby ludności na obszarze działania LGD.
17) Słabą stroną regionu jest wyłączenie z życia społecznego dzieci i młodzież, a nawet dorosłych poprze wzrost komunikacji w mediach, a zaprzestanie komunikacji w świecie rzeczywistym. Negatywnym następstwem takiego zjawiska jest potęgowanie zagrożenia w postaci możliwości wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego.
18) Na obszarze działania LGD występuje wiele kluczowych przedsiębiorstw, które produkują dużą liczbę zanieczyszczeń, w konsekwencji czego potęguje się zagrożenie w postaci degradacji środowiska naturalnego.
19) Wśród słabych stron regionu, mieszkańcy wskazali także małą liczbę lokalnych przedsiębiorstw, które jak już istnieją nie są w stanie realnie odpowiedzieć na aktualne potrzeby mieszkańców, co potęguje zagrożenie w postaci braku perspektyw na rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

4. Wnioski z analizy SWOT

Obszary tematyczne:

Zgodnie z zaprezentowanymi danymi w postaci analizy SWOT działania LGD „Partnerstwo na Jurze" powinny skupić się na:

a) Rozwoju przedsiębiorczości,

b) Tworzeniu i rozwijaniu infrastruktury dla lokalnych mieszkańców, w tym infrastruktury kulturalnej i turystycznej,

c) Aktywizowaniu i integrowaniu mieszkańców obszaru działania Stowarzyszenia.

Zakresy wsparcia

W każdym wyróżnionym obszarze tematycznym wyróżnić można szczegółowe zakresy PS WPR, w ramach których realizowane będzie wsparcie. Zakresy te to:

1) Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez:
    a. podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne,
    b. rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej.
2) Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwoju:

a. Gospodarstw agroturystycznych
b. Zagród edukacyjnych.

3) Poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych oraz operacji w zakresach wymienionych w punktach 1 i 2.
4) Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej.
5) Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych;
6) Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych i osób w niekorzystnej sytuacji.
7) Ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi.

Grupy docelowe istotne z punktu widzenia wdrażania LSR

W czasie podejmowanych przez Lokalną Grupę Działania „Partnerstwo na Jurze" działań partycypacyjnych (szerszy opis w rozdziale III) zidentyfikowane zostały grupy docelowe, istotne z punktu widzenia wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

1) Pierwszą zidentyfikowaną grupą odbiorców są wszyscy mieszkańcy obszaru działania LGD „Partnerstwo na Jurze". Odpowiedź za zdiagnozowane obszary problemowe skupi się przede wszystkim na poprawie jakości życia wszystkich mieszkańców obszaru. To właśnie oni brali udział w spotkaniach konsultacyjnych i to dzięki nim została przeprowadzona diagnoza obszaru, z której następnie powstała analiza SWOT. Na jej podstawie określono, że właśnie ta grupa wymaga wsparcia z racji problemów infrastrukturalnych, społecznych czy związanych ze zjawiskiem wykluczenia społecznego.
2) Kolejną grupę docelową stanowią lokalni przedsiębiorcy oraz osoby fizyczne, które chcą założyć działalność gospodarczą. Działania związane z rozwojem istniejących i zakładaniem nowych przedsiębiorstw są kluczowe w aspekcie rozwoju lokalnego rynku pracy. Analiza SWOT wykazała, że grupa ta wymaga wsparcia ze względu na potrzebę tworzenia nowych przedsiębiorstw, które wpłyną pozytywnie na rynek pracy obszaru działania LGD oraz będą rozwijać ofertę dostosowaną do potrzeb odbiorców, z uwzględnieniem rozwiązań ekologicznych. Wsparcie rozwoju istniejących firm będzie służyć poprawie jakości i dostępności usług oraz dostosowaniu oferty do potrzeb klientów, z uwzględnieniem rozwiązań ekologicznych.
   Wspieranie zarówno przedsiębiorców jak i potencjalnych przedsiębiorców w podejmowaniu działań ekologicznych umożliwi im wyróżnianie się na rynku zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.
3) **Lokalne organizacje pozarządowe** są ważnymi podmiotami jako potencjalni odbiorcy podejmowanych działań, ale również jako bezpośredni beneficjenci, który podejmując działania będą nie tylko budować swój kapitał, ale także i doświadczenie poprzez oddziaływanie na społeczność lokalną. Działania kierowane do NGO ukierunkowane są nie tylko na wzmacnianie ich samych, ale także na wykorzystywaniu ich doświadczenia w zakresie wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego jak i aktywizacji i integracji społecznej oraz krzewienia, podtrzymywania i rozwoju bogatego dziedzictwa kulturowego obszaru działania LGD.
4) Obszar działania Stowarzyszenia charakteryzuje się dużą liczbą osób po 60 roku życia tj. **seniorzy**. Duża liczba osób starszych stwarza silną potrzebę do odpowiadania na potrzeby tej szczególnej grupy odbiorców. Analiza SWOT wykazała, że seniorzy to grupa, która wymaga wsparcia w zakresie włączenia społecznego. Dzięki takim działaniom możliwe jest wyeliminowanie możliwości wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego.
5) Kolejną grupę docelową stanowią **osoby młode do 25 roku życia**. Analiza SWOT wykazała, że należy przedsięwziąć działania zmierzające do aktywizacji i integracji młodzieży. Warto również zauważyć, że społeczność lokalna wskazała na potrzebę rozwijania istniejących i tworzenia nowych placówek wsparcia

dziennego, które kierowane będą do osób do 18 roku życia. Działania te mają pozytywnie wpłynąć na trend migracyjny młodych osób, który w okresie analizowanych pięciu lat jest dodatni.

6) **Jednostki samorządu terytorialnego** wraz z podmiotami podległymi posiadają zasoby i możliwości do realizacji wielu zadań tak z dziedziny tworzenie i rozwijania infrastruktury dla społeczeństwa jak i tworzenia i wsparcia obiektów kulturalnych i turystycznych. Analiza SWOT wykazała wiele potencjałów i potrzeb rozwojowych, na realizację których JST nie posiadają niezbędnych środków.
7) **Kobiety** stanowią kolejną grupę odbiorców niniejszej strategii, określoną jako grupa w niekorzystnej sytuacji. W czasie podejmowanych przez LGD działań partycypacyjnych mieszkańcy obszaru wskazali na potrzebę kierowania do kobiet działań z zakresu podejmowania i rozwijania przez nie działalności gospodarczych, które charakteryzować się będą innowacyjnością.
8) **Rolnicy i ich rodziny** to kolejna zdiagnozowana grupa docelowa działań opracowanych na podstawie działań partycypacyjnych prowadzonych przez LGD. Zdaniem lokalnej społeczności na obszarze działania Stowarzyszenia powinny być tworzone pozarolnicze funkcje małych gospodarstw rolnych, a to właśnie rolnicy i ich rodziny mają w tym zakresie największą wiedzę i umiejętności.
9) W związku z bogatymi walorami krajobrazowymi i bogatym dziedzictwem kulturowym, uczestnicy spotkań konsultacyjnych wskazali na potrzebę tworzenie i wspierania obiektów turystycznych, stąd kolejną grupą docelową działań podejmowanych przez LGD będą stanowili **turyści**.

Wsparcie lokalnych i ponadlokalnych inicjatyw

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" wspiera zarówno lokalne jak i ponadlokalne inicjatywy, szczególnie uwzględniając wdrażanie instrumentów terytorialnych w zakresie EFS+, EFRR oraz PS WPR. Wspieranie realizowane jest w szczególności poprzez:

1. Prowadzenie doradztwa w okresie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.
2. Prowadzenie szeroko zakrojonych i rozmaitych działań partycypacyjnych, dążących do włączenia mieszkańców obszaru w działania LGD.
3. Prowadzenie różnorodnych i dostosowanych, do mieszkańców obszaru, działań komunikacyjnych.
4. Prowadzenie dedykowanych działań partycypacyjnych i komunikacyjnych dla osób z grupy w niekorzystnej sytuacji.
5. Rozwijanie współpracy z licznymi podmiotami sektora społecznego, publicznego i gospodarczego w zakresie doradczym i informacyjnym dotyczącym podejmowania i realizacji inicjatyw.

Rozdział V – Spójność, komplementarność i synergia

Warunkiem prawidłowej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju jest jej zintegrowany charakter. Podejście, które zastosowano w LSR „Partnerstwa na Jurze" integruje wszystkie elementy życia lokalnej społeczności. Opracowane cele i przedsięwzięcia wynikają z diagnozy obszaru, analizy SWOT i przeprowadzonych konsultacji społecznych z wykorzystaniem metod partycypacyjnych. Rezultatem rzetelnej i szczegółowej analizy jest fakt, iż cele i przedsięwzięcia są ze sobą ściśle powiązane, komplementarne oraz odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności. Pozwalają one na wykorzystanie potencjału obszaru oraz jego zasobów.

Zintegrowane podejście w przypadku LSR przygotowanej i realizowanej przez LGD „Partnerstwo na Jurze" oznacza także umiejscowienie problemów oraz tematów istotnych z punktu widzenia społeczności w szerszym kontekście rozwojowym. Niezwykle istotnym aspektem jest więc to, że wyzwania rozwojowe i postawione cele są komplementarne do założeń dokumentów strategicznych szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego oraz szczebla lokalnego. Przy opracowywaniu Lokalnej Strategii Rozwoju analizowano szczegółowo poszczególne zapisy. Zgodność i komplementarność z innymi dokumentami stanowi bowiem doskonałe narzędzie interakcji, które daje możliwość osiągnięcia lepszych wyników ogólnych. Ważne w zintegrowaniu jest też osiągnięcia celów UE odnośnie inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu.

Przedsięwzięcia zaplanowane w LSR wspierane będą przede wszystkim przez Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W tym aspekcie należy zauważyć, że Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej w latach 2023-2027 opiera się na 10 celach. W ramach LSR zaplanowano przedsięwzięcia, które wspierają realizację zdecydowanej większości spośród nich. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela 18 Cele WPR 2023-2027 a przedsięwzięcia LSR

Cele WPR 2023-2027	Przedsięwzięcia w ramach LSR sprzyjające osiąganiu celów WPR
Zapewnienie rolnikom godziwych dochodów	P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych
Zwiększenie konkurencyjności	P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój
Poprawa pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym	P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych
Przeciwdziałanie zmianie klimatu	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku
Dbanie o środowisko	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku
Zachowanie krajobrazów i różnorodności biologicznej	Brak powiązania.
Wsparcie wymiany pokoleń	P.2.1 Tworzenie lub rozwój infrastruktury dla społeczeństwa P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji
Dynamiczny rozwój obszarów wiejskich	P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie; P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój; P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie zagród edukacyjnych P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych
Ochrona jakości żywności i zdrowia	Brak powiązania
Promowanie transferu wiedzy i innowacyjności	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku

	P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej

Źródło: Opracowanie własne

Cele Wspólnej Polityki Rolnej będą osiągane poprzez realizowanie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Lokalna Strategia Rozwoju przygotowana została w ramach interwencji I.13.1. – LEADER/Rozwój Kierowany przez Społeczność (RLKS). Interwencja ta stanowi odpowiedź na szereg potrzeb obszarów wiejskich, w tym takich jak: dywersyfikacja dochodów gospodarstw rolnych; włączenie osób z grup w niekorzystnej sytuacji; stymulowanie rozwoju lokalnego przez innowacje, cyfryzacje i wykorzystanie potencjału endogennego; zaangażowanie młodych w życie lokalne; rozwój wiedzy i umiejętności; poprawa dostępu do infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej; poprawa dostępu do usług komercyjnych; rozwój form współpracy na obszarach wiejskich; rozwój przedsiębiorczości.

Diagnoza potrzeb obszaru „Partnerstwo na Jurze" wskazała, że są one spójne z potrzebami, na które odpowiedzią ma być interwencja LEADER. Można więc mówić o wysokim stopniu spójności Lokalnej Strategii Rozwoju z PS WPR. Potwierdzeniem jest poniższa tabela, prezentująca zakresy operacji możliwych do realizacji w ramach interwencji LEADER zestawione z celami i przedsięwzięciami Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 19 Zakresy wsparcia LEADER a cele i przedsięwzięcia LSR

Zakresy wsparcia I.13.1. – LEADER	Cele i przedsięwzięcia LSR
1. Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki w szczególności poprzez: a. podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, b. rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej	P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie; P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój
2. Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie tworzenia: a. gospodarstw agroturystycznych, b. zagród edukacyjnych, c. gospodarstw opiekuńczych	1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych
3. Rozwój współpracy poprzez tworzenie lub rozwój krótkich łańcuchów żywnościowych	*Brak powiązania*
4. Poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych oraz operacji w zakresach wymienionych punktach 1 –– 3	P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
5. Przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi	*Brak powiązania*
6. Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej	P.2.1 Tworzenie lub rozwój infrastruktury dla społeczeństwa
7. Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku

umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych	P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej
8. Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych i osób w niekorzystnej sytuacji.	P.2.1 Tworzenie lub rozwój infrastruktury dla społeczeństwa P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji
9. Ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi.	P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych

Źródło: Opracowanie własne

Wysoki stopień spójności Lokalnej Strategii Rozwoju z Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej znajduje również potwierdzenie w tym, że zaplanowane przedsięwzięcia pozwolą na osiąganie zawartych w nim następujących wskaźników rezultatu:

- R.1. Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom;
- R.37. Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich;
- R.40. Inteligentna przemiana gospodarki wiejskiej;
- R.41. Łączenie obszarów wiejskich w Europie;
- R.42. Promowanie włączenia społecznego,

Lokalna Strategia Rozwoju „Partnerstwo na Jurze" wspierana jest także przez program regionalny FEM 2021-2027 w ramach którego uwzględniono środki z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). W ramach tych programów realizowane będą przedsięwzięcia P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych, P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych (EFRR) i P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (EFS+). Warto podkreślić, że Lokalna Strategia Rozwoju „Partnerstwa na Jurze" wpisuje się szerzej w cele polityki w ramach EFS+ i EFRR. Można w tym aspekcie powołać się na Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., w którym wskazane zostały wspierane cele polityki w ramach EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i EFMRA. Lokalna Strategia Rozwoju przewiduje działania, które wpisują się we wszystkie wskazane cele polityk, co potwierdza poniższa tabela.

Tabela 20 Cele polityki w ramach EFRR, EFS+, Fundusz Spójności i EFMRA a wybrane przedsięwzięcia w LSR

Cele polityki w ramach EFRR, EFS+, Fundusz Spójności i EFMRA	Wybrane przedsięwzięcia w LSR
a) Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie; P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój
b) Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji,	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku

gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	
c) Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku
d) Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych	P.2.1 Tworzenie lub rozwój infrastruktury dla społeczeństwa P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
e) Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych.	P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych

Źródło: Opracowanie własne

Lokalna Strategia Rozwoju jest spójna pod względem planowanych do realizacji przedsięwzięć z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2030". W strategii wojewódzkiej najwięcej uwagi poświęcono zwiększaniu i wyrównywaniu szans rozwojowych małopolskich rodzin. W konsekwencji wszelkie działania zmierzające do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i to zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, jak i terytorialnym, mają być inicjowane z myślą o rodzinie. Cel główny w rezultacie nazwano: MAŁOPOLSKA REGIONEM ZRÓWNOWAŻNONEGO ROZWOJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I TERYTORIALNYM. Struktura strategii została podzielona na pięć obszarów tematycznych: MAŁOOLANIE (działania ukierunkowane na zapewnienie jak najlepszej jakości życia mieszkańców i ich rodzin), GOSPODARKA (rozwój i umacnianie konkurencyjnej oraz innowacyjnej pozycji Małopolski w wymiarze krajowym i międzynarodowym), KLIMAT i ŚRODOWISKO (działania skoncentrowane na ochronie i racjonalnym korzystaniu z zasobów środowiska naturalnego Małopolski), ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE ROZWOJEM (działania skoncentrowane na wspieraniu polityk rozwoju samorządu województwa opisanych w pozostałych obszarach), ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE (działania służące dopasowaniu zapisów Strategii do specyfiki wyzwań rozwojowych, przed którymi stoją poszczególne części Małopolski). W ramach pięciu obszarów tematycznych opracowane cele szczegółowe.

Pierwszy z nich „Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie" zakłada działania z zakresu polityki prorodzinnej, w tym zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej, opieki nad dzieckiem, wysokiej jakości edukacji oraz dóbr i usług kultury czy oferty czasu wolnego, a także uzyskanie satysfakcjonującego zatrudnienia, umożliwiającego godzenie ról zawodowych i rodzinnych. Istotnym elementem określono też łagodzenie zagrożeń wiążących się z procesami demograficznymi oraz włączenie w procesy rozwojowe wszystkich grup społecznych i budowanie solidarności międzypokoleniowej. W rezultacie można mówić o dużym stopniu spójności i komplementarności z Lokalną Strategia Rozwoju „Partnerstwa na Jurze". W pierwszy cel szczegółowy strategii wojewódzkiej wpisują się następujące przedsięwzięcia LSR:

- P.2.1 Tworzenie lub rozwój infrastruktury dla społeczeństwa;
- P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych
- P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych;
- P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku;
- P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
- P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji.

Drugi cel „Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka" obejmuje działania, które mają odpowiadać za stymulację zdolności regionalnej gospodarki do reagowania na zmieniające się otoczenie i dostosowywanie się do

nowych wyzwań. Podstawą ma być wzrost poziomu życia mieszkańców, a operacje mają uwzględniać takie zjawiska i wymiary jak innowacyjność, przedsiębiorczość, wyzwania środowiskowe i cyfryzacja. Zaplanowano więc tutaj m.in. wsparcie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, działania promujące rozwój przedsiębiorczości w regionie, w tym budowanie postaw przedsiębiorczych, rozwój zrównoważonej turystyki regionalnej, rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności turystycznej i obsłudze ruchu turystycznego. W drugi cel szczegółowy strategii wojewódzkiej wpisują się następujące przedsięwzięcia LSR:

- P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie;
- P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój;
- 1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki
- 1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych
- P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych
- P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych

Podstawą trzeciego celu „Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej" jest dążenie do takiego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego, by mogły z nich korzystać przyszłe pokolenia. Za istotne uznano działania zwiększające świadomość mieszkańców i ich współdziałanie. W cel ten wpisuje się w rezultacie przedsięwzięcie LSR: P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku. W czwartym celu strategii wojewódzkiej „System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020 – 2030" dużą uwagę poświęcono działaniom służącym rozwojowi współpracy i partnerstwa, w tym rozwijaniu kapitału społecznego województwa dzięki wzmocnieniu organizacji pozarządowych i świadomości obywatelskiej mieszkańców. W cel ten wpisują się przede wszystkim dwa przedsięwzięcia LSR: P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku i P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej. Ostatni cel strategii wojewódzkiej „Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach" zakłada poprawę jakości życia mieszkańców Małopolski, budowanie atrakcyjnej i konkurencyjnej gospodarki regionalnej oraz dbanie o ochronę i zasoby dziedzictwa kulturowego i środowiskowego regionu. Wskazany został też kierunek działań dotyczący rozwoju obszarów wiejskich w oparciu o endogeniczne potencjały, aktywizację społeczną i gospodarczą oraz wzmacnianie współpracy ponadlokalnej. W cel ten wpisuje się większość celów LSR, ale przede wszystkim:

- P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie;
- P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój;
- 1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki
- 1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych
- P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji.

Cele Lokalnej Strategii Rozwoju „Partnerstwa na Jurze" są także komplementarne z dokumentami strategicznymi wszystkich pięciu gmin wchodzących w skład obszaru LGD. Zapisy dokumentów gminnych wykorzystano do prac nad diagnozą obszaru, ale też na etapie planowania strategicznego monitorowana była zgodność z proponowanymi do realizacji celami i przedsięwzięciami w ramach LSR. Doskonale zdawano sobie sprawę, że realizacja celów LSR oraz komplementarnych zapisów lokalnych dokumentów strategicznych przyczynią się do zrównoważonego rozwoju regionu. Lokalna Strategia Rozwoju „Partnerstwa na Jurze" i strategie gminne podkreślają potrzebę stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do zamieszkania, integrację społeczności lokalnej, budowania potencjału gospodarczego i podnoszenia poziomu przedsiębiorczości mieszkańców, poprawę jakości życia, pracy i wypoczynku, rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i oferty czasu wolnego, podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców, działań na rzecz wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym czy wzmacniania tożsamości lokalnej i aktywności mieszkańców. Poniżej przedstawiono tabelę przybliżającą komplementarność LSR z aktualnymi dokumentami strategicznymi części gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania.

Tabela 21 Przedsięwzięcia LSR a strategiczne dokumenty gminne

Przedsięwzięcia LSR	Nazwa dokumentu planistycznego	Cele dokumentów planistycznych
P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie **P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój**	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	Cel II – ALWERNIA – gmina przemysłu 4.0
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 1. Rozwój i transformacja gospodarki lokalnej zgodna z nurtem europejskich przekształceń systemowych w kierunku gospodarki niskoemisyjnej
	Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016 - 2023	Cel strategiczny I: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności gospodarki i tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych
	Strategia Rozwoju Gminy Libiąż do roku 2030	Cel strategiczny 1. Wykorzystanie transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu jako szansy na trwały i zrównoważony rozwój gminy
	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka powiązana z efektywnym systemem edukacji
1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki **1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych**	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	CEL IV - Alwernia - gmina przyjazna rekreacji
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna oferta czasu wolnego, wykorzystująca dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze gminy oraz otoczenia.
	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka powiązana z efektywnym systemem edukacji
P.2.1 Tworzenie lub rozwój infrastruktury dla społeczeństwa	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	CEL III - Alwernia – gmina nowoczesnej infrastruktury CEL IV - Alwernia - gmina przyjazna rekreacji
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna oferta czasu wolnego, wykorzystująca dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze gminy oraz otoczenia.
	Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016 - 2023	Cel strategiczny II: Doskonalenie warunków życia mieszkańców wraz z podniesieniem jakości i dostępności usług publicznych Cel strategiczny III: Budowanie spójności terytorialnej i rozwój kapitału społecznego
	Strategia Rozwoju Gminy Libiąż do roku 2030	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego jako element przewagi konkurencyjnej gminy.
	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Rozwój funkcji lokalnego centrum usług publicznych i zwiększenie dostępu do usług publicznych
P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	CEL IV - Alwernia - gmina przyjazna rekreacji
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna oferta czasu wolnego, wykorzystująca dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze gminy oraz otoczenia.

P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych	Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016 - 2023	Cel strategiczny II: Doskonalenie warunków życia mieszkańców wraz z podniesieniem jakości i dostępności usług publicznych
	Strategia Rozwoju Gminy Libiąż do roku 2030	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego jako element przewagi konkurencyjnej gminy.
	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Rozwój funkcji lokalnego centrum usług publicznych i zwiększenie dostępu do usług publicznych
P. 3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku **P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży**	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	CEL I - Alwernia - gmina kapitału społecznego
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 2. Wysoka atrakcyjność osadnicza gminy Babice oraz komfort życia mieszkańców.
	Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016 - 2023	Cel strategiczny II: Doskonalenie warunków życia mieszkańców wraz z podniesieniem jakości i dostępności usług publicznych
	Strategia Rozwoju Gminy Libiąż do roku 2030	Cel strategiczny 1. Wykorzystanie transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu jako szansy na trwały i zrównoważony rozwój gminy Cel strategiczny 2. Komfortowe warunki życia oraz wysoka dostępność i jakość usług publicznych
	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego, społecznego i ekologicznego mieszkańców gminy
P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	CEL I - Alwernia - gmina kapitału społecznego CEL IV - Alwernia - gmina bezpieczna
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 2. Wysoka atrakcyjność osadnicza gminy Babice oraz komfort życia mieszkańców.
	Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016 - 2023	Cel strategiczny II: Doskonalenie warunków życia mieszkańców wraz z podniesieniem jakości i dostępności usług publicznych Cel strategiczny III: Budowanie spójności terytorialnej i rozwój kapitału społecznego
	Strategia Rozwoju Gminy Libiąż do roku 2030	Cel strategiczny 2. Komfortowe warunki życia oraz wysoka dostępność i jakość usług publicznych
	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Wysoka dostępność komunikacyjna gminy Cel strategiczny: Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego, społecznego i ekologicznego mieszkańców gminy
P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej	Strategia Rozwoju Gminy Alwernia na lata 2022-2030	CEL I - Alwernia - gmina kapitału społecznego
	Strategia Rozwoju Gminy Babice do roku 2030	Cel strategiczny 2. Wysoka atrakcyjność osadnicza gminy Babice oraz komfort życia mieszkańców.
	Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016 - 2023	Cel strategiczny III: Budowanie spójności terytorialnej i rozwój kapitału społecznego
	Strategia Rozwoju Gminy Libiąż do roku 2030	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego jako element przewagi konkurencyjnej gminy.

	Strategia Rozwoju Gminy Trzebinia na lata 2014-2020	Cel strategiczny: Nowoczesne zarządzanie publiczne oraz współpraca samorządowa

Źródło: Opracowanie własne

Komplementarność i synergia przedsięwzięć w LSR

Trzy założone w LSR cele szczegółowe i związane z nimi przedsięwzięcia stanowią zwartą całość, które zmierzają przede wszystkim do rozwoju obszaru LGD. Zaplanowane działania przygotowano w taki sposób, by wzajemnie się uzupełniały i tworzyły kompleksowy system poprawy warunków życia społeczności lokalnej. Istotne jest to, że żadne z przedsięwzięć nie nakłada się na siebie i jednocześnie się nie wyklucza, a ich rezultaty stanowią realizację spójnego celu, którym jest rozwój obszaru.

W ramach celu pierwszego C.1 Przedsiębiorcza Jura zaplanowano realizację czterech przedsięwzięć. Duża uwaga poświęcona zostanie wspieraniu branż związanych z usługami i zaproponowano zarówno przedsięwzięcia służące powstawaniu nowych firm (P.1.1), jak i ich rozwojowi (P.1.2). Wsparcie dotyczyć będzie branż wiodących, Trzecia operacja przewidziana w ramach pierwszego celu to tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki (P.1.3) oraz w zakresie zagród edukacyjnych (P.1.4). Pierwszy cel odpowiada więc na wielokrotnie zgłaszaną w trakcie konsultacji potrzebę rozwoju przedsiębiorczości, ale jednocześnie zakłada włączenie społeczne.

W ramach celu drugiego **C.2 Wypoczywaj na Jurze** zaplanowano realizację trzech przedsięwzięć infrastrukturalnych, mających posłużyć rozwijaniu sfery rekreacyjnej na obszarze działania Stowarzyszenia. Pierwsze przedsięwzięcie nastawione jest na tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa (P.2.1) (m.in. place zabaw, miejsca spotkań, klubu). Drugie przedsięwzięcie jest ukierunkowane natomiast na tworzenie nowych i wspieranie istniejących obiektów kulturalnych (P.2.2), trzecie działanie dotyczy tworzenia lub wsparcia obiektów turystycznych (P.3.3) Należy więc podkreślić, że działania mają przysłużyć się poprawie jakości życia mieszkańców obszaru, ale też rozwinąć potencjał pod kątem turystów.

W ramach trzeciego celu C.3 Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Jury realizowane będą cztery przedsięwzięcia. Pierwsze obejmuje działania ukierunkowane na wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich, w tym dotyczących m.in. ekologii, ale też rozwijania kompetencji cyfrowych (P.3.1). Odpowiedzią na potrzebę wzbogacenia oferty spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży oraz potrzebę wsparcia dzieci i młodzieży z bardziej ubogich rodzin jest przedsięwzięcie z tworzenia nowych albo rozwoju istniejących placówek wsparcia dziennego (P.3.2). Kolejne operacje w ramach celu dotyczyć będą włączenia społecznego seniorów i osób do 25 roku życia (P.3.3) oraz wspierania lokalnych organizacji i doposażeniu w ich niezbędny sprzęt czy dofinansowaniu podejmowanych przez nie działań (P.3.4). Wszystkie operacje w ramach trzeciego celu posłużą poprawie sytuacji osób w niekorzystnej sytuacji, będą włączać je w działania na rzecz rozwoju i wspierać rozwiązywanie społecznych problemów. W przedsięwzięcia zaangażowani zostaną różni partnerzy i wykorzystane będą różne sposoby realizacji LSR (konkursy, operacja własna). Konsekwencją tego będzie więc wzmacnianie partnerstwa oraz rozwijanie kompetencji mieszkańców, w tym kompetencji cyfrowych.

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" zaplanowała więc przedsięwzięcia w taki sposób, by wpisywały się w specyfikę obszaru, ale też wyznaczały kierunki dalszego rozwoju. Podsumowujące wątek synergii i komplementarności przedsięwzięć w ramach LSR można stwierdzić, że zostały one zapewnione na ośmiu poziomach.

Po pierwsze, należy zwrócić uwagę na integrację podmiotów z różnych sektorów. W realizowanie przedsięwzięć aktywnie będą mogły włączać się podmioty reprezentujące sektor społeczny, publiczny i gospodarczy. Część przedsięwzięć wiąże się z koordynowaniem działań tych podmiotów, tworzeniem wspólnych projektów oraz prowadzeniem wspólnej i ujednoliconej polityki informacyjnej, opierającej się na danych przekazywanych przez różne podmioty lokalne. Zintegrowanie przyczynia się w rezultacie do dodania potencjałów podmiotom lub uzupełnienia potencjału, a także do zwiększenia możliwości realizacji projektów. W tym aspekcie warto podkreślić przykładowo duże znaczenie zakładanej współpracy mieszkańców, jednostek samorządu

terytorialnego i organizacji pozarządowych przy realizacji m.in. przedsięwzięć drugiego celu dotyczących tworzenia i rozwoju infrastruktury dla społeczności oraz obiektów kulturalnych i turystycznych. Nie ulega też wątpliwości, że powodzenie realizacji projektów realizowanych na rzecz osób wykluczonych społecznie (P.3.3) jest uzależnione w dużej mierze od wspólnych działań i zaangażowania sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego. Generalnie dzięki powiązaniom gospodarczym czy społecznym możliwe będzie zwiększenie korzyści ze wspólnie realizowanych działań.

Po drugie, istotne znaczenie posiada zintegrowanie obszaru. LGD „Partnerstwo na Jurze" obejmuje swoim zasięgiem teren 5 gmin, ale tworzą one obszar o podobnej specyfice i walorach, co odgrywa ważną rolę przy budowaniu wspólnego potencjału rozwojowego. Lokalna Strategia Rozwoju stanowi też odpowiedź na problemy zdiagnozowane na całym obszarze realizacji LSR. Dzięki działaniom partycypacyjnym prowadzonym na szeroką skalę, stało się możliwe uzyskanie diagnozy od wszystkich sektorów funkcjonujących na terenie. W rezultacie sformułowane w LSR przedsięwzięcia obejmą zasięgiem cały obszar LGD, a z zaplanowanych inwestycji czy wydarzeń korzystać będą mogli wszyscy mieszkańcy gmin LGD (ale też odwiedzający region turyści). Dodatkowo przy realizowaniu projektów planowana jest promocja całego obszaru, co wpłynie na wzrost jego rozpoznawalności.

Po trzecie, w realizowaniu przedsięwzięć zaplanowano wykorzystanie zintegrowanych zasobów społecznych, kulturowych, przyrodniczych i ekonomicznych. Wskazane w diagnozie atrakcyjne walory przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe czy infrastruktura turystyczno-rekreacyjne stanowią istotne czynniki rozwoju obszaru. Ich zintegrowanie będzie miało istotny wpływ na realizowanie celów szczegółowych i w rezultacie przyczyni się do wykorzystania potencjału obszaru objętego LSR.

Po czwarte, trzeba też wspomnieć o zintegrowaniu wewnątrz danego sektora. Dotyczy to wzajemnych powiązań gospodarczych czy społecznych, a przejawem może być m.in. wymiana doświadczeń czy dobrych praktyk z wdrażanych operacji czy wykonanych działań. Rolę koordynującą pełnić może w tym aspekcie LGD, ale też prowadzenie konsultacji między podmiotami danego sektora. Kontakty partnerskie pozwalają podejmować lepsze decyzje dotyczące lokalizacji, zakresów czy szczegółów planowanych inwestycji. Skutkiem może być też zintegrowanie celów w postaci efektywniejszego wykorzystywania nowych czy wyremontowanych terenów i obiektów albo o korzyściach można mówić też w przypadku lepszej gospodarki przestrzennej, w tym zapewnienia większego ładu i estetyki przestrzeni publicznej.

Po piąte, kluczowe jest zintegrowanie funkcji, co ma związek z tym, iż Lokalna Strategia Rozwoju łączy w jedno funkcje środowiskowe, społeczne, kulturowe, przestrzenne czy gospodarcze i wymiary te współzależą od siebie. Sformułowanie przedsięwzięć miało na celu taką realizację jednego wymiaru, aby wpływał on na osiąganie celów w innych wymiarach. W tym aspekcie można przykładowo zauważyć, że zaplanowane działania dotyczące tworzenia i rozwoju infrastruktury dla społeczeństwa wpływają na aktywizację społeczną, ale równocześnie poprawiają wizerunek gmin. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości w zakresie zagród edukacyjnych czy agroturystyki może być zaś mocnym magnesem przyciągającym turystów.

Po szóste, istotne jest również zintegrowanie sposobów realizowania LSR i tym aspekcie zaplanowano konkursy i operacje własną. Tego rodzaju zróżnicowanie pozwala zaangażować zróżnicowanych lokalnych aktorów i jednocześnie sprawia, iż zakres zaplanowanych przedsięwzięć jest znacznie lepiej dostosowany do potrzeb obszaru LGD.

Po siódme, wskazać trzeba zintegrowanie beneficjentów. Do grup docelowych zaplanowanych przedsięwzięć w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju należą przedsiębiorcy, rolnicy, przedstawiciele organizacji samorządowych, jednostek samorządu terytorialnego, osoby z grup w niekorzystnej sytuacji oraz osoby fizyczne (mieszkańcy i turyści). Tego rodzaju zróżnicowanie powala na prowadzenie szerokiego zakresu komplementarnych działań, odpowiada na faktyczne problemy i potrzeby zgłaszane przez zaangażowanych aktorów.

Po ósme, można mówić o zintegrowaniu samych celów. Zaproponowane cele współdziałają ze sobą na rzecz wykorzystania potencjału rozwojowego obszaru oraz rozwiązywania wskazanych problemów. Każdy spośród nich służy promowaniu włączania społecznego, wzrostowi zatrudnienia, polepszeniu jakości życia oraz kształtowaniu świadomości odpowiadającej na współczesne wzywania.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż cele wskazane w Lokalnej Strategii Rozwoju odpowiadają w sposób kompleksowy na problemy, potrzeby i wyzwania wyłonione na etapie diagnozy obszaru. Podstawą było jednak nie tylko wskazanie rozwiązań konkretnych problemów, ale także dokonanie zintegrowania potencjału przyrodniczego, kulturowego, społecznego, gospodarczego i organizacyjnego. Różne rodzaje operacji i zaangażowanie różnych aktorów pozwala bowiem lepiej reagować na wyzwania i uwarunkowania rozwojowe.

Wartość dodana podejścia LEADER

Jednym z głównych uzasadnień stosowania podejścia LEADER są lepsze wyniki w stosunku do tych osiąganych przy wykorzystaniu tradycyjnych, odgórnych podejść. Jednoznacznie należy podkreślić, iż nie stanowi ono konkurencji, ale zdecydowanie bardziej narzędzie interakcji, które ma na celu osiąganie założonych celów. Podejście LEADER wyróżnia też to, iż proponuje mocne korzyści w postaci wspierania niektórych grup beneficjentów w sposób odmienny od innych instrumentów wsparcia, oferuje możliwość realizacji projektów wykraczających poza obszar jednostek administracyjnych gmin czy też zakłada brak dominacji sektora publicznego. Należy podkreślić, że działania podejmowane w ramach stosowania instrumentu LEADER są przede wszystkim inwestycją w kapitał społeczny mieszkańców obszaru objętego LSR i generują wartość dodaną, która będzie wzmacniać rozwój lokalnej społeczności w dłuższej perspektywie czasowej. Uruchomienie tego mechanizmu generującego kapitał społeczny jest możliwe dzięki wykorzystaniu atutów podejścia LEADER.

Kluczową kwestią pozwalającą wykazać wartość dodaną podejścia LEADER jest dobór zakresu wsparcia w LSR, który w przypadku „Partnerstwa na Jurze" można na pewno nazwać adekwatnym. Działania zaplanowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju dotyczą rozmaitych kwestii, które wpisują się w zakresy wsparcia w ramach interwencji LEADER i odpowiadają ściśle na potrzeby zgłaszane w trakcie konsultacji społecznych. Odpowiadają więc one na potrzebę budowania potencjału gospodarczego oraz podnoszenie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców, rozwoju infrastruktury rekreacyjnej oraz oferty czasu wolnego, aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, zwiększania atrakcyjności czy działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i kształtowania świadomości w obliczu wyzwań jakie niesie XXI wiek. Przewidziano też działania służące rozwijaniu wiedzy i umiejętności mieszkańców oraz dostosowaniu lokalnej oferty do ich potrzeb. Tak szeroki zakres wsparcia wpływa na zdolność do angażowania szerokiego zestawu aktorów, a w rezultacie można mówić o wartości dodanej w postaci aktywizowania mieszkańców i tworzenia profesjonalnej sieci współpracy służącej rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Należy także zwrócić uwagę na wybór dostępnych źródeł finansowania, który także generuje wartość dodaną. LGD „Partnerstwo na Jurze" będzie realizowało strategię wielofunduszową, co oznacza, że cele i przedsięwzięcia będą finansowane z różnych EFSI. 7 z 9 zaplanowanych przedsięwzięć będzie finansowanych z EFRROW (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich), co pozwala na wykorzystywanie szans rozwojowych obszaru i wpisuje się w cele szerszej polityki rozwoju obszarów wiejskich. Dwa pozostałe przedsięwzięcia będą finansowane w ramach programu regionalnego EFS+ (Europejski Fundusz Społeczny Plus) i EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), co daje możliwość precyzyjnego połączenia interwencji z konkretnymi problemami jakie zostały zdiagnozowane na obszarze. W ramach dodatkowych źródeł finansowania przedsięwzięć LGD planuje pozyskać środki w ramach „Mecenatu Małopolski" (realizacja działań kulturalnych, animacyjnych, artystycznych i chroniących dziedzictwo kulturalne Małopolski) i konkursu „Małopolska Gościnna" (podniesienie konkurencyjności oferty turystycznej regionu). Wartością dodaną jest w tym przypadku zdolność wykorzystywania różnych szans rozwojowych i pozyskiwania do tego celu wsparcia zewnętrznego z różnych źródeł.

Wartość dodana podejścia LEADER ma też związek z przyjętym sposobem wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. W tym aspekcie należy podkreślić, że LGD „Partnerstwo na Jurze" szczegółowo zaplanowała ogłaszanie konkursów Duża uwaga została poświęcona temu, by w początkowym etapie wyznaczać standardy realizacji kolejnych interwencji i dokonywać działań, które mają posłużyć sieciowaniu lokalnych partnerów. Do kluczowych działań należy też wspieranie osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i temu aspektowi Stowarzyszenie również poświęci dużą uwagę w początkowych etapach prac nad wdrażaniem dokumentu strategicznego. Tego rodzaju profesjonalne podejście nie tylko wyznaczy odpowiednie standardy, ale także pozwoli przygotować kolejne działania.

Należy też wspomnieć o doborze dostępnych metod wdrażania operacji i ich znaczeniu w budowaniu wartości dodanej. LGD „Partnerstwo na Jurze" zaplanowało realizację operacji własnej, a jej efektem ma być wzmocnienie pozycji LGD na obszarze, ale też sieciowanie lokalnych partnerów i budowanie potencjału współpracy.

Na wartość dodaną wdrażania LSR wynikającą z zastosowania podejścia LEADER wpływać będzie także sposób, w jaki LGD będzie zarządzać tym procesem. Kluczowe założenia wskazano w planie komunikacji i planie partycypacji. Zakładają one nie tylko informowanie o zaplanowanych przedsięwzięciach i możliwościach wsparcia w ramach programu, ale też uzyskanie zwrotnej informacji dotyczącej wiedzy mieszkańców na temat programu LEADER oraz LGD, ocenę przez mieszkańców skuteczności realizacji LSR oraz funkcjonowania Stowarzyszenia czy też wskazanie kierunków dalszego rozwoju obszaru lub istotnych zmian w LSR. Zaplanowano zróżnicowane działania komunikacyjne, by dotrzeć do jak najszerzej grupy odbiorców, a dobór metod poprzedzono konsultacjami i wynikami badań ewaluacyjnych podsumowujących realizację poprzedniej LSR.

Nie ulega wątpliwości, że oczekiwanym elementem wdrażania LSR jest rozwój potencjału członków lokalnej społeczności i tym samym zbudowanie kapitału społecznego. Zaplanowane projekty posłużą rozwojowi wiedzy i umiejętności, pobudzą aktywność, wpłyną pozytywnie na integrację, a także zaangażują organizacje pozarządowe do działań na rzecz społeczności lokalnej. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju stanowi więc inwestycję w lokalnych aktorów i budowanie potencjału współpracy.

Rozdział VI – Cele i wskaźniki

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" przeprowadziła szereg działań partycypacyjnych, których efektem było utworzenie analizy SWOT (szerszy opis w rozdziale IV). To właśnie analiza SWOT stała się materiałem, na bazie którego powstały cele i przedsięwzięcia, które Stowarzyszenie będzie wdrażać w nowym okresie programowania. Przeprowadzenie przez Zespół Inicjatywny analizy dostępnego materiału zastanego i wywołanego umożliwiło określenie zakresów tematycznych i działań jakie są niezbędne do przeprowadzenia w gminach członkowskich LGD. Na tej podstawie, Zespół Inicjatywny, opracował, a następnie skonsultował z lokalną społecznością cele i przedsięwzięcia wraz ze sposobami ich realizacji oraz grupami docelowymi. Wszystkie zaproponowane cele są zgodne z zakresami RLKS.

1. Powiązanie przedsięwzięć z analizą SWOT

Na podstawie zgromadzonych danych, które posłużyły do opracowania analizy SWOT opracowano trzy cele i dziewięć przedsięwzięć. W ramach celu pierwszego C.1 Przedsiębiorcza Jura zaplanowano realizację czterech przedsięwzięć: P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności - otwarcie; P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój; 1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw w zakresie agroturystyki oraz 1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych

W ramach celu drugiego C.2 Wypoczywaj na Jurze zaplanowano realizację dwóch przedsięwzięć: P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych orazP.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych

W ramach ostatniego, trzeciego celu C.3 Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Jury realizowane będą cztery przedsięwzięcia: P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku; P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży; P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji oraz P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej.

Tabela 22 Powiązanie przedsięwzięć ze zdiagnozowanymi problemami

Przedsięwzięcie	Uzasadnienie SWOT
P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie	18, 19
P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój	18, 19

P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych	4, 6
P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa	8, 9, 11, 15,
P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych lub turystycznych	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku	17, 18,
P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	16, 17,
P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji	13, 14, 15, 17,
P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej	15,

Źródło: Opracowanie własne.

2. Finansowanie realizacji celów

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" będzie realizowało strategię wielofunduszową, co w praktyce oznaczać będzie, że cele i przedsięwzięcia będą finansowane z różnych EFSI. W ramach programu regionalnego EFS+ (Europejski Fundusz Społeczny Plus) realizowane będzie przedsięwzięcie P.3.2. W ramach programu regionalnego EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) realizowane będzie przedsięwzięcie P.2.2. Wszystkie pozostałe zaplanowane przedsięwzięcia realizowane będą z EFRROW (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich).

3. Szczegółowy opis celów i przedsięwzięć

Cel C.1 PRZEDSIĘBIORCZA JURA

Realizacja pierwszego zaplanowanego celu nastawiona jest na rozwijanie przedsiębiorczości na obszarze działania LGD „Partnerstwo na Jurze". Główny nacisk rozwoju przedsiębiorczości położony jest na branże związane z usługami, które będą wspierane nie tylko w zakresie powstawania nowych przedsiębiorstw, ale również będzie możliwość rozwijania już istniejących firm. Kolejnym elementem składowym pierwszego celu jest podejmowanie gospodarstw agroturystycznych oraz zagród edukacyjnych, jako pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych.

Poniżej przedstawia się branże kluczowe które mogą otrzymać wsparcie w ramach otwarcia i rozwoju działalności gospodarczej

Polska Klasyfikacja Działalności PKD 2025

- **Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi**
  - ✓ Dział 55 - Zakwaterowanie
  - ✓ Dział 56 - Działalność usługowa związana z wyżywieniem
- **Sekcja S - Działalność związana z kulturą, sportem i rekreacją**
  - ✓ Dział 90 - Działalność twórcza i działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych
  - ✓ Dział 91 - Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą
  - ✓ Dział 93 - Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna
- **Sekcja Q – Edukacja**

  Dział 85 – Edukacja:

- ✓ Grupa 85.5 - Pozostałe formy edukacji
- ✓ Grupa 85.6 - Działalność wspomagająca edukację

- **Sekcja R - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna**
  - ✓ Dział 86 - Opieka zdrowotna
  - ✓ Dział 87 - Pomoc społeczna z zakwaterowaniem
  - ✓ Dział 88 **-** Pomoc społeczna bez zakwaterowania
- **Sekcja T - Pozostała działalność usługowa**
  - ✓ Dział 95 - Naprawa i konserwacja komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli
  - ✓ Dział 96 - Działalność usługowa indywidualna
- **Sekcja F – Budownictwo**
  - ✓ Dział 41 **-** Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
  - ✓ Dział 43 - Roboty budowlane specjalistyczne
- **Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe**
  - ✓ Dział 10 - Produkcja artykułów spożywczych
  - ✓ Dział 13 - Produkcja wyrobów tekstylnych
  - ✓ Dział 14 - Produkcja odzieży
  - ✓ Dział 15 - Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych, produkcja podobnych wyrobów z innych materiałów
  - ✓ Dział 16 - Produkcja wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
  - ✓ Dział 18 - Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji
  - ✓ Dział 23 - Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, podklasa 23.41.Z – Produkcja ceramicznych wyrobów stołowych i ozdobnych

  - ✓ Dział 31 - Produkcja mebli
  - ✓ Dział 32 – Pozostała produkcja wyrobów – podklasa 32.99.Z Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowanych
- **Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny**
  - ✓ Dział 46 Handel hurtowy:
    Grupa 46.2 - Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt
    Grupa 46.3 - Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
    Grupa 46.4 - Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego
    Grupa 46.5 - Sprzedaż hurtowa urządzeń technologii informacyjnej i komunikacyjnej
    Grupa 46.6 - Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia
    Grupa 46.7 - Sprzedaż hurtowa pojazdów silnikowych, w tym motocykli, oraz części i akcesoriów do nich
    Grupa 46.9 - Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana
  - ✓ Dział 47 Handel detaliczny
- **Sekcja J - Działalność wydawnicza i nadawcza oraz związana z produkcją i dystrybucją treści**
  - ✓ Dział 58 - Działalność wydawnicza
  - ✓ Dział 59 - Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych
- **Sekcja E** - **Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją**
  - ✓ Dział 37 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków
- **Sekcja N - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna**

- ✓ Dział 69 - Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe Dział 70 - Działalność central (head offices) oraz doradztwo związane z zarządzaniem
- ✓ Dział 71 - Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne
- ✓ Dział 72 - Badania naukowe i prace rozwojowe
- ✓ Dział 73 - Działalność w zakresie reklamy, badania rynku i public relations
- ✓ Dział 74 - Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- ✓ Dział 75 - Działalność weterynaryjna

- **Sekcja O - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca**
  - ✓ Dział 77 - Wynajem i dzierżawa
  - ✓ Dział 79 - Działalność organizatorów turystyki, agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane
  - ✓ Dział 80 - Działalność detektywistyczna i ochroniarska
  - ✓ Dział 81 - Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni
  - ✓ Dział 82 - Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej – podklasa 82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów

Przedsięwzięcie P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie

Pierwsze zaplanowane przedsięwzięcie oparte jest na tworzeniu nowej przedsiębiorczości w zakresie usług. W ramach przedsięwzięcia możliwe będzie uzyskanie wsparcia jedynie w ramach powyższych branż kluczowych. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą osoby fizyczne z obszaru działania LGD, a premiowane będzie podejmowanie działalności przez osoby w niekorzystnej sytuacji – kobiety.

Przedsięwzięcie P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój

Drugie przedsięwzięcie jest mocno skorelowane z przedsięwzięciem P.1.1. W omawianym przedsięwzięciu podejmowane będą działania z zakresu rozwijania lokalnych przedsiębiorstw w zakresie usług. W ramach przedsięwzięcia możliwe będzie uzyskanie wsparcia jedynie w ramach powyższych branż kluczowych. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą mikro i mali przedsiębiorcy, a premiowane będzie rozwijanie działalności przez osoby w niekorzystnej sytuacji – kobiety.

Przedsięwzięcie P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki
Oraz
Przedsięwzięcie P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych

W ramach przeprowadzonej analizy potrzeb rozwojowych planuje się na obszarze działania LGD „Partnerstwo na Jurze" wsparcie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych, a przede wszystkim tworzenie nowych gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych. Zdaniem lokalnej społeczności, która wzięła udział w badaniach partycypacyjnych, agroturystyka i zagrody edukacyjne łączą ze sobą funkcję gospodarstw rolnych, charakterystycznych dla polskiej wsi z innowacyjnym pomysłem prowadzenia gospodarstwa rolnego zarówno dla lokalnej społeczności, jak i przyjezdnych turystów. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą rolnicy albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego.

Cel C.2 WYPOCZYWAJ NA JURZE

Cel drugi niniejszej Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Partnerstwo na Jurze" ukierunkowany jest na rozwijanie sfery rekreacyjnej na obszarze działania Stowarzyszenia. Efektem realizacji celu drugiego będzie poprawa dostępności do małej infrastruktury poprzez modernizację istniejącej oraz tworzenie nowej infrastruktury. Ważnym

czynnikiem jest również infrastruktura kulturalna i turystyczna, które także będą wspierane w ramach niniejszego celu. W pełni osiągnięty cel poskutkuje stworzeniem, zarówno dla lokalnej społeczności jak i przyjezdnych turystów, atrakcyjnej i odpowiadającej na potrzeby ludzi infrastruktury.

Przedsięwzięcie P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa

Przedsięwzięcie pierwsze celu drugiego nastawione jest na poprawę dostępu do małej infrastruktury publicznej. W ramach niniejszego przedsięwzięcia zwiększy się dostępność dla osób z terenów wiejskich do infrastruktury w postaci między innymi placów zabaw, punktów spotkań, bibliotek, klubów i innych. W ramach przedsięwzięcia podejmowane będą również działania związane z rozwojem już istniejącej infrastruktury, poprzez zwiększenie jej oferty, zwiększenie dostępności czy cyfryzację oferty. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą JSFP oraz NGO.

Przedsięwzięcie P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych
Oraz
Przedsięwzięcie P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych

Kolejne przedsięwzięcia celu drugiego realizowane będą w ramach EFRR. Przedsięwzięcia ukierunkowane zostały na tworzenie nowych oraz wspieranie istniejących obiektów kulturalnych i turystycznych na obszarze działania Stowarzyszenia. Wsparcie dla obiektów poskutkuje wzrostem różnorodności w ofercie i sposobie spędzania czasu wolnego dla lokalnej społeczność, co przełoży się na rosnący poziom życia mieszkańców obszaru LGD. Również przedsięwzięcie ukierunkowane jest na uatrakcyjnienie regionu na przyjezdnych turystów, którzy korzystając z lokalnych atrakcji będą wspierać miejscowe firmy. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą JST, JSFP, NGO.

Cel C.3 AKTYWNI I ZINTEGROWANI MIESZKAŃCY JURY

Ostatni z zaprojektowanych celów ukierunkowany jest na aktywizację i integrację społeczeństwa zamieszkującego obszar działania LGD „Partnerstwo na Jurze". W ramach dążenia do osiągnięcia celu podejmowane będą działania z zakresu tworzenia i rozwijania placówek wsparcia dziennego, włączenia społecznego seniorów i osób do 25 r.ż., wspierania lokalnych organizacji, by w sposób efektywniejszy mogły realizować postawione przed sobą cele, a także podejmowane będą działania ukierunkowane na wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich. Tak zaprezentowane działania, dają dużą możliwość osiągnięcia przedstawionego celu, a co za tym idzie wzmocnienie poczucia przynależności i integracji wśród mieszkańców obszaru działania Stowarzyszenia.

Przedsięwzięcie P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku.

Realizacja przedsięwzięcia pierwszego celu trzeciego skupiać się będzie na podejmowaniu działań między innymi z zakresu rozwijania kompetencji cyfrowych czy odnawialnych źródeł energii. Ponadto prowadzone będą szkolenia z zakresu postaw obywatelskich odpowiadających na wzywania XXI wieku, a także promowane będą publikacje odpowiadające tematyce niniejszego przedsięwzięcia. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będzie Lokalna Grupa Działania ,,Partnerstwo na Jurze" lub NGO.

Przedsięwzięcie P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach EFS+. Zgodnie ze wskazaniami lokalnej społeczności, które pojawiły się w czasie licznie przeprowadzonych różnorodnych działaniach partycypacyjnych, należy tworzyć nowe i rozwijać istniejące placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Działanie to ma na celu nie tylko wzbogacić ofertę spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży, ale również ma odpowiedzieć na realną potrzebę wsparcia

dzieci i młodzież z bardziej ubogich rodzin. Takie działania nie tylko zwiększą integrację wśród rówieśników, zmniejszą możliwość wykluczenia społecznego wśród najmłodszych, ale także pozwolą utrzymać trend wzrostowy liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Przedsięwzięcie P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji

W czasie spotkań konsultacyjnych mieszkańcy gmin członkowskich zwrócili uwagę na potrzebę podejmowania działań ukierunkowanych na osoby w szczególnej sytuacji, do której zaliczają się seniorzy oraz osoby młode do 25 r.ż. Działania te mają na celu zwiększenie włączenia społecznego, co dążyć ma do zniwelowania możliwości wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą NGO.

Przedsięwzięcie P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej

Dużą część beneficjentów działań proponowanych przez Lokalną Grupę Działania są lokalne organizacje pozarządowe, które aby w sposób efektywny mogły realizować swoje cele statutowe potrzebują wsparcia. W ramach niniejszego przedsięwzięcia wsparcie będzie polegało zarówno na doposażaniu lokalnych organizacji jak również dofinansowaniu podejmowanych przez organizację działań. Beneficjentami niniejszego przedsięwzięcia będą NGO.

Szczegółowe powiązania celów z przedsięwzięciami, wskaźnikami produktu, rezultatu oraz sposobu ich pomiaru obrazuje tabela nr 23.

4. Wskaźniki przypisane do celów i przedsięwzięć

Zgodnie z logiką interwencji wskaźniki zostały określone na bazie zidentyfikowanych potrzeb, a następnie wraz z celami i przedsięwzięciami poddane zostały konsultacji ze społecznością lokalną. Dzięki odpowiednio sformułowanym wskaźnikom odpowiadającym realizacji zamierzonych celów LGD będzie miało możliwość precyzyjnej kontroli wdrażania LSR w założonym czasie i przy założonej wartości wskaźnika, które określone zostały na każdym poziomie interwencji poprzez dostosowanie do wskazanego zakresu. Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo na Jurze" starało się, aby zarówno cele, przedsięwzięcia jak i wskaźniki były określone w sposób zrozumiały dla mieszkańców. Wskaźniki rezultatu zostały określone odpowiednio do zdefiniowanych celów, a wskaźniki produktu do przedsięwzięć, co wynika z logiki interwencji. Przy realizacji niniejszej Strategii bardzo ważne będą wskaźniki produktu, którymi LGD będzie stymulowało poprzez ogłaszanie naborów tematycznych ze szczególnym uwzględnieniem informacji kierowanej do grup docelowych, w tym osób młodych do 25 r.ż., seniorów oraz osób w niekorzystnej sytuacji. Określenie wskaźnika oraz jego wartości odbywało się na bazie doświadczenia LGD z wdrażania poprzednich LSR. Przy planowaniu wskaźników, wykorzystane zostały wskaźniki obowiązkowe, które pozwolą na identyfikację realizacji Strategii w zakresie EFSI.

5. Sposób i częstotliwość pomiaru i uaktualniania danych

W związku z metodologią obliczania wskaźników w ramach programu LEADER oraz ich częstotliwością monitorowania, które muszą być zgodne z innymi zakresami wsparcia realizowanymi w ramach PS WPR, zaplanowano wartości docelowe wskaźników rezultatu dla każdego roku wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Liczenie wskaźników odbywać się będzie na podstawie poniższego schematu:

Stan początkowy wskaźnika + stan poziom realizacji w danym roku oraz lata poprzednie 2024 – 2027 + stan poziomu realizacji w danym roku oraz poprzednie w okresie 2028 – 2029.

W przypadku wskaźników rezultatu, daną operację uwzględnia się w planowanej/osiągniętej wartości wskaźnika po zrealizowaniu pierwszej płatności (z wyłączeniem płatności zaliczkowych / wyprzedzających). Wyjątkiem jest wskaźnik obowiązkowy: Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: liczba utworzonych miejsc pracy, który wlicza się w momencie zakończenia danej operacji. Taki sam system przyjmuje się dla liczenia wskaźników produktu, zachowując zasadę odpowiednio dla nowozatrudnionych osób.
Zrealizowane wskaźniki będą sumowane i porównywane z planowanym do osiągnięcia poziomem, co pozwoli na określenie stopnia realizacji określanych przez nie przedsięwzięć i celów. Kontrola poziomu realizacji wskaźników będzie odbywała się na bieżąco tuż po zrealizowaniu operacji. Sposób pomiaru wskaźnika określa Tabela nr 23 *Wykaz wskaźników produktu i rezultatu oraz sposób ich pomiaru*

6. Stan początkowy i docelowy wskaźników oraz sposoby ich ustalania

Początkowa wartość wskaźnika została ustalona na podstawie dostępnych danych statystycznych oraz z licznie przeprowadzonych przez Stowarzyszenie działań partycypacyjnych, w wyniku których pozyskany został obszerny materiał empiryczny. W pozostałych przypadkach wartość wskaźnika została ustalona na 0, co stanowi charakter statystyczny. Wartość docelowa została określona na podstawie algorytmu liczby zakładanych działań w stosunku do oszacowanych uśrednionych kwot wyliczonych na bazie danych historycznych, doświadczenia z wdrażania poprzedniej LSR oraz charakteru przedsięwzięcia, przy jednoczesnym wzięciu pod uwagę wagi danego działania na rzecz rozwoju obszaru (wynikającej z analizy SWOT i pozostałych konsultacji społecznych).

7. Dostosowanie przedsięwzięć do potrzeb lokalnych

W ramach realizacji LSR wspierane będą przedsięwzięcia odpowiadające na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców oraz możliwości lokalnych podmiotów. Wsparcie może obejmować zarówno sprawdzone rozwiązania, jak i rozwiązania innowacyjne. Zakres przedsięwzięć powinien być dostosowany do ich celu i potrzeb odbiorców, z uwzględnieniem racjonalności kosztów. Innowacyjność oraz zgodność z założeniami Nowego Europejskiego Bauhausu nie stanowią ogólnego wymagania wynikającego z przyjętych kierunków realizacji LSR. Nie wyklucza to wspierania przedsięwzięć innowacyjnych ani zgodnych z założeniami tej inicjatywy.

8. Działania na rzecz aktywizacji ludzi młodych do 25 r.ż., seniorów i osób w niekorzystnej sytuacji.

Zaprezentowane we wcześniejszej części niniejszego rozdziału przedsięwzięcia skierowane są do konkretnej grupy odbiorców, które zostały zdiagnozowane na podstawie działań partycypacyjnych stosowanych przez Lokalną Grupę Działania „Partnerstwo na Jurze", a które zostały szerzej opisane w rozdziale IV niniejszego dokumentu.

Wśród przedsięwzięć skierowanych do osób młodych wymienić należy przedsięwzięcie 3.2, w ramach którego będą tworzone nowe i rozwijane istniejące placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Na uwagę zasługuje fakt, że przedsięwzięcie to skierowane jest wyłącznie do osób do 18 r.ż. Kolejne przedsięwzięcie P.3.3 skierowane jest już do wszystkich osób do 25 r.ż. W ramach niego podejmowane będą działania mające na celu włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji, do której zaliczane są osoby młode. Działania te mają na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego. Ostatnim przedsięwzięciem skierowanym do osób do 25 r.ż. jest przedsięwzięcie P.3.4, które ukierunkowane jest na wzmocnienie potencjału organizacji działających na ich rzecz, poprzez ich doposażanie oraz dofinansowanie podejmowanych przez nich działań. Działanie to ma na celu zachęcić osoby młode do zakładania organizacji pozarządowych i włączenie się w życie społeczne.

Kolejna grupę docelową podejmowanych przez LGD działań stanowią seniorzy. Wśród dedykowanych specjalnie dla nich przedsięwzięć wyróżnić należy przedsięwzięcie P.3.3, które skupia się na włączeniu społecznym grup w szczególnej sytuacji, a do której należą seniorzy. Działania zmierzające do realizacji przedsięwzięcia P.3.3 nie tylko zmniejszą ryzyko wystąpienia zjawiska wykluczenia społecznego, ale także zmniejszą możliwość wystąpienia

dyskryminacji w postaci ageizmu. Ostatnim przedsięwzięciem skierowanym do seniorów jest przedsięwzięcie P.3.4, które zakłada wzmocnienie funkcjonowania lokalnych organizacji pozarządowych. Tak ukierunkowane przedsięwzięcie na seniorów, ma ich zmotywować do zakładania organizacji pozarządowych i do pozyskiwania środków na działania, które chcieliby zrealizować, ale albo nie ma kto ich przeprowadzić, albo nie mają na to środków finansowych, jak również zaktywizować NGO działające na ich rzecz.

Wśród zdefiniowanych przez Lokalną Grupę Działania „Partnerstwo na Jurze" grup w niekorzystnej sytuacji wskazane zostały kobiety. Wśród skierowanych do nich przedsięwzięć należy przedsięwzięcie P.1.1 i P.1.2 które zakładają tworzenie nowych przedsiębiorstw oraz rozwijanie istniejących firm. Skierowane do kobiet przedsięwzięcia z zakresu przedsiębiorczości, mają na celu zachęcić je do podejmowania i rozwijania swoich przedsiębiorstw, w taki sposób, aby lepiej były w stanie odpowiadać na rosnące potrzeby lokalnej (i nie tylko) społeczności, a także, aby stały się konkurencyjne na rynku pracy. Uzasadnienie wyboru kobiet jako grupy w niekorzystnej sytuacji znajduje potwierdzenie w danych statystycznych oraz zostało potwierdzone w ramach prowadzonych konsultacji społecznych. Po pierwsze, udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w gminach obszaru działania LGD w 2020 roku średnio 4,3% i jest to wyższa wartość od średniej województwa o 0,3% (4,0%). Warto zwrócić uwagę, że współczynnik udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest znacznie wyższy u kobiet (5,1%) niż u mężczyzn (3,7%). Po drugie, sami uczestnicy spotkań konsultacyjnych wskazali, że należy wspierać aktywizację zawodową szczególnie tej grupy, która ze względu na uwarunkowania kulturowe często ma utrudniony dostęp do rynku pracy i/lub narzucone społecznie role kobiety zajmującej się domem zniechęcają do łączenia aktywności zawodowej z obowiązkami domowymi. W związku z tym zdecydowano, że premia punktowa ułatwiająca kobietom dostęp do środków na podejmowanie lub rozwój aktywności zawodowej będzie cennym argumentem i czynnikiem motywującym do podjęcia zatrudnienia. W ramach przedsięwzięć planuje się zatem premiować projekty, w ramach których zostaną utworzone miejsca pracy dla kobiet.

Ważną grupą, dla której przewidziano wsparcie są również rolnicy oraz ich rodziny dla których dedykowane jest przedsięwzięcie 1.3 oraz 1.4. W ramach przedsięwzięć utworzone i/lub rozwinięte zostaną funkcje pozarolnicze gospodarstw rolnych ważne tak ze względu na tradycję i lokalną kulturę, jak i w zakresie dywersyfikacji źródeł dochodu dla gospodarstw, co przyczyni się do zahamowania zanikania produkcyjnych funkcji gospodarstw oraz utraty krajobrazu wiejskiego specyficznego dla tego regionu.

Wśród przedsięwzięć skierowanych do osób młodych do 25 r.ż., seniorów oraz kobiet należy wymienić również wszystkie te skierowane do wszystkich mieszkańców obszaru, ponieważ wskazane trzy grupy to również mieszkańcy obszaru działania LGD „Partnerstwo na Jurze". Skierowane do wszystkich mieszkańców obszaru przedsięwzięcia to P.1.1; P.1.2; P.1.3; P.1.4; P.2.1; P.2.2; P. 2.3, P.3.1; P.3.3 oraz P.3.4.

9. Harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników w planie działania

Szczegółowy harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników w planie działania został opisany w rozdziale VIII. Warto jednak zwrócić uwagę, że osiąganie poszczególnych wskaźników zostało zaplanowane w ten sposób, aby realizować zakładane kamienie milowe w obowiązujących terminach. Powiązanie planu działania z planem finansowym gwarantuje całościowe i bezpieczne zrealizowanie planowanego budżetu.

Harmonogram został zaplanowany w sposób komplementarny i jest nastawiony na osiąganie wartości dodanej i synergii, o czym szczegółowo można przeczytać w rozdziale 5. Poszczególne nabory zostały zaplanowane tak, aby działania realizowane w ramach jednego przedsięwzięcia mogły zostać wykorzystane wcześniej zrealizowane operacje i/lub przekładały się na wzmocnienie kompetencji potencjalnych wnioskodawców przekładając się tym samym na jakość składanych wniosków i jakość realizacji kluczowych celów LSR.

Tabela 23 Warunki określające intensywność pomocy dla poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach LSR w zależności od kategorii beneficjenta i rodzaju operacji

Cel	Przedsięwzięcie	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu	Sposób realizacji	Wysokość wsparcia na jedną operacje (zł)	Poziom dofinansowania	Beneficjenci	Zakres wsparcia	Sposób pomiaru wskaźników	Program/Fundusz
C.1Przedsiębiorcza Jura	P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie	P.1.1.1 Liczba utworzonych nowych działalności gospodarczych	R.1.1.1 R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	Konkurs	Min 50 000,00 Max 150 000, 00	Do 65%	Osoby fizyczne	**1** Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki w szczególności poprzez: a) podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, b) rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej	Wpis do CEIDG Potwierdzenie Zatrudnienia Sprawozdanie beneficjenta	PS WPR/ EFRROW
	P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój	P.1.2.1 Liczba rozwiniętych działalności gospodarczych	R.1.2.1 R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	Konkurs	Min 50 000,00 Max 500 000,00	Do 65%	Mikro i małe przedsiębiorstwa		Potwierdzenie zatrudnienia Sprawozdanie beneficjenta	

	P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki	P.1.3.1 Liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych	R.1.3.1 R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR	Konkurs	Min 50 000,00 Max 150 000,00	Do 85%	Rolnicy albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego	**2** Rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie tworzenia lub rozwoju: a) gospodarstw agroturystycznych, b) zagród edukacyjnych, c) gospodarstw opiekuńczych	Sprawozdanie beneficjenta	
	P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych	P.1.4.1 Liczba utworzonych zagród edukacyjnych	R.1.4.1 R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR						Sprawozdanie beneficjenta	
C.2 Wypoczywaj na Jurze	P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa	P.2.1.1 Liczba utworzonej lub rozwiniętej infrastruktury	R.2.1.1 R.41 Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	Konkurs	Min 50 000,00 Max 500 000,00	Do 75%	JSFP	**6** Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej	Sprawozdanie beneficjenta Protokół odbioru	PS WPR/ EFRROW
						Do 100%	NGO			

	P.2.2. Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych	P.2.2.1 WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem P.2.2.2 WLWK-RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego P.2.2.3 WLWK-RCO080 Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność P.2.2.4 WLWK-PLRO141 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	R.2.2.1 WLWK-RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Konkurs	Min 297 500,00	Do 85%	JST, JSFP, NGO	Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich Typ projektu A. INFRASTRUKTURA KULTURY	Sprawozdanie beneficjenta Protokół odbioru	FEM/EFRR

	P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych	P.2.3.1 WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem P.2.3.3 WLWK-RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego P.2.3.3 WLWK-RCO080 Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	R.2.3.1 WLWK-RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Konkurs	Min 297 500,00	Do 85%	JST, JSFP, NGO	Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich TYP projektu C. OFERTA TURYSTYCZNA	Sprawozdanie beneficjenta Protokół odbioru	

C.3 Aktywizacja i integracja społeczeństwa	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadającyc h na wyzwania XXI wieku	P.3.1.1 Liczba podjętych inicjatyw	R.3.1.1 R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami	Konkurs w ramach konkursu jest możliwość realizacji operacji poprzez operację własną	Min 50 000,00 Max 50 000,00	Do 100%	Lokalna Grupa Działania ,,Partnerstwo na Jurze”	**7** Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych	Sprawozdanie beneficjenta	PS WPR/ EFRROW
							NGO		Sprawozdanie beneficjenta	

	P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	P.3.2.1 WLWK-PLKLCO01 Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej P.3.2.3 PL0CO03 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego P.3.2.4 WLWK-PL0CO04 Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	WLWK-PLKLCR06 - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu	Konkurs	Min 47 500,00 Max 760 000,00	Do 95%	Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne	Działanie FEMP.06.22 Wsparcie usług społecznych i zdrowotnych w regionie – RLKS. Typ A. Tworzenie nowych oraz rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Sprawozdanie beneficjenta	FEM/EFS+

	P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji	P.3.3.1 Liczba podjętych inicjatyw	R.3.3.1 R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego	Konkurs w ramach konkursu jest możliwość realizacji operacji poprzez operację własną	Min 30 000,00 Max 50 000,00	Do 100%	Lokalna Grupa Działania ,,Partnerstwo na Jurze”	**8** Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych i osób w niekorzystnej sytuacji	Sprawozdanie beneficjenta	PS WPR/ EFRROW
							NGO			
	P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej	P.3.4.1 Liczba wspartych organizacji	R.3.4.1 R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego.	Konkurs	Min 50 000,00 Max 50 000,00	Do 100%	NGO	**7** Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości, a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych	Sprawozdanie beneficjenta	PS WPR/ EFRROW
						Do 75%	Instytucje kultury			

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział VII – Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

Ogólna charakterystyka wewnętrznej organizacji pracy LGD

LGD działa jako stowarzyszenie posiadające osobowość prawną. LGD, oprócz organów wymaganych na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach, jest obowiązana posiadać organ, do którego właściwości należy wybór operacji, które będą wspierane w ramach realizacji LSR oraz ustalenie kwoty wsparcia. W przypadku LGD „Partnerstwo na Jurze" organem tym jest Rada LGD. Jest ona wybierana przez Walne Zebranie Członków. Jeżeli członkowie Rady wyrazili na to zgodę w formie dokumentowej, głosowanie poza posiedzeniami komisji lub rady może odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

Wewnętrzna organizacja pracy LGD oraz sposób wyboru i oceny operacji zgodny jest zapisami Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Opisane poniżej, ogólne założenia dotyczące sposobu wyboru i oceny operacji znajdują odzwierciedlenie w następujących dokumentach:

- Procedura wyboru i oceny operacji w ramach LSR
- Regulamin organu decyzyjnego (Rady LGD).
- Procedura wyboru i oceny operacji własnych
- Kryteria wyboru operacji własnych
- Kryteria wyboru operacji wraz z procedurą ustalania kryteriów
- Procedura wyboru i oceny grantobiorców
- Kryteria wyboru grantobiorców w ramach projektów grantowych, wraz z procedurą ustalania lub zmiany tych kryteriów.

Dokumenty te dostępne są stronie internetowej LGD. Członkowie Stowarzyszenia oraz mieszkańcy obszaru LSR mogą zgłaszać swoje uwagi i propozycje zmian w tych dokumentach za pomocą formularzy kontaktowych i fiszek z pomysłami (więcej informacji na ten temat w Rozdziale III oraz w planie komunikacji). Wnioskodawcy przygotowujący propozycje operacji powinni zawsze zapoznawać się z zapisami LSR oraz aktualnymi procedurami i kryteriami wyboru operacji lub grantobiorców obowiązującymi dla naboru, w ramach którego składany będzie wniosek.

LSR realizowana jest na podstawie umowy ramowej zawartej pomiędzy LGD a Zarządem Województwa. Umowa ramowa określa między innymi zasady realizacji LSR, w tym zasady dokonywania wyboru operacji realizowanych przed podmioty inne niż LGD oraz zasady dokonywania wyboru grantobiorców w ramach projektów grantowych. Wymienione powyżej procedury i kryteria wyboru zostaną przez LGD przekazane do zatwierdzenia do Zarządu Województwa w terminie do 60 dni od zawarcia umowy ramowej.

Wsparcie na wdrażanie LSR udzielane jest podmiotom na realizację operacji wybranych przez LGD. Warunkiem otrzymania wsparcia jest złożenie wniosku zgodnego z regulaminem naboru wniosku o wsparcie.

Nabory wniosków o wsparcie w ramach wdrażania LSR

LGD podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej uzgodniony z zarządem województwa harmonogram naborów wniosków o wsparcie na kolejny rok. Harmonogram może zostać zaktualizowany w uzgodnieniu z zarządem województwa.

Wniosek o wsparcie na operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD składa się w terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o wsparcie. Ogłoszenie o naborze podawane jest do publicznej wiadomości. Ogłoszenie jest zamieszczane co najmniej na stronie internetowej LGD. Zawiera ono informacje m.in. o podmiotach uprawnionych do ubiegania się o wsparcie, terminie i miejscu składania wniosków o wsparcie oraz miejscu publikacji regulaminu naboru.

LGD w uzgodnieniu z zarządem województwa przyjmuje regulamin naboru wniosków. Regulamin określa m.in. kryteria wyboru operacji. LGD dokonuje wyborów operacji, które są objęte wnioskami o wsparcie złożonymi

zgodnie z wymogami opisanymi w ogłoszeniu o naborze wniosków o wsparcie. LGD może wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny wniosku o wsparcie.

LGD przekazuje wnioskodawcy informację o wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR lub wyniku wyboru wniosków o wsparcie wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez operację. LGD umieszcza na swojej stronie internetowej listę operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR oraz listę operacji wybranych. Ta druga lista zawiera informację o operacjach, które mieszczą się w limicie środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków. Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu od wyników oceny spełnienia warunków udzielania wsparcia, wyniku oceny spełnienia kryteriów wyboru operacji lub wyniku wyboru operacji. Protest może być wniesiony w ciągu 7 dni od dnia doręczenia informacji o wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR lub wyniku wyboru wniosków o wsparcie. Protest jest wnoszony za pośrednictwem LGD i rozpatrywany przez zarząd województwa. O wniesionym proteście LGD informuje niezwłocznie zarząd województwa w terminie 7 dni od dnia wniesienia protestu. LGD w terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny operacji. Weryfikacja ta może skutkować zmianą podjętego wcześniej rozstrzygnięcia lub skierowaniem do zarządu województwa protestu wraz ze swoim stanowiskiem o braku podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia. Zarząd województwa rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny operacji oraz przekazuje wnioskodawcy informację o wyniku rozpatrzenia jego protestu. W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnego wyniku ponownej oceny operacji lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego

Po dokonaniu przez LGD wyboru operacji zarząd województwa dokonuje ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności i udziela wsparcia na wdrażanie LSR lub odmawia jego udzielenia.

Projekty wskazane w LSR będą wybierane zgodnie z zasadami i warunkami obowiązującymi dla EFS+ i EFRR.

Kluczowe zadania organów LGD oraz biura LGD związane z wyborem i oceną operacji zostały wyszczególnione w poniższej tabeli:

Tabela 24 Kluczowe zadania organów LGD

Organ LGD	Kluczowe zadania
Biuro LGD	• Zamieszczenie na stronie LGD ogłoszenia o konkursie o udzielenia wsparcia na realizację LSR • Przyjmowanie wniosków o udzielenie wsparcia • Przekazywanie wnioskodawcom informacji w sprawie uzupełnień i/lub wyjaśnień wniosków • Przekazywanie wnioskodawcom informacji o wynikach oceny i wynikach wyboru wniosków • Przyjmowanie protestów składanych przez wnioskodawców • Informowanie Zarządu województwa oraz członków Rady LGD o wniesionym proteście • Informowanie wnioskodawców o uwzględnieniu protestu lub przekazywanie protestu Zarządowi województwa. • Zamieszczanie na stronie internetowej informacji o wynikach oceny wniosków oraz listy wybranych wniosków.
Zarząd LGD	• Ustanawianie i zmienia procedur wyboru operacji • Ustanawianie i zmienia kryteriów wyboru operacji • Rozpatrywanie propozycji zmian procedur i/lub kryteriów wyboru operacji zgłaszanych przez członków LGD lub mieszkańców obszaru LSR • Wdrażanie rekomendacji dotyczących zmian procedur i/lub kryteriów wyboru formułowanych w czasie ewaluacji wewnętrznej.
Rada LGD	• Ocena wniosków • Kontrola zachowania parytetów w składzie Rady podczas dokonywania wyboru wniosków • Wybór wniosków • Weryfikacja oceny wniosków pod wpływem wniesionych protestów lub sformułowanie stanowiska dotyczące braku podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia

Źródło: Opracowanie własne.

Realizacja operacji własnych

LGD planuje realizację operacji własnej. W ramach realizacji operacji własnej LGD musi zapewnić spełnienie przez nie podstawowych warunków przyznania pomocy oraz zasad konkurencyjności względem operacji planowanych przez innych wnioskodawców. W związku z tym, ten typ operacji stanowi nieodłączną część planowanych do realizacji w ramach LSR przedsięwzięć, a tym samym wniosek o przyznanie pomocy na operacje własne będą składane w ramach naborów ogłaszanych przez LGD. Tym samym wniosek o przyznanie pomocy złożony w ramach naboru przez LGD będzie podlegać ocenie przez organ właściwy do wyboru operacji. Ponadto, oprócz spełnienia podstawowych warunków przyznania pomocy operacja własna LGD jest uzasadniona w szczególny sposób nie tylko w kontekście realizacji LSR, ale także jej realizacji przez LGD a nie inny podmiot. Jej realizacja ma przynosić korzyść nie tylko LGD jako beneficjentowi pomocy, ale całej społeczności lokalnej, dlatego powinna realizować cele publiczne oraz niekomercyjne. Przedsięwzięcie P.3.1 ma na celu wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku. To szerokie zadanie będzie realizowane poprzez wiele form szkoleniowych, doradczych i aktywizująco-integracyjnych. W związku z tym, że Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo na Jurze" w minionych okresach programowania realizowało podobne działania, nabrało wiedzy i doświadczenia zarówno pod względem merytorycznym jak i organizacyjnym do realizacji takiego zadania. Ponadto, należy zaznaczyć, że naczelnym celem tej operacji jest skierowanie działań do szerokiego grona mieszkańców LGD. W związku z tym wybór organizacji, która działa od ponad dekady na całym obszarze objętym wsparciem i jest rozpoznawalnym i zaufanym podmiotem tak w dla przedsiębiorców, jak i dla mieszkańców i podmiotów NGO i JST jest racjonalny. LGD na przestrzeni lat wypracowało renomę oraz kapitał społeczny, który niewątpliwie stanowi wartość dodaną z realizacji podejścia LEADER w poprzednich perspektywach, a który może zachęcić do udziału i pobudzić do współpracy interesariuszy w tym okresie programowania.

Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru

Kryteria wyboru operacji w ramach wdrażania LSR oraz kryteria wyboru grantobiorców ustanawia Zarząd LGD. W przypadku każdego naboru wniosków, kryteria te są elementem jego regulaminu, który jest uzgadniany z Zarządem Województwa. Kryteria muszą być sformułowane w taki sposób, by ukierunkowywały przyznawane wsparcie na zdiagnozowane potrzeby społeczności. Informacje na temat potrzeb oraz celów i przedsięwzięć LSR zostały w rozbudowanej formie opisane w Rozdziałach IV i VI.

Dodatkowe aspekty, które muszą zostać uwzględnione przy ustanawianiu lub zmianie kryteriów wyboru:

1. Kryteria wyboru w projektach finansowanych z programu EFS+ i EFRR muszą być zgodne z kryteriami ustanowionymi dla właściwego programu w odniesieniu do danego typu projektu.
2. Cele i przedsięwzięcia w LSR zostały oparte na diagnozie potrzeb mieszkańców i opracowane w taki sposób by wspierały realizację zasad horyzontalnych opisanych w rozdziale III. LGD oświadcza, że kryteria wyboru będą formułowane w taki sposób, by promowane były projekty wpisujące się w te zasady.
3. Zmiany kryteriów wyboru nie mogą prowadzić do utraty komplementarności przedsięwzięć opisanej w Rozdziale V.
4. Procesy ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru muszą być prowadzone w sposób transparentny.

Decyzje o zmianie kryteriów wyboru operacji lub kryteriów wyboru grantobiorców podejmuje Zarząd LGD. Zmiany mogą być dokonywane z inicjatywy Zarządu, na podstawie wniosków zgłoszonych przez członków LGD bądź mieszkańców obszaru lub na podstawie wyników ewaluacji wewnętrznej. Zarząd odpowiedzialny jest za monitorowanie obowiązujących kryteriów wyboru operacji pod kątem ich zgodności z obowiązującymi regulacjami oraz wytycznymi w zakresie wdrażania LSR.

Sposób uwzględnienia w kryteriach wyboru partnerstwa na obszarze LSR

Treści zawarte w tym podrozdziale są uzupełnieniem ogólnych wytycznych, które Zarząd LGD musi uwzględnić ustanawiając lub zmieniając kryteria wyboru. Wyjaśnienia te pomocne będą w czasie oceny operacji. Wnioskodawcy przygotowujący propozycje operacji w ramach wdrażania LSR powinni zwrócić szczególną uwagę na możliwości współpracy z innymi podmiotami. Realizacja operacji uwzględniających partnerstwo przyczyni się do zwiększenia wartości dodanej podejścia LEADER (więcej informacji na ten temat w Rozdziale V).

Premiowanie współpracy z innymi podmiotami

Ważnym celem LGD jest rozwój partnerstwa na obszarze swojego działania. Wartość dodana takich operacji polega na ich potencjalne do generowania kapitału społecznego, czyli relacji społecznych, zdolności do współdziałania oraz zwiększania poziomu zaufania społecznego.

Budowanie partnerstwa będzie inicjowane przez działania szkoleniowe, animacyjne i doradcze, które są uwzględnione w planie komunikacji. (więcej informacji na ten temat w Rozdziale III). Analogicznie, przewidziano także przedsięwzięcia, w ramach których partnerstwo będzie mogło się urzeczywistnić. Możliwe będzie realizowanie operacji w partnerstwie. Operacje w partnerstwie to projekty realizowane wspólnie przez partnerów z obszaru LSR.

Co do zasady operacje partnerskie będą mogły być przeprowadzane we wszystkich przedsięwzięciach uwzględniających konkurs jako sposób realizacji LSR. Ich przeprowadzanie wymaga wcześniejszego podpisania umowy partnerskiej, która określa zadania każdego z partnerów. Umowa partnerska jest załącznikiem do wniosku o przyznanie wsparcia. Wymagane jest w niej wskazanie partnera koordynującego, który będzie reprezentował pozostałych partnerów podczas wyboru operacji przez LGD oraz postępowania w sprawie przyznania pomocy prowadzonego przez Samorząd Województwa. Rekomenduje się też, żeby umowa partnerska zawierała ustalenia dotyczące wniesienia zabezpieczenia wspólnej realizacji przyszłej umowy o przyznanie pomocy. Należy zwrócić uwagę, że poziom dofinansowania dla poszczególnych beneficjentów może się różnić w zależności od ich typów (np. może być niższy dla podmiotów publicznych). Partnerzy z obszaru jednego LGD składają jeden, wspólny wniosek o przyznanie wsparcia na realizację operacji w partnerstwie.

Współpraca z partnerami z obszaru LSR powinna przynieść następujące korzyści:

- Profesjonalizacja organizacji pozarządowych z obszaru LSR dzięki wzbogaceniu operacji partnerskich o działania związane z koordynacją prac różnych podmiotów, które nie występują w standardowych operacjach,
- Wymiana wiedzy z partnerami, która będzie zwiększać potencjał do tworzenia innowacji,
- Zwiększanie potencjału do wspólnego pozyskiwania środków na realizację kolejnych operacji,
- Zwiększanie rozpoznawalności LGD,
- Propagowanie efektów operacji realizowanych w ramach wdrażania LSR.

Rozdział VIII – Plan działania

LGD opracowało plan działania umożliwiający w pełni i bezpiecznie (z zachowaniem odpowiednich terminów osiągania kamieni milowych) wykorzystać cały zaplanowany budżet. Warto zwrócić uwagę, że cele i przedsięwzięcia są realizowane w sposób komplementarny, co można zobrazować na przykładzie działań infrastrukturalnych. Po pierwsze, uznano ze względu na stale rosnące ceny realizacji tego typu operacji należy te przedsięwzięcia realizować priorytetowo. Po drugie, działania infrastrukturalne będą mogły być z powodzeniem wykorzystywane do realizacji pozostałych przedsięwzięć, co obrazuje komplementarny i synergiczny efekt wdrażania LSR.

Należy zwrócić uwagę, że realizacja przyjętego planu działania pozwoli osiągnąć założone kamienie milowe na poziomie:

1. do 30 czerwca 2026 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach PS WPR zostanie udzielone w wysokości 40% wartości określonej w § 5 ust. 2 pkt 1 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii;

2. do 31 grudnia 2027 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach PS WPR zostanie udzielone w wysokości 80% wartości określonej w § 5 ust. 2 pkt 1 umowy;
3. do 31 grudnia 2026 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach programu regionalnego zostanie udzielone w wysokości odpowiadającej 80% wartości określonych w § 5 ust. 2 pkt 2;
4. do 31 grudnia 2028 r. wsparcie na wdrażanie LSR w ramach programu regionalnego zostanie udzielone w wysokości odpowiadającej 100% wartości określonych w § 5 ust. 2 pkt 2.

Rozdział IX – Plan finansowy LSR

Źródła finansowania działalności LGD

Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia LGD „Partnerstwo na Jurze" będzie finansowana bezpośrednio w ramach następujących EFSI:

1. Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW),
2. Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+),
3. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Warto wskazać na powiązania poszczególnych źródeł finansowania z celami LSR. Poniższa tabela przedstawia sytuację zarówno na poziomie celów jak i konkretnych przedsięwzięć.

Tabela 27 Tabela powiązań źródeł finansowania z celami LSR

Cel	Źródła finansowania
C.1 Przedsiębiorcza Jura	EFROW (wszystkie przedsięwzięcia)
C.2 Wypoczywaj na Jurze	EFROW (P.2.1) EFRR (P.2.2, P.2.3)
C.3 Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Jury	EFROW (P.3.1, P.3.3, P.3.4) EFS+ (P.3.2)

Źródło: Opracowanie własne

LGD deklaruje dywersyfikację źródeł finansowania LSR. W ramach dodatkowych źródeł finansowania przedsięwzięć LGD planuje pozyskać środki w ramach:

1. „Mecenat Małopolski" – konkurs organizowany przez Zarząd Województwa Małopolskiego. W ramach konkursu zgłoszone przez LGD zostaną zadania wzbogacające ofertę obszaru działania LGD, poprzez realizację działań kulturalnych, animacyjnych, artystycznych oraz chroniących dziedzictwo kulturalne Małopolski, takich jak koncerty, wystawy, festiwale, przeglądy czy konkursy.
2. „Małopolska Gościnna" – konkurs organizowany przez Zarząd Województwa Małopolskiego. W ramach konkursu zgłoszone przez LGD zostaną zadania w dziedzinie turystyki, odpowiadające celom „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego". W ramach zadań LGD zamierza wzmocnić działania mające na celu podniesienie konkurencyjności oferty turystycznej regionu.

W ramach pierwszego z wymienionych konkursów, zgłoszone zadania będą komplementarne wobec celu 2, przedsięwzięcia P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa oraz P.2.2. Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych lub turystycznych. Działania mające na celu wzmocnienie działalności kulturalnej i aktywizację mieszkańców wokół lokalnych tradycji i folkloru mają przede wszystkim przełożyć się na wzmocnienie więzi społecznych i krzewienie lokalnego dziedzictwa, co zostało wskazane w diagnozie jako jedno z ważnych zadań w integracji społecznej i potrzeby wsparcia dla lokalnych NGO. Komplementarność zgłoszonych w konkursie zadań względem przewidzianych w LSR polega na ich uzupełnieniu i wzmocnieniu. W ramach „Mecenatu Małopolski" przewiduje się działania integracyjne i aktywizujące z wykorzystaniem infrastruktury wspartej lub stworzonej w ramach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach LSR.

W ramach drugiego z wymienionych konkursów, zgłoszone zadania będą komplementarne wobec celu 2, przedsięwzięcia P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych oraz P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych Wsparte podmioty będą działać na rzecz mieszkańców obszaru LGD, jednak ich potencjał jest dużo szerszy i umożliwi przygotowanie atrakcyjnej oferty także dla odwiedzających ten obszar turystów. W związku z

tym, aby w pełni wykorzystać działania realizowane w ramach LSR, LGD podejmie starania na rzecz pozyskania środków, w ramach których zostanie opracowana ciekawa oferta turystyczna z wykorzystaniem utworzonych lub wspartych obiektów turystycznych w ramach wdrażania LSR. Wsparcie turystyki na obszarze działania LGD jest o tyle istotne, że jako potencjalny kierunek rozwoju tego obszaru pojawiało się ramach prowadzonej diagnozy społecznej.

Rozdział X – Monitoring i ewaluacja

Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju jest przedsięwzięciem, na które składa się wiele czynników endo- jak i egzogennych. Wśród tych pierwszych należy wskazać na czynniki na poziomie organizacji: jej członków, pracowników oraz przedstawicieli poszczególnych organów, jak i na poziomie obszaru, na którym jest wdrażana, gdzie mieszkańcy podejmują różne aktywności, a instytucje realizują swoje cele. Dodatkowo, pojawiają się także czynniki zewnętrzne (egzogenne), które mają wpływ na funkcjonowanie LGD, wdrażanie LSR jak i na mieszkańców. To wszystko sprawia, że proces wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju jest skomplikowany i wymaga stałej uwagi pod kątem samej realizacji dokumentu strategicznego, organizacji wdrażającej, jak i zmian, jakie zachodzą na obszarze interwencji. Właśnie dlatego systematyczne zbieranie danych dotyczących m.in. stosowania metod rozwiązywania opisanych w strategii problemów, czy oczekiwanych rezultatów ich stosowania, a także ich analiza i wyciąganie wniosków jest ważna w dążeniu do skutecznej realizacji założonych celów strategicznych.

Zakres monitoringu i ewaluacji

Opracowanie systemu ewaluacji i monitorowania postępów realizacji LSR było jednym z elementów działań partycypacyjnych w trakcie przygotowywania dokumentu strategicznego. Głównymi narzędziami partycypacji w tym wymiarze były: konsultacje w punkcie konsultacyjnym w biurze LGD oraz praca Zespołu Inicjatywnego ds. opracowania strategii. Efektem podjętych działań opracowano główne założenia systemu. Ustalono, że system monitoringu i ewaluacji powinien gwarantować możliwość partycypacji w zaplanowanych działaniach mieszkańców obszaru wdrażania strategii, ze szczególnym uwzględnieniem osób wyróżnionych w strategii jako znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, a także osób młodych i seniorów. W związku z tym działania w zakresie monitoringu i ewaluacji zostały ściśle powiązane planem komunikacyjnym oraz jednym z celów partycypacji określonym w rozdz. 3. – „Budowanie silnej marki LGD". Szereg środków komunikacji, które zostaną wykorzystane w kontaktach z mieszkańcami będzie zarazem odgrywać istotną rolę w monitorowaniu i ewaluacji efektów działalności LGD (np. badania ankietowe, spotkania refleksyjne, stosowane fiszki/formularze, case study).

Drugim głównym założeniem dotyczącym systemu monitoringu i ewaluacji wypracowanym w ramach działań partycypacyjnych jest uwzględnienie w zakresie prowadzonych analiz zagadnień przekrojowych. Są to zagadnienia, które w szczególny sposób przyczyniają się zarówno do rozwoju lokalnego, ale także budowania rezyliancji – zdolności do adaptacji społeczeństwa do dynamicznie zachodzących przemian. Są nimi: innowacyjność, cyfryzacja, ochrona środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa oraz wyludniania obszaru oraz partnerstwa w realizacji LSR, w szczególności poprzez wspólną realizację przedsięwzięć i projektów.

Realizacja monitoringu i ewaluacji będzie zgodna z obowiązującymi dokumentami urzędowymi. W ramach procesu monitoringu i ewaluacji zbierane będą dane dotyczące realizacji wszystkich programów, z których LGD finansuje wdrażane operacje, wskazanych w rozdziale II. Prowadzone monitoring i ewaluacja będą zgodne z przyjętymi przez Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne (PTE) dobrymi standardami i praktykami w zakresie stosowania monitoringu i ewaluacji.

Standardy ewaluacji zostały wypracowane w ramach projektu „Wspólnie tworzymy standardy ewaluacji w Polsce" przez PTE i są efektem wspólnej pracy szerokich środowisk zajmujących się ewaluacją: przedstawicieli administracji publicznej i organizacji pozarządowych, pracowników firm realizujących badania ewaluacyjne, instytucji naukowych i niezależnych konsultantów. Standardy te powstały w wyniku doświadczeń zebranych przede wszystkim w procesie ewaluowania projektów finansowanych ze środków publicznych. Spośród 16 wymienionych zasad opisanych w standardach, szczególnie istotne w realizacji monitoringu i ewaluacji wdrażania LSR są:

1. Precyzyjne określenie celu, przedmiotu i zakresu badania
2. Zapewnienie trafności i rzetelności badań ewaluacyjnych
3. Dbanie o partycypacyjność i jakość współpracy w procesie ewaluacji
4. Konsultowanie wniosków i rekomendacji
5. Wykorzystanie rekomendacji

Głównym zadaniem prowadzonego monitoringu i ewaluacji jest analiza następujących elementów:

- **partycypacyjny** – dotyczy głównie zagadnienia inkluzywności i włączenia społecznego we wdrażanie LSR i funkcjonowanie LGD, ze szczególnym uwzględnieniem osób w niekorzystnej sytuacji, osób młodych i w wieku senioralnym;
- **komunikacyjny** – dotyczy głównie realizacji planu komunikacyjnego oraz świadczonego doradztwa i innych działań LGD mających na celu rozpowszechnianie/udzielanie informacji ze szczególnym uwzględnieniem adekwatności i efektywności działań komunikacyjnych skierowanych do grup w niekorzystnej sytuacji, osób młodych oraz w wieku senioralnym;
- **przedmiotowy** – dotyczy realizacji celów i przedsięwzięć odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby i wyzwania, a także wskaźników realizacji LSR;
- **finansowy** – dotyczy realizacji planu finansowego LGD oraz wskaźników finansowych realizacji LSR (np. kamieni milowych);
- **organizacyjny** – dotyczy m.in. realizacji zapisów regulaminów, statutu, procedur, kryteriów, organizacji naborów, dokonywanych zmian w LSR, pracy członków, biura i organów LGD;
- **przekrojowy** – dotyczy zagadnień przekrojowych programu LEADER (innowacyjność, cyfryzacja, ochrona środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, zmiany demograficzne ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa oraz wyludniania obszaru, partnerstwa w realizacji LSR, w szczególności poprzez wspólną realizację przedsięwzięć i projektów) oraz wartości dodanej prowadzonych działań.

Podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji

Zarząd podejmie decyzję o wyznaczeniu pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie monitoringu i ewaluacji i/lub o powołaniu zespołu ds. monitoringu i ewaluacji oraz nawiązania współpracy z ekspertami zewnętrznymi w celu wsparcia procesu monitoringu i ewaluacji (np. w zakresie przygotowania narzędzi gromadzenia danych na etapie monitoringu czy przeprowadzenia badania ewaluacyjnego, moderowania warsztatów, przygotowywania czytelnych zestawień gromadzonych danych, etc.). Należy jednak zauważyć, że o ile podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań, gromadzenie danych, ich agregację i przygotowywanie zestawień rocznych będzie wyznaczony przez Zarząd podmiot i/lub osoba, to w całym procesie udział będą brali również inni interesariusze, w tym: przedstawiciele organów LGD, pozostali pracownicy biura LGD, członkowie LGD, a także beneficjenci i mieszkańcy obszaru LGD reprezentujący różne grupy interesu oraz osoby w niekorzystnej sytuacji wraz z przedstawicielami ludzi młodych i seniorów. Udział będzie zapewniony dzięki zróżnicowanym metodom zbierania danych w procesie monitoringu i ewaluacji.

Tabela 28 Wykonawcy poszczególnych zadań monitoringu i ewaluacji

Zadanie	Wykonawca
Monitoring	Zarząd/ osoba wyznaczona przez Zarząd/ zespół ds. monitoringu i ewaluacji / możliwa współpraca z podmiotami zewnętrznymi; przy ścisłej współpracy ze społecznością lokalną
Ewaluacja ex-ante	
	Podmiot zewnętrzny przy ścisłej współpracy z Zarządem/ osobą wyznaczoną przez Zarząd/ zespołem ds. monitoringu i ewaluacji i społecznością lokalną
Ewaluacja ex-post	
Ewaluacja wewnętrzna	Zarząd/ osoba wyznaczona przez Zarząd/ zespół ds. monitoringu i ewaluacji / możliwa współpraca z podmiotami zewnętrznymi; przy ścisłej współpracy ze społecznością lokalną

Źródło: opracowanie własne

Czas realizacji monitoringu i ewaluacji oraz okres pomiaru

Monitoring realizowany poprzez opisane poniżej metody to działanie bieżące, wynikające z obowiązków gromadzenia danych. W jego ramach dane zbierane będą w sposób ciągły przez cały okres wdrażania LSR. Dodatkowo, w ramach udostępnienia możliwości włączenia się w monitoring przez społeczność lokalną, dane będą docierały do biura poprzez wypełniane fiszki, formularze i ankiety znajdujące się na stronie Internetowej LGD oraz w biurze. Ich analiza będzie znajdowała odzwierciedlenie w bieżących decyzjach Zarządu. Warto wskazać, że zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi metodologii obliczania wartości wskaźników opisanymi w załączniku nr 3 do Regulaminu konkursu na wybór LSR, zaplanowano wartości docelowe wskaźników docelowych dla każdego roku wdrażania LSR. Ich obliczanie i gromadzenie będzie przedmiotem również bieżącej pracy w zakresie monitoringu.

Proces ewaluacji należy podzielić na dwa etapy. Wyróżnia się w tym zakresie ewaluację ex-ante oraz ex-post. Ewaluacja ex-ante została przeprowadzona w roku opracowania lokalnej strategii rozwoju (2023 r.) i dotyczyła okresu przygotowywania dokumentu strategicznego wraz z odniesieniem do wdrażania LSR w perspektywie UE 2014-2020Ewaluacja ex-post będzie realizowana w latach 2028/2029 i będzie dotyczyła całego okresu wdrażania od momentu podpisania umowy ramowej na realizację LSR 2023-2027 do momentu rozpoczęcia realizacji badań. Decyzja o dokładnym roku realizacji ewaluacji zostanie podjęta z uwzględnieniem odpowiednich wytycznych ministerialnych w tej kwestii.

Dodatkowo w ramach ewaluacji cyklicznie odbywać się będą warsztaty refleksyjne na początku każdego roku wdrażania LSR i będą stanowiły podsumowanie działań roku poprzedniego.

Tabela 29 Czas i okres pomiaru monitoringu i ewaluacji

Zadanie	Czas i okres pomiaru
Monitoring	• Na bieżąco w ramach bieżącej pracy biura oraz nieregularnie, adekwatnie do wypełniania narzędzi partycypacyjnych (fiszki, formularze, ankiety) przez mieszkańców. • Opracowanie corocznych sprawozdań na początku każdego roku uwzględniając dane za rok poprzedni wdrażania LSR
Ewaluacja ex-ante	• W roku 2023 r. • Przed rozpoczęciem okresu wdrażania LSR uwzględniając dane przygotowane i powstałe w ramach pisania LSR
Ewaluacja ex-post	• Ocena dokonana po upływie całego czasu przewidzianego na wdrożenie LSR • W latach 2028/2029 za okres od momentu podpisania umowy ramowej na wdrażanie LSR do rozpoczęcia badań ewaluacyjnych
Ewaluacja wewnętrzna	• Na początku każdego roku w okresie wdrażania LSR uwzględniając dane za rok poprzedni wdrażania LSR

Źródło: Opracowanie własne

Sposób wykorzystania danych monitoringu i ewaluacji

Pozyskane w ramach monitoringu i ewaluacji dane będą poddawane kilkustopniowej analizie. Dane monitoringowe będą analizowane przez osobę lub zespół, który będzie do tego wyznaczony wśród pracowników LGD. Zbierane i analizowane dane będą dyskutowane podczas bieżących spotkań zarówno przez pracowników biura jak i Zarząd oraz – w przypadku powołania zespołu – zespół ds. monitoringu i ewaluacji. W dalszej kolejności, dane będą przedstawiane na warsztatach refleksyjnych, gdzie będą poddane dyskusji w szerszym gronie zaproszonych uczestników dzięki czemu zapewniony zostanie udział szerokiego zakresu zainteresowanych osób w działaniach monitoringu i ewaluacji. Ostatecznie, dane z monitoringu będą stanowiły istotny wkład do ewaluacji, w ramach której na podstawie danych z monitoringu, wzbogaconych o informacje pochodzące z badań ewaluacyjnych, zewnętrzny podmiot wraz pracownikami i przedstawicielami organów LGD będzie przygotowywał raport z prowadzonego badania wraz z rekomendacjami do zastosowania wypracowanych wniosków. Wyniki badań ewaluacyjnych będą cyklicznie (w wyznaczonych latach) i będą stanowiły także wkład do dyskusji podczas spotkań Zarządu i – jeśli zostanie powołany – zespołu ds. monitoringu i ewaluacji oraz warsztatów refleksyjnych.

Ważnym aspektem sposobu wykorzystania danych z monitoringu i ewaluacji jest tworzenie dokumentów podsumowujących. LGD jest obowiązany do przedstawienia instytucji zarządzającej (IŻ) corocznego sprawozdania ze swojej działalności. Systematyczne i zaplanowane gromadzenie danych monitoringowych i z ewaluacji niewątpliwie ułatwi przygotowanie niezbędnych opracowań w tym zakresie. W przypadku ewaluacji, raport z jej wykonania będzie dodatkowo dostępny na stronie internetowej LGD, dlatego wszyscy zainteresowani będą mogli się z nim zapoznać i zgłosić swoją opinię (zarówno osobiście w biurze, jak i za pomocą formularza zgłoszeniowego). Należy zatem zwrócić uwagę, że procedury kontroli i oceny efektów wdrażania LSR zostały zaplanowane w taki sposób, by w jak największym stopniu angażować mieszkańców obszaru LGD. Ich ścisłe powiązanie z planem komunikacyjnym powoduje, że wartością dodaną realizacji planu monitoringu i ewaluacji będzie aktywizacja członków społeczności lokalnej.

Zebrane w ten sposób informacje stanowią zatem podstawę do opisu stanu wdrażania LSR i działania LGD, a także do wprowadzania niezbędnych zmian w tych zakresach. Wyniki prowadzonych analiz będą miały realny wpływ na podejmowane przez Zarząd decyzje we wszystkich opisanych wymiarach działania LGD, czyli partycypacyjnym, komunikacyjny, przedmiotowym, finansowym, organizacyjnym i przekrojowym. Należy szczególnie zaznaczyć, że w całym procesie znaczący udział mają mieszkańcy obszaru działania LGD, którzy na każdym etapie prowadzenia monitoringu i ewaluacji mają możliwość zgłaszania swoich uwag, wniosków i komentarzy, dzięki czemu mają realny wpływ na zmiany strategii, jej wdrażanie i działalność samego Stowarzyszenia. Sposoby angażowania się społeczności lokalnej w omawiany proces dotyczą tak gromadzenia danych (zgłaszanie fiszek/formularzy, udział w warsztatach refleksyjnych, udział w badaniach ankietowych) jak i ich analizy (udział w warsztatach refleksyjnych, włączenie się w działalność powołanych zespołów, zgłaszanie fiszek/formularzy dotyczących np. zmian LSR, raportów ewaluacyjnych dostępnych na stronie LGD).

Wychodząc z założenia, że wyniki prowadzonych badań powinny być dostępne dla osób zainteresowanych i prezentowane w sposób zrozumiały i przystępny, efekty realizacji monitoringu i ewaluacji będą udostępniane kanałami elektronicznymi przez LGD w formie graficznych podsumowań najważniejszych danych i wniosków. Dzięki temu osoby reprezentujące różne grupy społeczne będą mogły z łatwością zapoznać się z podsumowaniami pracy LGD i wdrażania LSR. Oprócz corocznych zestawień również raporty ewaluacyjne będą opracowywane w ten sposób, aby zachęcały do zapoznania się z nimi.

Udział osób w niekorzystnej sytuacji w procesie monitoringu i ewaluacji

Cały proces monitoringu i ewaluacji został zaplanowany w ten sposób, aby umożliwić społeczności lokalnej włączenie się zarówno na etapie gromadzenia danych jak i ich analizy i wdrożenia rekomendacji. Dzieje się to poprzez wykorzystanie szeregu metod i technik w tym, fiszek i formularzy zgłoszeń, badań ankietowych, organizacji warsztatów refleksyjnych oraz publikacji corocznych i cyklicznych raportów ewaluacyjnych. Należy również zwrócić uwagę, że proces ewaluacji jest powiązany z planem komunikacji i planem partycypacji, w których zwraca się szczególną uwagę na współpracę z osobami w niekorzystnej sytuacji, w tym osoby w wieku senioralnym i osoby młode. Poprzez realizację szeregu działań informacyjnych skierowanych do tych grup, osoby w niekorzystnej sytuacji będą poinformowani i zachęcani do włączenia się w omawiany proces badawczy, analityczny i wdrożeniowy. Wśród działań uwzględnionych w planie komunikacyjnym wymienić należy:

1. Profil na portalu Facebook
2. Prowadzenie strony Internetowej
3. Broszura informacyjna
4. Plakaty w siedzibach Urzędów Gmin, Ośrodkach Pomocy Społecznej, Ośrodkach Zdrowia
5. Spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych i grup nieformalnych z obszaru LGD działających na rzecz osób w niekorzystnej sytuacji, w tym osób w wieku senioralnym

Dodatkowo, w ramach zarówno monitoringu jak i ewaluacji przewidziano dedykowane narzędzia, dzięki którym opinie osób w niekorzystnej sytuacji będą zbierane i analizowane. W ramach monitoringu jest to dedykowana ankieta, która zostanie zamieszczona na stronie LGD, natomiast w ramach ewaluacji, informacje na ich temat będą

zbierane podczas warsztatów refleksyjnych, ankiet, a także w ramach dedykowanych badań – case study dotyczących realizacji projektów skierowanych do osób w niekorzystnej sytuacji, w tym seniorów oraz młodzież.

Ustanowiony sposób sprawdzania czy komunikacja z osobami z grup w niekorzystnej sytuacji jest efektywna i adekwatna zakłada prowadzenie badań na poziomie monitoringu oraz ewaluacji, w tym z wykorzystaniem ankiet, udziału w warsztatach refleksyjnych, przeprowadzenia case study. Dzięki temu, LGD na bieżąco będzie gromadziło informacje na temat tego, czy przekazywane informacje są zrozumiałe oraz czy zakładane cele komunikacyjne są osiągane poprzez zastosowanie określonych form i treści.

Monitoring

Głównym przedmiotem monitoringu jest wdrażanie lokalnej strategii rozwoju przez LGD. W ramach tak zdefiniowanego zakresu, monitoring rozumiany jako systematyczne zbieranie i analizowanie informacji na temat funkcjonowania LGD oraz stanu realizacji wdrażania LSR. Monitoring wymaga pozyskiwania informacji zwrotnych od mieszkańców obszaru LGD oraz bieżącego gromadzenia danych opisujących podejmowane w Stowarzyszeniu działalności dotyczące tak organizacji jak i samego wdrażania LSR.

Dane niezbędne do prowadzenia monitoringu pochodzą z różnych źródeł i pozyskiwane są z wykorzystaniem przygotowanych do tego narzędzi badawczych (ankiety, formularze/fiszki zgłoszeniowe) udostępnianych dla grup docelowych w formie elektronicznej i/lub drukowanej oraz rejestrów/zestawień podejmowanych działań (np. dotyczących prowadzonego doradztwa czy poziomu osiągania wskaźników). Dzięki temu zapewniony zostanie udział mieszkańców obszaru LGD w działania monitorujące wdrażanie LSR. Wśród źródeł pozyskiwania danych wymienić należy:

- Dane własne LGD (rejestry danych, fiszki/formularze zgłoszeń, sprawozdania beneficjentów, listy obecności, dokumentacja powstała w wyniku realizacji operacji)
- Badania ankietowe:
    - Ankiety oceny doradztwa
    - Ankiety wśród mieszkańców obszaru LGD z uwzględnieniem grup w niekorzystnej sytuacji, ludzi młodych i seniorów
    - Ankiety wśród beneficjentów

Triangulacja źródeł danych pozwoli na gromadzenie informacji na temat szerokiego spektrum wdrażania LSR i funkcjonowania LGD.

Monitoring będzie prowadzony na bieżąco w całym okresie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Dane dotyczące bieżącej działalności np. pomiar wartości wskaźników, ocena prowadzonego doradztwa, rejestr organizowanych naborów) będą zbierane ciągle w okresie wdrażania LSR, natomiast dane dotyczące beneficjentów czy mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób w niekorzystnej sytuacji, seniorów i osoby młode do 25 r.ż. będą gromadzone wraz z udostępnianymi fiszkami/formularzami zgłoszeń). Szczegółowe elementy monitoringu zostały opisane w tabeli poniżej.

Tabela 30 Elementy podlegające monitoringowi

Wymiar	Elementy podlegające monitoringowi	Źródła danych
partycypacyjny	• Realizacja założeń planu partycypacji zapisanego w rozdz. 3 LSR	• Dane własne LGD • Badania ankietowe
komunikacyjny	• Realizacja założeń planu komunikacyjnego • Realizacja doradztwa przez LGD • Adekwatność i efektywność komunikacji z osobami w niekorzystnej	• Dane własne LGD • Badania ankietowe

	sytuacji, w tym seniorami i osobami młodymi	
przedmiotowy	• Realizacja założeń planu działania	• Dane własne LGD • Badania ankietowe
finansowy	• Realizacja założeń planu finansowego	• Dane własne LGD
organizacyjny	• Praca biura i organów LGD • Realizacja założeń planu działania • Realizacja zmian w LSR	• Dane własne LGD • Badania ankietowe
przekrojowy	Realizacja działań z zakresu: • cyfryzacji; • ochrony klimatu i przeciwdziałaniu negatywnym skutkom zmian klimatycznych; • innowacji; • partnerstwa we wdrażaniu LSR; • działań na rzecz osób w niekorzystnej sytuacji oraz osób do 25 r.ż. i seniorów.	• Dane własne LGD • Badania ankietowe

Źródło: Opracowanie własne

Ewaluacja

Ewaluacja rozumiana jako badanie mające na celu doskonalenie efektywności pracy LGD i wdrażania LSR w taki sposób, aby najlepiej wykorzystywać środki i zasoby jakimi dysponuje stowarzyszenie ma pomagać w zarządzaniu wdrażaniem na różnych jego etapach i dostarczać wiedzy, która jest niezbędna do podejmowania właściwych decyzji. Ewaluacja oznacza zatem opartą na faktach, systematyczną refleksję nad sensem działania LGD i posługuje się określonymi kryteriami:

1. Trafność: stopień, w jakim przyjęte cele, przedsięwzięcia i sposób funkcjonowania LGD odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym realizacją LSR i realnym potrzebom odbiorców działań
2. Spójność: stopień spójności LSR z innymi dokumentami programowymi i strategiami obejmującymi obszar realizacji LSR
3. Efektywność: stosunek poniesionych nakładów (zasobów finansowych, ludzkich, czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów
4. Skuteczność: stopień osiągnięcia zdefiniowanych celów i przedsięwzięć
5. Użyteczność: stopień zaspokojenia potrzeb odbiorców działań w wyniku osiągnięcia rezultatów operacji
6. Trwałość: ocena możliwości i stopnia utrzymania się efektów i wpływu działań po zakończeniu ich realizacji
7. Komplementarność: ocena powiązania i uzupełniania się działań realizowanych w toku wdrażania LSR z innymi programami realizowanymi na terenie obszaru objętego LSR (komplementarność zewnętrzna), jak również ocena uzupełniania się działań realizowanych w toku wdrażania LSR pomiędzy sobą (komplementarność wewnętrzna).

Badanie pomaga diagnozować istniejące deficyty i rozumieć rzeczywistość społeczną, w której realizowana jest interwencja, aby w razie potrzeby elastycznie reagować i modyfikować cele i sposoby działania. Warto także zauważyć, że do skutecznego wdrażania LSR, potrzebni są partnerzy, którzy w różnych aspektach będą włączać się w działania Stowarzyszenia i w samo wdrażanie LSR. Aby ich pozyskać niezbędne jest budowanie kultury zaufania, współpracy, inkluzywności i transparentności działań LGD. Ewaluacja dostarcza dowodów na pozytywne oddziaływanie LGD i wdrażania LSR na społeczność lokalną i tym samym pomaga w dokumentowaniu, potwierdzaniu i promowaniu osiągnięć zachęcając tym samym do większego zaangażowania się przez mieszkańców w cały proces.

W zakresie ewaluacji niezbędna będzie ocena zbieranych w ramach monitoringu danych, a także danych zbieranych specjalnie na rzecz dokonywanego badania. Dane niezbędne do prowadzenia ewaluacji pochodzą zatem tak z wcześniej opisanych źródeł dotyczących bezpośrednio monitoringu, ale również z prowadzonych działań specjalnie na rzecz ewaluacji, z wykorzystaniem przygotowanych do tego narzędzi badawczych (ankiety, scenariusz wywiadu, studium przypadku) dostępnych dla grup docelowych w formie bezpośredniej, elektronicznej i/lub drukowanej. Dzięki temu zapewniony zostanie udział mieszkańców obszaru LGD w działania oceniające wdrażanie LSR, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób w niekorzystnej sytuacji. Wśród źródeł pozyskiwania danych wymienić należy:

- Dane zbierane w ramach prowadzonego monitoringu
- Dane pochodzące z ogólnodostępnych statystyk publicznych, m.in. BDL, Monitor Rozwoju Lokalnego, Vademecum Samorządowca, dane gromadzone przez samorządy i opracowania zewnętrzne
- Dane wywołane z wykorzystaniem technik:
    - Ankieta wśród mieszkańców obszaru LGD z uwzględnieniem grup w niekorzystnej sytuacji, ludzi młodych i seniorów
    - Ankieta wśród beneficjentów
    - Wywiad indywidualny lub grupowy (IDI/FGI) z przedstawicielami organów LGD oraz pracowników biura
    - Case study projektów skierowanych do osób w niekorzystnej sytuacji, w tym osób młodych i w wieku senioralnym

Ewaluacja prowadzona będzie na dwóch etapach działania LGD w okresie programowania 2023-2027, tj. przed rozpoczęciem realizacji strategii (ex-ante), oraz na zakończenie okresu wdrażania LSR (ex-post). Dodatkowo, przewiduje się coroczne warsztaty refleksyjne, w ramach ewaluacji wewnętrznej, podczas których różne grupy interesariuszy będą dyskutować i wypracowywać rekomendacje dotyczące działań LGD.

Przygotowanie danych do ewaluacji będzie odbywało się poprzez gromadzenie zestawień i sprawozdań wykorzystywanych przy monitoringu, a także danych ze statystyk publicznych. Dodatkowo, będą zbierane dane wywołane specjalnie na potrzeby ewaluacji, co ma wzmocnić zaangażowanie różnych stron i mieszkańców w proces oceny LGD i wdrażania LSR.

Szczegółowe elementy ewaluacji zostały opisane w tabeli poniżej.

Tabela 31 Elementy podlegające ewaluacji

Wymiar	Elementy podlegające ewaluacji	Źródła danych
partycypacyjny	• Realizacja założeń planu partycypacji zapisanego w rozdz. 3 LSR	• Dane monitoringowe • Badania ankietowe wśród mieszkańców z uwzględnieniem grup w niekorzystnej sytuacji, ludzi młodych i seniorów • Badania ankietowe wśród beneficjentów • Badania IDI/FGI • Warsztaty refleksyjne
komunikacyjny	• Realizacja założeń planu komunikacyjnego • Realizacja doradztwa przez LGD • Adekwatność i efektywność komunikacji z osobami w niekorzystnej sytuacji, w tym seniorami i osobami młodymi	• Dane monitoringowe • Badania ankietowe wśród mieszkańców • Badania ankietowe wśród beneficjentów • Badania IDI/FGI • Warsztaty refleksyjne

przedmiotowy	• Realizacja założeń planu działania	• Dane monitoringowe • Dane z ogólnodostępnych statystyk publicznych • Badania ankietowe wśród mieszkańców • Badania ankietowe wśród beneficjentów • Badania IDI/FGI • Warsztaty refleksyjne
finansowy	• Realizacja założeń planu finansowego	• Dane monitoringowe • Warsztaty refleksyjne • Badania IDI/FGI
organizacyjny	• Praca biura i organów LGD • Realizacja założeń planu działania • Realizacja zmian w LSR	• Dane monitoringowe • Badania ankietowe wśród mieszkańców • Badania ankietowe wśród beneficjentów • Badania IDI/FGI • Warsztaty refleksyjne
przekrojowy	Realizacja działań z zakresu: • cyfryzacji; • ochrony klimatu i przeciwdziałaniu negatywnym skutkom zmian klimatycznych; • innowacji; • partnerstwa we wdrażaniu LSR; • działań na rzecz osób w niekorzystnej sytuacji oraz osób do 25 r.ż. i seniorów.	• Dane monitoringowe • Dane z ogólnodostępnych statystyk publicznych • Badania ankietowe wśród mieszkańców • Badania ankietowe wśród beneficjentów • Badania IDI/FGI • Warsztaty refleksyjne • Case study

Źródło: Opracowanie własne

Wykaz wykorzystanej literatury

- Raport z ewaluacji zewnętrznej Lokalnej Strategii Rozwoju Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2022 Stowarzyszenia LGD „Partnerstwo na Jurze”
- Lokalna Strategia Rozwoju Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2022 Stowarzyszenia LGD „Partnerstwo na Jurze”
- Bank Danych Lokalnych
- Monitor Rozwoju Lokalnego
- Departament Finansów Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
- Strategia Rozwoju Województwa "Małopolska 2030"
- Strategie Rozwoju gmin wchodzących objętych działaniem LGD
- Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- Baza Przedsiębiorstw Społecznych
- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Przyrody

Załączniki do LSR

Formularz 1 Cele i przedsięwzięcia

Tabela nr 32

Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach celu C.1 Przedsiębiorcza Jura	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, , operacja własna, animacja itp.)
487 500 EUR	P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie	Wszyscy mieszkańcy obszaru, osoby fizyczne, grupy w niekorzystnej sytuacji: kobiety	Konkurs
1 000 000 EUR	P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój	Wszyscy mieszkańcy obszaru, przedsiębiorcy, grupy w niekorzystnej sytuacji: kobiety	Konkurs
37 500 EUR	P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki	Wszyscy mieszkańcy obszaru, rolnicy lub członkowie rodzin rolniczych	Konkurs
37 500 EUR	P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych	Wszyscy mieszkańcy obszaru, rolnicy lub członkowie rodzin rolniczych	Konkurs
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach celuC.2 Wypoczywaj na Jurze	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, , operacja własna, animacja itp.)
875 000 EUR	P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa	Wszyscy mieszkańcy obszaru, JST, NGO	Konkurs
450 380 EUR	P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych	Wszyscy mieszkańcy obszaru, turyści	Konkurs
699 050 EUR	P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych	Wszyscy mieszkańcy obszaru, turyści	Konkurs
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach celu C.3 Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Jury	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, operacja własna, animacja itp.)
12 500 EUR	P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku	Wszyscy mieszkańcy obszaru, LGD	Operacja własna/konkurs
528 116 EUR	P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież	Konkurs
25 000 EUR	P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji	Lokalne organizacje pozarządowe, seniorzy, osoby młode do 25 roku życia	Konkurs
25 000 EUR	P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej	Lokalne organizacje pozarządowe, seniorzy, osoby młode do 25 r.ż.	Konkurs

Źródło: Opracowanie własne

Formularz 2 Plan działania

Tabela nr 33

CEL	lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program/ fundusz
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	
C.1 Przedsiębiorcza Jura														
P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie	P.1.1.1 Liczba utworzonych nowych działalności gospodarczych	0 szt	0,00	0 szt	0,00	8 szt	61,54	3 szt	84,62	2 szt	100,00	0 szt	100,00	PS WPR/ EFRROW
P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój	P.1.2.1 Liczba rozwiniętych działalności gospodarczych	0 szt	0,00	0 szt	0,00	6 szt	75,00	1 szt	87,50	1 szt	100,00	0 szt	100,00	
P.1.3 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki	P.1.3.1 Liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych	0 szt	0,00	0 szt	0,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	
P.1.4 Tworzenie pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych	P.1.4.1 Liczba utworzonych zagród edukacyjnych	0 szt	0,00	0 szt	0,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	
Wskaźnik rezultatu R.1.1.1	R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	0 Liczba utworzonych miejsc pracy		0 Liczba utworzonych miejsc pracy		8 Liczba utworzonych miejsc pracy		3 Liczba utworzonych miejsc pracy		2 Liczba utworzonych miejsc pracy		0 Liczba utworzonych miejsc pracy		PS WPR/ EFRROW

Wskaźnik rezultatu R.1.2.1	R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	0 Liczba utworzonych miejsc pracy		0 Liczba utworzonych miejsc pracy		6 Liczba utworzonych miejsc pracy		1 Liczba utworzonych miejsc pracy		1 Liczba utworzonych miejsc pracy		0 Liczba utworzonych miejsc pracy	
Wskaźnik rezultatu R.1.3.1	R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR.	0 Liczba przedsiębiorstw		0 Liczba przedsiębiorstw		1 Liczba przedsiębiorstw		0 Liczba przedsiębiorstw		0 Liczba przedsiębiorstw		0 Liczba przedsiębiorstw	
Wskaźnik rezultatu R.1.4.1	R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR	0 liczba przedsiębiorstw		0 liczba przedsiębiorstw		1 liczba przedsiębiorstw		0 liczba przedsiębiorstw		0 liczba przedsiębiorstw		0 liczba przedsiębiorstw	

CEL	lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program/ fundusz
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	
C.2 Wypoczywaj na Jurze														
P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa	P.2.1.1 Liczba utworzonej lub rozwiniętej infrastruktury	0 szt	0,00	0 szt	0,00	5 szt	71,43	2 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	PS WPR/ EFRROW
P.2.2 Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych	P.2.2.1 WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	0 szt	0,00	0 szt	0,00	1 szt	50,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	FEM/ EFRR
	P.2.2.2 WLWK-RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	0 liczba osób	0,00	0 liczba osób	0,00	300 liczba osób	50,00	300 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	EM/ EFRR
	P.2.2.3 WLWK-RCO080 Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	0 szt	0,00	0 szt	0,00	1 szt	50,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	EM/ EFRR
	P.2.2.4 WLWK-PLRO141 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	0 szt	0,00	0 szt	0,00	1 szt	50,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	FEM/ EFRR
P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych	P.2.3.1 WLWK-RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	0 szt	0,00	0 szt	0,00	2 szt	66,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	EM/ EFRR
	P.2.3.3 WLWK-RCO074 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	0 liczba osób	0,00	0 liczba osób	0,00	600 liczba osób	66,00	300 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	EM/ EFRR

	P.2.3.3 WLWK-RCO080 Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	0 szt	0,00	0 szt	0,00	2 szt	66,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	EM/ EFRR
Wskaźnik rezultatu R.2.1.1	R.41 Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	0 liczba osób		0 liczba osób		1500 liczba osób		600 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób		PS WPR/ EFRROW
Wskaźnik rezultatu R.2.2.1	WLWK-RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparcie	0 liczba osób		0 liczba osób		300 liczba osób		300 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób		EM/ EFRR
Wskaźnik rezultatu R.2.3.1	WLWK-RCR077Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	0 liczba osób		0 liczba osób		600 liczba osób		300 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób		

CEL	lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program/ fundusz
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	
C.3 Aktywni i zintegrowani mieszkańcy Jury														
P.3.1 Wspieranie i kształtowanie postaw obywatelskich odpowiadających na wyzwania XXI wieku	P.3.1.1 Liczba podjętych inicjatyw	0 szt	0,00	0 szt	0,00	1 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	PS WPR/ EFRROW
P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	P.3.2.1 WLWK-PLKLCO01Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej	0 liczba osób	0,00	0 liczba osób	0,00	40 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	FEM/EFS+
	P.3.2.3 PL0CO03 Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	0 liczba osób	0,00	0 liczba osób	0,00	40 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	0 liczba osób	100,00	FEM/EFS+
	P.3.2.4 WLWK-PL0CO04 Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	0 szt	0,00	0 szt	0,00	2 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	EM/EFS+
P.3.3 Włączenie społeczne osób w szczególnej sytuacji	P.3.3.1 Liczba podjętych inicjatyw	0 szt	0,00	0 szt	0,00	2 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	PS WPR/ EFRROW
P.3.4 Wzmocnienie potencjału organizacji do świadczenia usług dla społeczności lokalnej	P.3.4.1 Liczba wspartych organizacji	0 szt	0,00	0 szt	0,00	2 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	0 szt	100,00	PS WPR/ EFRROW

Wskaźnik rezultatu R.3.1.1	R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami	0 liczba osób		0 liczba osób		50 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób	PS WPR/ EFRROW
Wskaźnik rezultatu R.3.2.1	WLWK-PLKLCR06 -Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu	0 szt		0 szt		5 szt		0 szt		0 szt		0 szt	FEM/EFS+
Wskaźnik rezultatu R.3.2.2	WLWK-PLKLCR03 Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia	0 szt		0 szt		1 szt		0 szt		0 szt		0 szt	FEM/EFS+
Wskaźnik rezultatu R.3.3.1	R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego	0 liczba osób		0 liczba osób		100 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób	PS WPR/ EFRROW
Wskaźnik rezultatu R.3.4.1	R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego	0 liczba osób		0 liczba osób		100 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób		0 liczba osób	PS WPR/ EFRROW

Źródło: Opracowanie własne

Formularz 3 Budżet LSR

PLANOWANA WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA WDRAŻANIE LSR I ZARZĄDZANIE LSR				
Zakres wsparcia	**Program/Fundusz**			**Środki ogółem (EUR)**
	PS WPR	**EFRR***	**EFS+***	
Wdrażanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060)	2 500 000,00	1 149 431,00	528 116,00	4 177 547,00
Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060)	562 500,00	93 196,00	93 196,00	748 892,00
Razem	3 062 500,00	1 242 627,00	621 312,00	4 926 439,00
** Wysokość środków danego funduszu na RLKS dostępnych dla LGD w danym województwie będzie wyższa o wartość wkładu krajowego, którego procentowy udział w tej kwocie jest określony dla danego FEW.* *** W wierszu odpowiadającemu danemu EFSI, z którego LSR nie będzie finansowana, należy wstawić wartość „0".*				

Źródło: Opracowanie własne

Formularz 4 Plan wykorzystania budżetu LSR

Program /fundusz	Środki zakontraktowane (w Euro) do:													
	31.12.2024		31.12.2025		30.06.2026		31.12.2026		31.12.2027		31.12.2028		31.12.2029	
	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR
PS WPR/ EFRROW	0	0	0	0	1000000	40	1500000	60	2000000	80	2500000	100	2500000	100
FEM/ EFS+	0	0	0	0	400000	75,7409357	450000	85,2085527	528116	100	528116	100	528116	100
FEM/ EFRR			0	0	900000	78,2996109	920000	80,0396022	1149431	100	1149431	100	1149431	100
RAZ			0	x	2300000	x	2870000	x	3677547	x	4177547	x	4177547	x

Źr

PODPIS ZAUFANY
MACIEJ PIOTR
FILIPEK
02.11.2026 21:06:29 GMT+1
Dokument podpisany elektronicznie podpisem zaufanym